

Uchwała nr 44.LIX.2014
Rady Miejskiej w Debrznie
Z dnia 30 czerwca 2014r.

w sprawie: **uchwalenia aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy na lata 2014-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2013r., poz. 594 ze zm.) oraz art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008r. u udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczności w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2013 r poz. 1235) Rada Miejska w Debrznie uchwała co następuje:

§ 1

Zgodnie z art. 48 ust. 1 po uzgodnieniach z organami właściwymi w sprawach opiniowania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku (art 46 ust 2) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku (art 58 ust. 2) odstępuje się od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

§ 2

Uchwała się aktualizacje Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014-2020 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3

Z dniem 30 czerwca 2014r. traci moc uchwała nr 84.LI.2013 w sprawie wprowadzenia zmian w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno z dnia 23 grudnia 2013r.

§ 4

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno jest dokumentem otwartym, który na miarę potrzeb wynikających ze zmiany warunków i możliwości działania samorządu będzie aktualizowany .

§ 5

Wykonanie uchwały powierza się:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Debrzno
2. Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Debrznie
3. Pracownikowi odpowiedzialnemu za wdrażanie ww. dokumentu

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Jan Adamski

Załącznik Nr 1

DO UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ

NR 44.LIX.2014 Z DNIA 30 CZERWCA 2014 R.

STRATEGIA ROZWOJU

MIASTA I GMINY DEBRZNO na lata 2014-2020

DEBRZNO, 2014

Spis treści

Wstęp	7
Część I Diagnoza sytuacji w Mieście i Gminie Debrzno	9
1 Przestrzeń i środowisko	10
1.1 Położenie	10
1.2 Sieć osadnicza	12
1.3 Zasoby naturalne	13
1.3.1 Klimat	13
1.3.2 Gleby	14
1.3.3 Zasoby kopalin	14
1.3.4 Wody powierzchniowe i podziemne	15
1.3.5 Fauna i flora	15
1.3.6 Obszary prawnie chronione	16
1.4 Zasoby kulturowe	19
2 Sfera społeczna	21
2.1 Demografia	21
2.2 Poziom wykształcenia	26
2.3 Rynek pracy	27
2.4 Uczestnictwo w kulturze	30
3 Sfera gospodarcza	31
3.1 Struktura gospodarki i liczba podmiotów gospodarczych	31
3.2 Struktura podstawowych branż gospodarki i zatrudnienie w sektorach	35
3.2.1 Sektor rolny	38
3.3 Oferta inwestycyjna	39
4 Infrastruktura techniczna	40
4.1 Komunikacja	40
4.1.1 Układ drogowy	40
4.1.2 Sieć kolejowa	42
4.1.3 Połączenia komunikacji zbiorowej	42
4.2 Ochrona środowiska	43
4.2.1 Infrastruktura wodno – kanalizacyjna	43
4.2.2 Gospodarka odpadami	45
4.3 Energia i ciepłownictwo	46
4.4 Gazownictwo	47
4.5 Inwestycje infrastrukturalne	47
5 Infrastruktura społeczna	52
5.1 Edukacja	52
5.2 Sport	55
5.3 Kultura	56
5.4 Ochrona zdrowia	56
5.5 Pomoc społeczna	57
6 Zarządzanie	58
6.1 Możliwości budżetowe Gminy	58
6.2 Planowanie strategiczne i sukcesy Miasta i Gminy	60
6.2.1 Wieloletni plan finansowy Miasta i Gminy Debrzno	60

6.2.2	Planowanie przestrzenne	64
6.2.3	Pozostałe dokumenty planowania strategicznego.....	67
6.2.4	Nagrody i wyróżnienia	68
6.3	Kapitał społeczny	69
6.3.1	Aktywność mieszkańców	69
6.3.2	Aktywność wyborcza	71
Część II Obszary problemowe Miasta i Gminy Debrzno i analiza SWOT		74
7	Analiza obszarów problemowych Miasta i Gminy Debrzno	75
7.1	Szczegółowy opis – karty obszarów	75
7.2	Klasyfikacja obszarów	81
8	Stopień rozwoju oraz potencjał Gminy w opinii jej mieszkańców	83
8.1	Wyniki badania ankietowego	83
9	Analiza SWOT	95
Część III Wizja, misja, cele strategiczne i system wdrażania		99
10	Wdrażanie Strategii Rozwoju	100
11	Wizja rozwoju.....	101
12	Misja.....	102
13	Cele strategiczne i operacyjne.....	103
14	Monitorowanie i ewaluacja Strategii.....	105
Część IV Załączniki		107
Załącznik 1. Zgodność celów strategicznych z krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi dokumentami o charakterze strategicznym		108
Załącznik 2. Programy operacyjne.....		120
Załącznik 3. Wykaz projektów planowanych do realizacji na terenie Miasta i Gminy Debrzno w latach 2014 - 2020		126
Załącznik 4. Raport z konsultacji społecznych.....		135
Załącznik 5. Wieloletni Plan Inwestycyjny (Wieloletnia Prognoza Finansowa)		146

Spis tabel

Tabela. Podział terytorialny Miasta i Gminy Debrzno	11
Tabela. Wykaz jezior w Mieście i Gminie Debrzno	15
Tabela. Naturalne ciek wodne w granicach Gminy Debrzno	15
Tabela. Podstawowe dane dotyczące chronionych form przyrody.....	17
Tabela. Pomniki przyrody w Gminie Debrzno	18
Tabela. Liczba mieszkańców miasta Debrzno	21
Tabela. Liczba mieszkańców Gminy Debrzno.....	22
Tabela. Ruch naturalny w gminie Debrzno w latach 2008-2012.....	23
Tabela. Migracje wewnętrzne i zagraniczne w Mieście i Gminie Debrzno w latach 2008-2012	23
Tabela. Struktura ekonomiczna mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno w latach 2008-2012 z podziałem na płeć 24	
Tabela. Wykształcenie ludności powiatu człuchowskiego i województwa pomorskiego według Narodowego Spisu Powszechnego 2011 r.....	27
Tabela. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w mieście i gminie Debrzno w latach 2008-2012	27
Tabela. Stopa bezrobocia w powiecie człuchowskim, województwie pomorskim i kraju w latach 2008-2012....	28
Tabela. Liczba osób bezrobotnych oraz bezrobotnych uprawnionych do zasiłku w Mieście i Gminie Debrzno w roku 2011 i 2012.....	28
Tabela. Kalendarz imprez zaplanowanych przez CKSiT na rok 2014	30
Tabela. Kalendarz wydarzeń sportowych na rok 2014	30
Tabela. Liczba podmiotów gospodarczych sektora publicznego i prywatnego na obszarze Miasta i Gminy Debrzno w latach 2008 – 2013.....	32
Tabela. Przedsiębiorstwa sektora prywatnego według form własności w Mieście i Gminie Debrzno w 2012 roku 33	
Tabela. Podmioty gospodarki Miasta i Gminy Debrzno według sektorów działalności w latach 2008 -2013.....	33
Tabela. Podmioty gospodarki Miasta i Gminy Debrzno według sekcji PKD 2007 w 2012 roku.....	36
Tabela. Wskaźniki odzwierciedlające stan gospodarki Miasta i Gminy na tle powiatu człuchowskiego na rok 2012	37
Tabela. Główne kierunki upraw oraz pogłowie zwierząt gospodarskich w Mieście i Gminie Debrzno w 2010 roku 38	
Tabela. Charakterystyka sieci drogowej w Mieście i Gminie Debrzno	41
Tabela. Ujęcia wody w Mieście i Gminie Debrzno.....	43
Tabela. Infrastruktura techniczna na terenie Miasta i Gminy Debrzno – dane podstawowe.....	44
Tabela. Infrastruktura techniczna na terenie Miasta Debrzno – dane podstawowe.....	44
Tabela. Komunalne oczyszczanie ścieków – dane szczegółowe	45
Tabela. Odpady komunalne – dane szczegółowe.....	45
Tabela. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w mieście Debrzno	46
Tabela. Projekty inwestycyjne realizowane w latach 2009 – 2013 przez Miasto i Gminę Debrzno, finansowane ze źródeł zewnętrznych.....	47
Tabela. System edukacji w Mieście i Gminie Debrzno.....	53
Tabela. Świadczenia pomocy społecznej w mieście i gminie Debrzno w latach 2009-2013	58
Tabela. Zadania inwestycyjne na lata 2014 – 2024 według Wieloletniego Planu Finansowego Miasta i Gminy Debrzno.....	61
Tabela. Powierzchnia geodezyjna Gminy Debrzno według kierunków wykorzystania na tle województwa pomorskiego	64
Tabela. Struktura przestrzenna Miasta Debrzno.....	65
Tabela. Charakterystyka obszarów Miasta i Gminy Debrzno objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.....	66

Tabela. Frekwencja wyborcza w Mieście i Gminie Debrzno na tle innych gmin powiatu człuchowskiego w wyborach samorządowych w roku 2006 oraz 2010.....	72
Tabela. Frekwencja wyborcza w Mieście i Gminie Debrzno na tle innych gmin powiatu człuchowskiego w wyborach parlamentarnych w roku 2007 oraz 2011	72
Tabela. Frekwencja wyborcza w Mieście i Gminie Debrzno na tle innych gmin powiatu człuchowskiego w wyborach prezydenckich w 2010r. oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009	72
Tabela. Klasyfikacja obszarów problemowych – lokata poszczególnych obszarów w Mieście i Gminie Debrzno	81
Tabela. Stopień rozwoju poszczególnych obszarów problemowych na podstawie danych statystycznych.....	82
Tabela. Analiza SWOT Miasta i Gminy Debrzno	96
Tabela. Cele strategiczne i operacyjne Miasta i Gminy Debrzno (osiągalne na rok 2020)	103
Tabela. Monitorowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 na poziomie strategicznym	106

Spis rysunków

Rysunek. Lokalizacja Miasta i Gminy Debrzno w województwie pomorskim	10
Rysunek. Położenie Gminy Debrzno wśród gmin powiatu człuchowskiego	11
Rysunek. Sołectwa Gminy Debrzno	12
Rysunek. Rzeka Dobrzyńka	17
Rysunek. Zabytki miasta Debrzno – Mury obronne (XIV w.) oraz kościół Wniebowzięcia NMP (XIX w.)	20
Rysunek. Kościół katolicki p.w. św. Piotra i Pawła w miejscowości Cierznie	20
Rysunek. Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno w latach 2004-2012	22
Rysunek. Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno w 2012 roku z podziałem na wiek	25
Rysunek. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w Mieście i Gminie Debrzno w latach 2008-2013	32
Rysunek. Struktura sektorów gospodarki Miasta i Gminy Debrzno w 2012 roku.....	34
Rysunek. Struktura podmiotów gospodarki Miasta i Gminy Debrzno według sekcji PKD 2007 w 2012r.	36
Rysunek. Zielony Park Przemysłowy z podstrefą „Debrzno” i Inkubatorem Przedsiębiorczości Cierznie.....	39
Rysunek. Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie	40
Rysunek. Usytuowanie Miasta i Gminy Debrzno względem najważniejszych szlaków komunikacji drogowej województwa pomorskiego	41
Rysunek. Liczba uczniów szkół podstawowych w mieście i gminie Debrzno w latach 2008-2012	53
Rysunek. Budynek Zespołu Szkół w Debrznie	54
Rysunek. Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie	54
Rysunek. Szkoła Podstawowa w Uniechowie	55
Rysunek. Wydatki budżetu Miasta i Gminy Debrzno w latach 2008 – 2014 w tys. zł.....	59
Rysunek. Proces planowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020.....	100
Rysunek. Wdrażanie i monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020.	106
Rysunek. Zależności między Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020 oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wspólnie z Regionalnymi Programami Strategicznymi (RPS) ...	121

Wstęp

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020 przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej nr 44.LIX.2014 z dnia 30 czerwca 2014r stanowi dokument podsumowujący dotychczasowy rozwój Miasta i Gminy oraz nakreślający perspektywy i wyzwania jakie pojawią w przed przedstawicielami samorządu, sektora społecznego i gospodarczego oraz mieszkańcami w czasie przyszłym.

Niniejsza *Strategia Rozwoju* jest aktualizacją dokumentów, które wyznaczały podstawy planowania strategicznego w latach ubiegłych: Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2006 – 2013 (przyjętej Uchwałą Nr LII/333/2006 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 czerwca 2006 roku) oraz Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno - Suplement (przyjętej Uchwałą Nr 84.LI.2013 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 23 grudnia 2013 roku).

Potrzeba posiadania dokumentu określającego strategiczne kierunki rozwoju gminy wynika z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w której określono, że politykę rozwoju w skali lokalnej prowadzi samorząd powiatowy i gminny na podstawie strategii rozwoju. Motywem szczególnym rozpoczęcia prac nad *Strategią Rozwoju* była konieczność weryfikacji zapisów Strategii Miasta i Gminy Debrzno na lata 2006 – 2013, wynikającą z oceny jej dotychczasowej użyteczności, chęć uwzględnienia aktualnych uwarunkowań makroekonomicznych, przepisów prawnych i zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej oraz dostosowania zapisów dokumentu do zatwierdzonej przez Sejmik Województwa Pomorskiego „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020”.

Rozpoczynając planowanie procedury związanej z opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 uznano, że jej budowa powinna być przede wszystkim procesem społecznym. Dotychczasowe doświadczenie władz samorządowych potwierdzało fakt, iż warunkiem opracowania skutecznego dokumentu strategicznego jest zaangażowanie lokalnych liderów społeczności w ramach planowania strategicznego rozwoju. W związku z tym na każdym etapie prac uwzględniano wnioski i sugestie przekazywane w formie pisemnej (poprzez ankiety, formularze uwag i in.) oraz bezpośrednio, podczas spotkań poświęconych tematyce dokumentu.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020 jest dokumentem, na który składają się trzy podstawowe części:

- Część I *Diagnoza sytuacji w Mieście i Gminie Debrzno*,
  - Część II *Obszary problemowe Miasta i Gminy Debrzno i analiza SWOT*,
  - Część III *Wizja, misja, cele strategiczne i system wdrażania*,
- oraz załączniki przedstawione w Części IV.

Diagnoza sytuacji w Mieście i Gminie stanowi swoisty portret stanu obecnego i jest analizą istniejących uwarunkowań społeczno – gospodarczych. Podstawą jego opracowania *Diagnozy* były przede wszystkim:

- dane statystyczne publikowane przez Główny Urząd Statystyczny,
- dane z ewidencji własnych prowadzonych przez Urząd Miasta i Gminy,
- dane ewidencyjne instytucji i organizacji publicznych i społecznych,
- dokumenty o charakterze strategicznym wyznaczające kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach, w tym plany zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków rozwoju, uchwały budżetowe, wieloletnia prognoza finansowa i inne.

Diagnoza stanu aktualnego posłużyła jako punkt wyjścia dla dokonania podziału terenu Miasta i Gminy Debrzno na obszary problemowe, który to przedstawiono w Części II niniejszego dokumentu. W części tej dokonano oceny stopnia rozwoju i identyfikacja potrzeb i oczekiwań mieszkańców, która została podsumowana w formie analizy silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (SWOT).

Część III stanowi część prognostyczną, w której to skupiono się na opracowaniu wizji, misji, celów strategicznych i operacyjnych, a także systemu wdrażania i monitorowania rezultatów działań. Wyboru strategicznych kierunków działania dokonano w sposób szczególny, pod kątem spójności z następującymi dokumentami:

- Dokumentem „Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Założenia Umowy Partnerstwa” – projekt z dnia 16.11.2012r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego,
- „Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” stanowiąca Załącznik nr 1 do Uchwały nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku,
- Regionalnymi Programami Strategicznymi: Pomorski Port Kreatywności (przyjęty przez Zarząd Województwa Pomorskiego Uchwałą nr 967/277/13), Pomorska Podróż (przyjęta Uchwałą nr 1080/286/13), Aktywni Pomorzanie (przyjęte uchwałą nr 910/272/13), Zdrowie dla Pomorzanie (przyjęte Uchwałą nr 910/272/13), Mobilne Pomorze (przyjęte Uchwałą nr 951/275/13), Ekoefektywne Pomorze (przyjęte Uchwałą nr 931/275/13).

W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno wyznaczone zostały cele, których horyzont czasowy sięga roku 2020. Należy jednak pamiętać, że jest to dokument żywy, który może podlegać będzie modyfikacjom uzależnionym od postępów w realizacji polityki lokalnej, a także tendencji wojewódzkich, krajowych i globalnych oraz od zmian zachodzących w bezpośrednim otoczeniu. Monitorowanie i okresowa ewaluacja wdrażania dokumentu dokonywane będą na podstawie wskaźników realizacji celów oraz ogólnych wskaźników charakteryzujących rozwój miasta w sferach: gospodarczej, społecznej oraz przestrzennej.

Głównym zadaniem Strategii Rozwoju pozostaje natomiast wskazanie tych obszarów miejskiej i gminnej polityki rozwoju w sferze przestrzennej i społeczno-gospodarczej, których wsparcie, w ramach istniejących uwarunkowań budżetowych, przyczyni się do najbardziej efektywnego rozwoju społeczno-gospodarczego w latach 2014 – 2020. Warto podkreślić jest jednak fakt, że wybór ten nie ogranicza możliwości kreowania konkretnych wizji rozwojowych i przedsięwzięć inwestycyjnych przez szerokie grono interesariuszy rozwoju Miasta i Gminy Debrzno, w tym zewnętrznych względem samorządu terytorialnego tj. mieszkańców, przedsiębiorców, instytucji oraz organizacji uczestniczących w życiu codziennym społeczności.

Część I
Diagnoza sytuacji w Mieście i Gminie Debrzno

1 Przestrzeń i środowisko

1.1 Położenie

Miasto i Gmina Debrzno położone są w południowo - zachodniej części województwa pomorskiego, na granicy z województwem wielkopolskim oraz w części wschodniej – z województwem kujawsko – pomorskim. Pod względem geograficznym Gmina położona jest na Pojezierzu Krajeńskim zwanym Wysoczyzną Krajeńską, rozciągającą się pomiędzy dolinami rzeki Brdy i Gwdy i dochodzącą na południu do doliny Noteci.

Położenie Miasta i Gminy Debrzno w województwie pomorskim przedstawia poniższa mapa.

Rysunek. Lokalizacja Miasta i Gminy Debrzno w województwie pomorskim

Źródło: Wikimedia Commons, luty 2014

Miasto i Gmina Debrzno położone są w powiecie człuchowskim, około 19 km od jego stolicy – Człuchowa. Siedzibą Gminy miejsko wiejskiej jest miasto Debrzno. Gmina graniczy z gminami Czarne i Człuchów z powiatu człuchowskiego, z gminami Okonek i Lipka z powiatu złotowskiego (województwo wielkopolskie) oraz z gminami Kamień Krajeński i Sępólno Krajeńskie z powiatu sępoleńskiego (województwo kujawsko - pomorskie).

Lokalizację Gminy Debrzno w powiecie człuchowskim przedstawia rysunek.

Rysunek. Położenie Gminy Debrzno wśród gmin powiatu człuchowskiego

Źródło: Opracowanie własne, luty 2014

Powierzchnia Miasta i Gminy Debrzno stanowi 14,6% powierzchni całego powiatu człuchowskiego, z czego większą część stanowi gmina – 14,2%. Szczegółowe dane dotyczące powierzchni przedstawia tabela.

Tabela. Podział terytorialny Miasta i Gminy Debrzno

PODZIAŁ TERYTORIALNY			
Wyszczególnienie	Powiat Człuchowski	Gmina Debrzno	Miasto Debrzno
Powierzchnia	1575km ²	224,17 km ²	7 km ²
Liczba sołectw	80	17	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

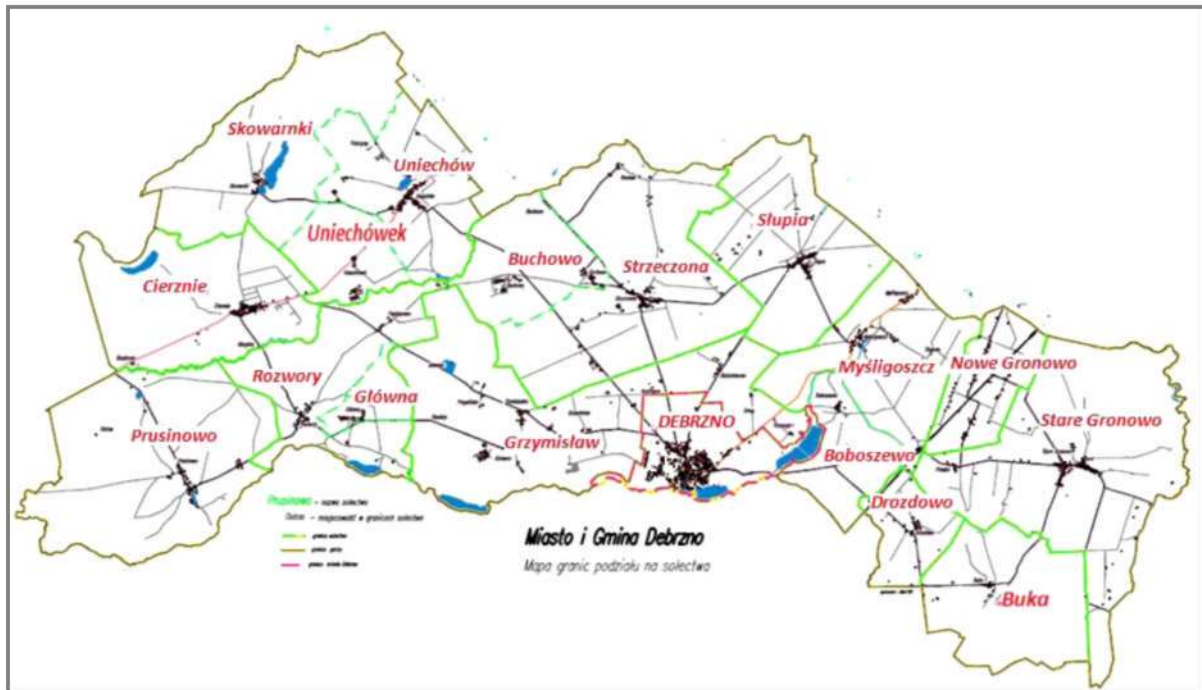
Miasto i Gmina położona jest w obrębie korytarzy transportowych: Południowego (Malbork - Tczew - Starogard Gdański - Chojnice - Człuchów, droga krajowa nr 22 i linia kolejowa nr 203/204) oraz Zachodniego (Słupsk - Miastko - Szczecinek - Człuchów, drogi krajowe nr 21 i 25 oraz linia kolejowa nr 405). Przez obszar gminy biegną: droga krajowa nr 22 Kostrzyn - Człuchów - Chojnice - Czarlin - Elbląg, droga wojewódzka nr 188 Człuchów - Debrzno - Złotów - Piła oraz linia kolejowa nr 203 Tczew – Kostrzyn znaczenia państwowego.

1.2 Sieć osadnicza

W skład Gminy wchodzi jednostki pomocnicze: siedemnaście sołectw (Boboszewo, Buchowo, Buka, Cierznie, Drozdowo, Główna, Grzymisław, Myśligoszcz, Nowe Gronowo, Prusinowo, Rozwory, Skowarnki, Słupia, Stare Gronowo, Strieczona, Uniechów, Uniechówek) i Osiedle „Zielone Wzgórze”. Podział Gminy na sołectwa i miasto Debrno przedstawia poniższy plan.

Rysunek. Sołectwa Gminy Debrno

Źródło: Materiały Miasta i Gminy Debrno, luty 2014

Osadnictwo skupione jest w miejscowościach:

- sołectwo Boboszewo: wieś Boboszewo,
- sołectwo Buchowo: wieś Buchowo,
- sołectwo Buka: wieś Buka,
- sołectwo Cierznie: wieś Cierznie, osady Buszkowo i Nierybie,
- sołectwo Drozdowo: wieś Drozdowo,
- sołectwo Główna: wieś Główna,
- sołectwo Grzymisław: wieś Stanisławka; kolonie: Grzymisław i Bolesławowo; osady: Gniewno, Rozdoły, Jeleniec, Miłachowo i Przypółsko; Kostrzyca, Strzeszyn i Smug jako integralna część Bolesławowa,
- sołectwo Myśligoszcz: wieś Myśligoszcz i kolonia Służewo,
- sołectwo Nowe Gronowo: wieś Nowe Gronowo,
- sołectwo Prusinowo: wieś Prusinowo, osada Ostrze,
- sołectwo Rozwory: wieś Rozwory, kolonie Pędziszewo, Strieczonka,
- sołectwo Skowarnki: wieś Skowarnki,
- sołectwo Słupia: wieś Słupia,
- sołectwo Stare Gronowo: wieś Stare Gronowo oraz Poręba jako integralna część Starego Gronowa
- sołectwo Strieczona: wieś Strieczona, kolonia Kamień,

- sołectwo Uniechów: wieś Uniechów oraz osady Pokrzywy,
- sołectwo Uniechówek: wieś Uniechówek,
- Mieście Debrzno.

Istniejący układ osadniczy obszaru Gminy Debrzno został ukształtowany historycznie w procesie rozwoju osadnictwa od początków wczesnego średniowiecza. Jest to układ typowy dla Pomorza Środkowego oparty o model biegunowo – satelitarny. Układ ten wynika z uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Obecne miejscowości to dawne wsie chłopskie i kościelne oraz dobra szlacheckie i rycerskie. W drugiej połowie XX wieku powstały skupiska produkcji hodowlanej w pobliżu Boboszewa, Buchowa, Strzeczoney, Grzymisławia i Uniechówka. Wraz z nimi nastąpił rozwój zabudowy wielorodzinnej w formie skupisk blokowych. Charakterystycznym dla Miasta i Gminy Debrzno jest promienisty układ drogowy z centrum w ośrodku władz lokalnych – mieście Debrzno.

W centrum miasta Debrzno, dawnego grodu warownego z XIV wieku, zbiegają się trasy komunikacyjne z kierunków wschód – zachód i północ – południe. Tam też skupiła się zabudowa o charakterze półwiejskim i półmiejskim. W drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. dynamicznie rozwijało się regularne osadnictwo między równoległymi ulicami w kierunku na północ i wschód od historycznego centrum. Rozbudowa powojenna zintensyfikowała luźną zabudowę zajmując wolne tereny na północnym wschodzie miasta pod zabudowę wielorodzinną. Na północnych obszarach rozwinęła się funkcja przemysłowo – składowa infrastruktury technicznej.

1.3 Zasoby naturalne

1.3.1 Klimat

Południowo-pomorska kraina klimatyczna, w której leży Miasto i Gmina Debrzno, charakteryzuje się dużą zmiennością typów pogody. Jednak warunki klimatyczne są tu korzystniejsze od panujących w północnej części województwa. W ciągu roku najwięcej, bo 46, jest dni z pogodą umiarkowanie ciepłą (temperatura od 5,1 do 15°C), pochmurną i bez opadu. Średnio przez 36 dni, panuje pogoda umiarkowanie ciepła, lecz z dużym zachmurzeniem i opadem. Dość dużo, bo 29 - 32 dni, przypada na pogodę bardzo ciepłą, ze średnią temperaturą ok. 15 – 25° C, bez opadu, lecz pochmurną. Najpogodniejsze są miesiące wiosenno-letnie. Średnie miesięczne temperatury powietrza z wielolecia (1950-1994) dla położonej na północny-wschód od Debrzno stacji w Chojnicach, wskazują że najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą 16,7°C. Najniższe temperatury występują w lutym (średnio - 4,0°C) i są zdecydowanie niższe niż na północy województwa. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,6°C i jest taka sama, jak w innych częściach województwa. Na obszarze południa wyraźnie cieplejsze są miesiące wiosenne, co należy wiązać z szybszym nagrzewaniem się lądu. Jest to obszar, gdzie występuje relatywnie najwięcej dni gorących.

Na południu województwa, a więc i w rejonie Miasta i Gminy Debrzno, występują najniższe w województwie średnie roczne sumy opadów atmosferycznych, tj. około 620 mm. Największe opady występują w lipcu - ok. 90 mm, a najniższe w okresie luty - kwiecień, ok. 30 -35 mm/miesiąc. Na podstawie danych z dziesięciolecia 1967-76, zima zaczyna się w okolicach Debrzno najczęściej ok. 21 listopada, a kończy pomiędzy 12- 15 marca i trwa przeciętnie 110-115 dni (ok. 10 dni dłużej niż na północy). Pokrywa śnieżna w zachodniej części Gminy pojawia się zazwyczaj przed 20 listopada,

a we wschodniej części nieco później - bo ok. 30 listopada. Zanika najczęściej pomiędzy 10 a 15 marca. Leży przeciętnie 55 -60 dni (dłużej na zachodzie), lecz okres ten zazwyczaj nie jest ciągły.

W regionie południowym dominują wiatry z sektora zachodniego. Najwyższy jest udział kierunku zachodniego. Najsilniejsze bywają przede wszystkim w okresie zimowym, osiągając przeciętnie prędkość do 4 m/s.

1.3.2 Gleby

Przeważający obszar Gminy Debrzno, w obrębie wysoczyzny i wzgórz morenowych, budują utwory pochodzenia lodowcowego. Są to przede wszystkim gliny zwałowe oraz gleby piaszczysto-żwirowe z wkładkami iłów, które wychodzą na powierzchnię w środkowym fragmencie doliny Chrzęstawy (Buszkowo - Cierznie). Bardziej przemieszany materiał zwałowy, piaszczysto-gliniasty, występuje w rejonie wzgórz i pagórków morenowych. Równiny sandrowe zbudowane są z piasków pochodzenia wodnolodowcowego. We wschodniej części Gminy zdarzają się utwory gliniaste (na pn-wschód od Drozdowa i Starego Gronowa). Najmłodsze utwory holoceni, wyściełają dna cieków i dolin rzecznych i zagłębień terenowych. Są to piaski rzeczne, namuły oraz torfy. Te ostatnie najczęściej spotyka się w dolinie rzeki Szczyry, Debrzynki oraz Chrzęstawy i jej dopływu koło miejscowości Kamień. W Buszkowie, w dolinie Chrzęstawy udokumentowano niewielkie złoża surowców ilastych dla ceramiki budowlanej, a na wschód od Starego Gronowa – złoża kruszywa naturalnego.

1.3.3 Zasoby kopalin

W granicach Gminy udokumentowano do roku 1998 trzy niewielkie złoża kopalin pospolitych: złoża surowców ilastych „Buszkowo”, złoża kruszywa naturalnego „Stare Gronowo” oraz złoża kruszywa naturalnego w Skowarnkach. Obecnie nie mają one użytkownika i nie są eksploatowane.

Złoża kruszywa naturalnego „Stare Gronowo”

Jego zasoby ustalone kartą rejestracyjną zatwierdzoną decyzją nr 61/81 z dn. 18.12.1981 r. UW-WOSGW w Słupsku wynoszą 374 tyś Mg według stanu na dzień 1.08.1981 r. Jest to kruszywo niesklasyfikowane, do betonów i zapraw betonowych. Złoża o średniej miąższości 9,4 m, jest częściowo zawodnione. Zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości 7,0 m, co wpływa ujemnie na eksploatację. W związku z tym przewiduje się jej prowadzenie tylko do poziomu wody gruntowej. Złoża graniczy z nieczynną żwirownią.

Złoża surowców ilastych „Buszkowo”.

Zasoby iłów warwowych przydatnych dla ceramiki budowlanej wynoszą 684 294 m³ według stanu na dzień 31 lipca 1965 r. (brak jest decyzji zatwierdzającej zasoby).

Złoża kruszywa naturalnego „Skowarnki”

Złoża w kategorii C1 o powierzchni 18,9 ha, posiada zasoby geologiczne wielkości 147 297,8 m³. Budują je piaski różnoziarniste z domieszką żwiru, miąższość wynosi średnio 7,5 m. Decyzją Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach z dnia 29 maja 2002 r. (OSG-503-0115-2002-zz) uzgodniono granice obszaru i terenu górniczego „Skowarnki” dla tego złoża.

1.3.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Przeważająca część obszaru Gminy Debrzno należy do dorzecza Odry i jest odwadniana w kierunku południowo-wschodnim i południowym, poprzez dopływy Gwdy (Szczyrę, Chrzastawę i Debrzynkę) oraz Łobzonki – Stołunię. Północno-wschodni skraj gminy odwadniany jest przez rzekę Kamionkę, dopływ Brdy. Północna część Pojezierza Krajeńskiego z wraz z Gminą Debrzno, charakteryzuje się niską jeziornością. Jednakże w granicach Miasta i Gminy znajduje się 8 jezior, z czego jedno nieco powyżej 50 ha i 5 o powierzchni powyżej 10 ha.

Tabela. Wykaz jezior w Mieście i Gminie Debrzno

Lp.	Nazwa jeziora	Powierzchnia (ha)	Głębokość śr. (m)	Głębokość max (m)	Położenie
1	Żuczek	50,66	9,2	25,6	m. Debrzno
2	Staw Miejski	26,36	5,0	12,5	m. Debrzno
3	Czarnowo Duże	23,15	3,8	5,5	Skowarnki
4	Czarnowo Małe	1,47	b.d.	b.d.	Skowarnki
5	Grabskie (Gardzkie)	16,05	6,8	12,2	Cierznie
6	Dolne(Długie, Kwiecko)	26,06	2,2	6,0	Gniewno
7	Trudna(Główno)	20,32	1,6	2,2	Rozwory
8	Uniechów	4,14	b.d.	b.d.	Uniechów

Źródło: Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Debrzno

Tabela. Naturalne ciek wodne w granicach Gminy Debrzno

Lp.	Nazwa	Długość – m	Dorzecze
1	Chrzastawa	13.300	Gwda
2	Debrzynka	16.800	Gwda
3	Łobzonka	3.424	Noteć
4	Stołunia	8.980	Noteć
5	Szczyra	4.300	Gwda
	Razem	46.804	

Źródło: Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Debrzno

Obszar Gminy Debrzno charakteryzuje się niską zasobnością rzek, jeziornością oraz dość niskimi opadami. W związku z tym zasobność wód powierzchniowych jest raczej niewielka.

Zasoby wód podziemnych są natomiast znacznie większe i występują głównie w południowo – wschodniej i zachodniej części Gminy. Duże ilości wód podziemnych zgromadzone są przede wszystkim w :

- Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 126 (we wschodniej części Gminy)
- Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 127 (sięgający przez Debrzno po Myśligoszcz i Stare Gronowo).

1.3.5 Fauna i flora

Lasy Miasta i Gminy Debrzno należą do krainy wielkopolsko-pomorskiej. Pod względem wskaźnika lesistości obszar Gminy Debrzno należy do słabiej zalesionych w województwie pomorskim. Lasy i parki zajmują 5720 ha, co stanowi 25,5 %. Jest to wartość niższa od średniej dla województwa pomorskiego (35,4 %), a także niższa od średniej dla powiatu człuchowskiego, która wynosi 49 %.

Lasy w zdecydowanej większości są własnością Skarbu Państwa, w administracji Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku (Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie oraz niewielki fragment w obrębie Nadleśnictwo Lipka). Tylko ok. 400 ha należy do innych właścicieli (lasy komunalne, prywatne). Na obszarze Gminy przeważają lasy na siedlisku boru świeżego, ze zwiększonym udziałem boru mieszanego świeżego w części południowo - zachodniej. Oba wymienione typy lasu towarzyszą również dolinie Chrzastawy. W miejscach o wysokim poziomie wód gruntowych występuje bór mieszany wilgotny oraz bór wilgotny.

Największy, ok. 200 hektarowy kompleks żyznych siedlisk usytuowany jest na zachód od miasta Debrzno, tworząc tzw. „Las Debrzneński”.

Spośród wielu gatunków fauny zamieszkującej teren Gminy na uwagę zasługują:

- Bóbr europejski,
- Jaszczurka zwinka,
- Bocian czarny,
- Bażant,
- Żuraw,
- Puszczyk.

1.3.6 Obszary prawnie chronione

Z terenem Gminy Debrzno sąsiadują przyrodnicze obszary prawnie chronione:

- od wschodu obszar Krajeńskiego Parku Krajobrazowego (woj. kujawsko-pomorskie),
- od południowego wschodu na niewielkim odcinku Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Łobżonki i lasy kujawskie” (woj. kujawsko-pomorskie),
- od południowego zachodu Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy” (woj. wielkopolskie).
- na zachód od granic miasta do zachodniej granicy Gminy - Dolina Debrzynki (część położona w granicach gminy Debrzno, jak również część położoną w gminie Lipka w sąsiednim województwie

Tabela. Podstawowe dane dotyczące chronionych form przyrody

Forma ochrony	Liczba występowań
Rezerwaty	1
Parki krajobrazowe	0
Parki narodowe	0
Obszary chronionego krajobrazu	0
Obszary Natura 2000	2
Pomniki przyrody	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl

Do obszarów chronionych leżących na terenie Miasta i Gminy Debrzno należą:

Rezerwat przyrody „Miłachowo”

Jest to rezerwat częściowy florystyczny. Położony jest około 1km na zachód od miejscowości Debrzno, na powierzchni 3,7 ha. Obejmuje stok o ekspozycji południowej, ograniczony od wschodu i zachodu jarami. Udokumentowano na jego obszarze wiele rzadko spotykanych roślin ciepłolubnych: ostrołódkę kosmatą, pępawę różyczkolistną, tymotkę Boemera, przetacznik pagórkowy, kłosownicę pierzastą. U podnóża stoku, w wąwozach występują zarośla kserotermiczne, wśród których dominuje glóg jednoszyjkowy.

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych muraw i zarośli kserotermicznych, tworzących w tej części Polski północną granicę zasięgu szeregu gatunków ciepłolubnych.

Obszary Natura 2000:

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Debrzynki (PLH300047)

Rysunek. Rzeka Debrzynka

Źródło: *Wielkopolskie Rowerowanie* (www.kurek-rowery.pl)

Obszar obejmujący dolinę Debrzynki (część położoną w granicach Gminy Debrzno, jak również część położoną w gminie Lipka w sąsiednim województwie (na obszarze Gminy obszar ten generalnie pokrywa się z częścią istniejącego Obszaru Chronionego Krajobrazu - na zachód od granic miasta do zachodniej granicy Gminy).

Dolina niewielkiej rzeki Debrzynki ma wielkie znaczenie dla europejskiej przyrody przez wzgląd na występowanie na tej terenie priorytetowych siedlisk. Na zboczach doliny zachował się starodrzew bukowy (kompleks buczyn i grądów subatlantyckich) obok wiszących torfowisk źródliskowych i przepływowych torfowisk alkalicznych. Większa część torfowisk charakteryzuje się doskonałymi warunkami wodnymi. Co ciekawe, w dolinie dobrze zachowała się naturalna strefowość roślinności.

Z gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej stwierdzono tu występowanie 4 gatunków bezkręgowców, w tym poczwarówki i czerwończyka nieparka oraz rośliny skalnicy torfowiskowej. Jest to drugie w całej północno-zachodniej Polsce znane stanowisko gatunku. Do szczególnie cennych, nie wymienionych w Załączniku II należą występujące na mechowiskach gatunki mchów brunatnych, takie jak: *Tomentypnum nitens*, *Helodium blandowii* oraz *Paludella squarosa* - o wyjątkowo wysokiej liczebności. Do osobliwości zaliczyć można również liczne populacje storczyka krwistego i szerokolistnego. Na uwagę zasługuje też licznie występująca na torfowiskach narecznica grzebieniasta.

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina rzeki Szczyry (PLH220066)

Obszar Doliny rzeki Szczyry w części wschodniej "wcina się" w krajobraz morenowy Pojezierza Krajeńskiego. Krajobraz ma charakter lekko falistej sandrowej równiny, ożywionej meandrującą doliną rzeki Szczyry, prawego dopływu rzeki Gwdy, należącej do zlewni Odry. Siedliska chronione skupione są w zasadzie prawie wyłącznie na dnie doliny rzecznej. Jedynie w części wschodniej na stokach doliny występuje kompleks buczyn, miejscami dobrze zachowanych.

Dolina rzeki Szczyry jest istotną ostoją torfowisk zasadowych i cennej entomofauny oraz flory z nimi związanych. Bogate populacje storczyków (*Dactylorhiza*) oraz czerwończyka nieparka są efektem bardzo ekstensywnej gospodarki rolnej prowadzonej na tych terenach oraz w dużej mierze - niezakłóconych warunków hydrologicznych. Na każdym kroku można tu spotkać ślady bytowania bobrów, które bardzo pozytywnie wpływają na dobre uwodnienie ekosystemów.

Nad Szczyrą stwierdzono obecność rzadkiego mięczaka - poczwarówki zwężonej (*Vertigo angustior*). Jest to ważna ostoja dla bezkręgowców - najdalej na północ wysunięte stanowisko Czerwończyka fioletka (gatunek motyla, silnie zagrożonego wyginięciem ze względu na ograniczoną powierzchnię środowisk łąkowych, zamieszkuje podmokłe łąki i torfowiska niskie) oraz stanowisko ślimaka poczwarówki zwężonej. Występują tutaj również gatunki zwierząt wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, tj. bóbr europejski, wydra europejska, poczwarówka zwężona.

Lasy ochronne

Niektóre lasy Nadleśnictwa Człuchów uznano za szczególnie chronione. Są to lasy glebochronne, które chronią glebę przed zmywaniem i wyjąłowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi. Taką funkcję pełnią lasy w Nadleśnictwa Czarne i Nadleśnictwa Człuchów w całej dolinie Debrzynki, dolinie Chrzastawy, w dolinie Szczyry oraz lasy wokół jeziora Gardzkiego i na północ od jeziora Czarnowo (glebochronne).

Pomniki przyrody

Wykaz istniejących pomników przyrody przedstawia tabela.

Tabela. Pomniki przyrody w Gminie Debrzno

Lp.	Gatunek	Położenie	Obwód [cm]	Pierśnica [cm]	Wysokość [m]
1	Lipa drobnolistna	Szosa Debrzno – Rozwory	420	133	23
2	Wierzba krucha	Pędziszewo	520	165	16,5

3	Buk zwyczajny	Jezioro Żuczek	510	162	28
4	Dąb szypułkowy	Jezioro Kwieckie (Długie)	420	133	36
5	Buk zwyczajny	Jezioro Kwieckie (Długie)	510	162	31
6	Buk zwyczajny	Jezioro Kwieckie (Długie)	440	140	33
7	Jesion wyniosły	Stare Gronowo	410	130	24
8	Lipa drobnolistna	Stare Gronowo	360	114	22
9	Lipa drobnolistna	Przy szosie Debrzno – Uniechów	400	127	20
10	Dąb szypułkowy	Skowarnki	450	143	23

Źródło: Materiały Urzędu Miasta i Gminy Debrzno, luty 2014

1.4 Zasoby kulturowe

Obszar w granicach Miasta i Gminy Debrzno charakteryzuje się wysokimi walorami archeologicznego środowiska kulturowego. Wyróżnić tutaj można trzy strefy ochrony archeologiczno – konserwatorskiej obejmujących priorytetowe stanowiska archeologiczne w mikroregionach osadniczych, wyinterpretowanych na podstawie analizy materiałów źródłowych archiwalnych oraz wyników badań Archeologicznego Zdjęcia Polski, pozostających w zasobach archiwalnych Delegatury w Słupsku Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Gdańsku.

Na obszarze Gminy występują stanowiska objęte strefami ochrony archeologiczno – konserwatorskiej:

- 1) Strefa W.I. pełnej ochrony archeologiczno–konserwatorskiej,
- 2) Strefa W.II. częściowej ochrony archeologiczno–konserwatorskiej,
- 3) Strefa W.III. ograniczonej ochrony archeologiczno–konserwatorskiej

Do najważniejszych zabytków Miasta i Gminy Debrzno należą:

- Strefa pełnej ochrony konserwatorskiej Starego Miasta w Debrznie. Strefa ta ujmuje Plac Pocztowy, Mury obronne z Basztą Młyńską pochodzącą z XIV wieku, kościół p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny z XIX wieku oraz kamienicę przy ulicy Rynek 8 pochodzącą z drugiej połowy XVIII w.
- Kościół katolicki p.w. św. Piotra i Pawła z 1785 roku w miejscowości Cierznie. Kościół szachulcowy, zbudowany w konstrukcji szkieletowej z wieżą od zachodu i trójbocznym prezbiterium od wschodu, jednonawowy.

Rysunek. Zabytki miasta Debrzno – Mury obronne (XIV w.) oraz kościół Wniebowzięcia NMP (XIX w.)

Źródło: Materiały Urzędu Miasta i Gminy Debrzno i Parafii Wniebowzięcia NMP

Rysunek. Kościół katolicki p.w. św. Piotra i Pawła w miejscowości Cierznie

Źródło: www.pomorskie.travel.pl

- Chałupa z podcieniem w szczycie w miejscowości Cierznie,
- Cmentarze ewangelickie we wsiach Drozdowo i Nowe Gronowo, Myśligoszcz, Prusinowo, Rozwory, Buszkowo,
- Zagrody (nr 1 i nr 36) we wsi Nowe Gronowo z początku XX wieku,
- We wsi Stare Gronowo:
  - Zespół pałacowo – folwarczny złożony z pałacu i parku,
  - Podwórze gospodarcze z zabudowaniami folwarku (chlewnia, obora) z lat 1900-1930,
  - Kolonia mieszkalna, zbudowana około 1930 roku, złożona z kilku domów,
  - Kościół filialny p.w. św. Piotra i Pawła, zbudowany w 1802r.,

- Gorzelnia zbudowana w 1936r.,
- Cmentarz parafialny z połowy XIX w.,
- Cegielnia,
- We wsi Prusinowo:
  - Kościół filialny pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Polski,
  - Neorenesansowe domy murowane z cegły licowej,
- Kościół parafialny p.w. św. Michała Archanioła w konstrukcji szkieletowej z 1736r we wsi Słupia,
- Zespół dworkowo – parkowy nad brzegiem jeziora Wielkiego i jeziora Małego powstały na przełomie XIX i XX wieku w miejscowości Skowarnki,
- Dom mieszkalny powstały z zespołu dworsko – folwarcznego zbudowany na początku XX wieku w miejscowości Stanisławka,
- We wsi Strieczona:
  - Kościół filialny p.w. św. Wawrzyńca z 1672r. w konstrukcji szkieletowej,
  - Dzwonnica drewniana z XIX w., wolnostojąca, konstrukcja przysłupowa,
- We wsi Uniechów:
  - Układ wsi,
  - Kościół p.w. św. Bartłomieja z lat 1894-1895, murowany, w stylu neogotyckim,
  - Drewniana wieża kościoła,
  - Domy parterowe murowane i drewniane,
- We wsi Myślizoszcz:
  - Kuźnia
  - Szaniec szwedzki - obozowisko wojsk szwedzkich z XVII wieku.

2 Sfera społeczna

2.1 Demografia

Miasto i Gminę Debrzno, według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) z grudnia 2012 roku, zamieszkuje 9301 mieszkańców, z czego 5241 to mieszkańcy miasta, natomiast 4060 to mieszkańcy Gminy. Wśród mieszkańców istnieje niewielka przewaga kobiet - 4 716 osób do 4 585 mężczyzn. Mieszkańcy Miasta i Gminy Debrzno stanowią niewiele ponad 16% mieszkańców całego powiatu człuchowskiego.

Liczbę ludności w mieście i gminie Debrzno w latach 2008 – 2012, z podziałem na płeć obrazują poniższe tabele.

Tabela. Liczba mieszkańców miasta Debrzno

Liczba mieszkańców miasta	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Mężczyźni	2680	2651	2595	2574	2561	2656
Kobiety	2697	2715	2687	2677	2680	2746
OGÓŁEM	5377	5366	5282	5251	5241	5402

* dane za rok 2013 na podstawie statystyki mieszkańców Urzędu Miasta i Gminy Debrzno (razem: pobyt stały i czasowy); dane te odbiegają od danych GUS z uwagi na inne kryteria prowadzenia statystyki

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

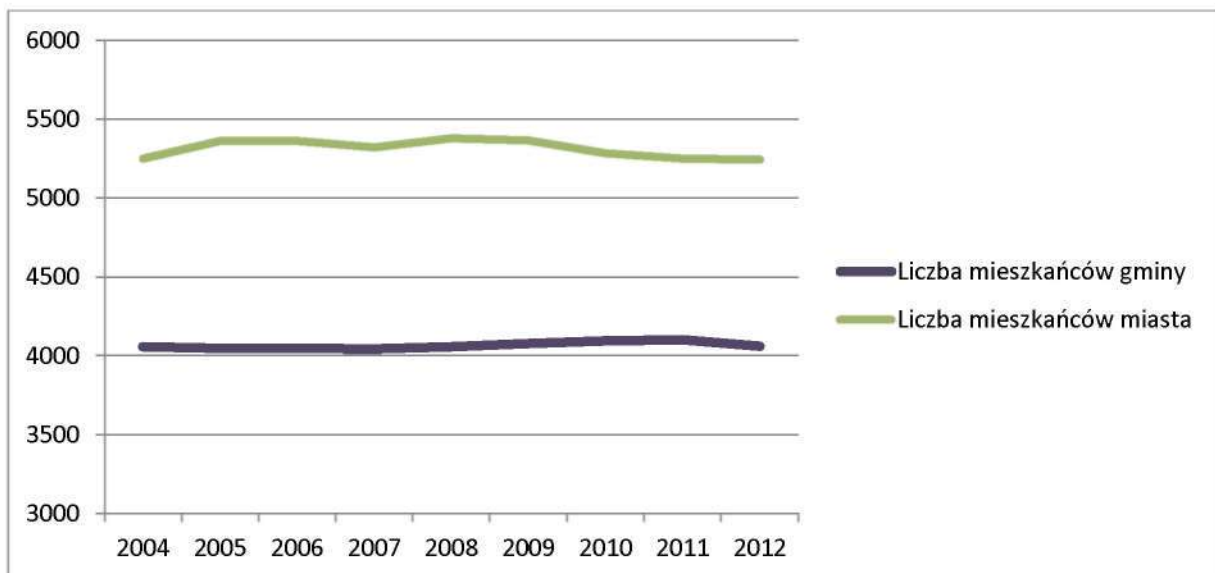
Tabela. Liczba mieszkańców Gminy Debrzno

Liczba mieszkańców gminy	2008	2009	2010	2011	2012	2013*
Mężczyźni	1986	2007	2024	2037	2024	2085
Kobiety	2073	2069	2071	2066	2036	2156
OGÓŁEM	4059	4076	4095	4103	4060	4241

* dane za rok 2013 na podstawie statystyki mieszkańców Urzędu Miasta i Gminy Debrzno (razem: pobyt stały i czasowy); dane te odbiegają od danych GUS z uwagi na inne kryteria prowadzenia statystyki

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno od lat utrzymuje się na stabilnym poziomie. Począwszy od 2004 roku zauważyć można niewielki spadek ludności mieszkańców zarówno miasta jak i gminy, następnie poziom ten ulegał niewielkim wahaniom. Zmiany liczby mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno zobrazowano na wykresie.

Rysunek. Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno w latach 2004-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno uzależniona jest przede wszystkim od wartości przyrostu naturalnego oraz migracji w ruchu wewnętrznym i zagranicznym. W latach 2008-2012 zaobserwować można, że w mieście Debrzno liczba urodzeń przeważała nad liczbą zgonów dając dodatni przyrost naturalny. Sytuacja w gminie wyglądała nieco inaczej, gdyż w latach 2011 i 2012 przyrost naturalny osiągnął wartość ujemną.

Szczegółowe wartości dotyczące liczby urodzeń i zgonów oraz przyrostu naturalnego w Mieście i Gminie Debrzno przedstawia tabela.

Tabela. Ruch naturalny w gminie Debrzno w latach 2008-2012

Urodzenia żywe					
wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Obszar miasta	63	61	64	47	54
Obszar gminy	56	55	48	52	50
Miasto i Gmina	119	116	112	99	104
Zgony					
wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Obszar miasta	33	41	45	43	34
Obszar gminy	34	38	43	53	54
Miasto i Gmina	67	79	88	96	88
Przyrost naturalny					
wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Obszar miasta	30	20	19	4	20
Obszar gminy	22	17	5	-1	-4
Miasto i Gmina	52	37	24	3	16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Wartość salda migracji zarówno wewnętrznych jak i zagranicznych dla miasta Debrzno od lat utrzymuje się na ujemnym poziomie. W latach 2008-2012 zauważalny był stały wzrost ujemnej wartości salda migracji. Nieco inaczej sytuacja wygląda w przypadku Gminy Debrzno. Wartość salda migracji wewnętrznych w gminie w latach 2008-2012 ulegała corocznym wahaniom. Powodem takich trendów migracyjnych Miasta i Gminy Debrzno może być chęć osiedlania się mieszkańców miasta na terenach wiejskich, z dala od zgiełku miasta bądź też zmiana miejsca zamieszkania ze względu na możliwość podjęcia pracy w innej miejscowości.

Saldo migracji zagranicznych w mieście i gminie Debrzno od 2008 roku ulega stałemu zmniejszeniu. W 2011 roku w gminie Debrzno zauważyć można, że saldo migracji osiągnęło wartość dodatnią. Omawiane trendy przedstawia tabela.

Tabela. Migracje wewnętrzne i zagraniczne w Mieście i Gminie Debrzno w latach 2008-2012

Saldo migracji wewnętrznych					
wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Obszar miasta	7	-34	-19	-26	-27
Obszar gminy	-10	2	-7	6	-9
Miasto i Gmina	-3	-32	-26	-20	-36
Saldo migracji zagranicznych					
wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Obszar miasta	-14	-10	-9	-9	-6
Obszar gminy	-7	-1	-2	3	0
Miasto i Gmina	-21	-11	-11	-6	-6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Struktura ekonomiczna ludności Miasta i Gminy Debrno wykazywała, że w latach 2008-2012 największą grupę stanowiły osoby w wieku produkcyjnym – w 2012 było to około 64% mieszkańców miasta i 62% mieszkańców gminy, najmniejszą zaś mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym. Wśród osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym dominowali mężczyźni, natomiast wśród osób w wieku poprodukcyjnym dominowały kobiety - ze względu wcześniejsze przechodzenie na emeryturę.

W strukturze ekonomicznej zauważyć można również, zmniejszający się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym na rzecz zwiększającego się udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. Wpływ na taką strukturę ludności ma niewątpliwie malejąca liczba urodzeń oraz proces starzenia się społeczeństwa.

Szczegółowe dane dotyczące grup struktury ekonomicznej ludności w mieście i gminie Debrno przedstawia tabela oraz wykresy.

Tabela. Struktura ekonomiczna mieszkańców Miasta i Gminy Debrno w latach 2008-2012 z podziałem na płeć

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym					
Obszar miasta					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	699	659	619	580	572
kobiety	541	541	538	520	492
ogółem	1240	1200	1157	1100	1064
Obszar gminy					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	479	455	451	466	445
kobiety	527	518	511	500	467
ogółem	1006	973	962	966	912
Miasto i Gmina					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	2246	2173	2119	2066	1976

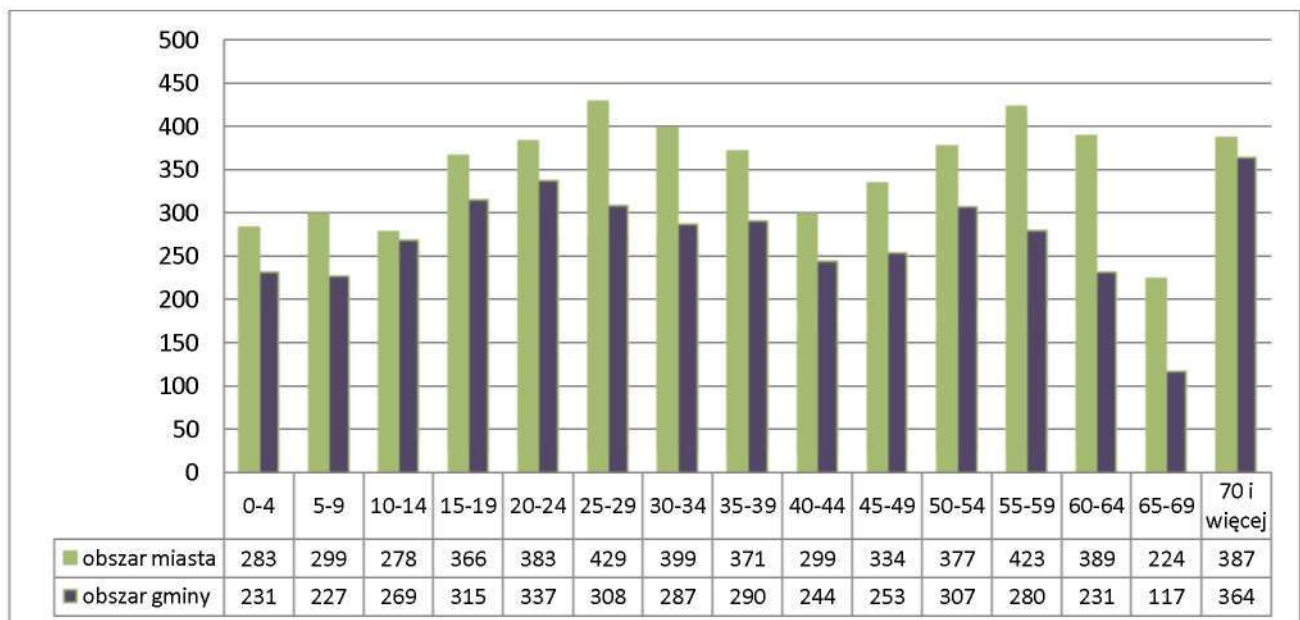
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym					
Obszar miasta					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	1802	1815	1776	1780	1746
kobiety	1693	1681	1636	1613	1613
ogółem	3495	3496	3412	3393	3359
Obszar gminy					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	1328	1371	1398	1392	1401
kobiety	1160	1154	1144	1155	1151
ogółem	2488	2525	2542	2547	2552
Miasto i Gmina					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	5983	6021	5954	5940	5911

Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym					
Obszar miasta					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	179	177	200	214	243
kobiety	463	493	513	544	575
ogółem	642	670	713	758	818
Obszar gminy					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
mężczyźni	179	181	175	179	178
kobiety	386	397	416	411	418
ogółem	565	578	591	590	596
Miasto i Gmina					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	1207	1248	1304	1348	1414

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

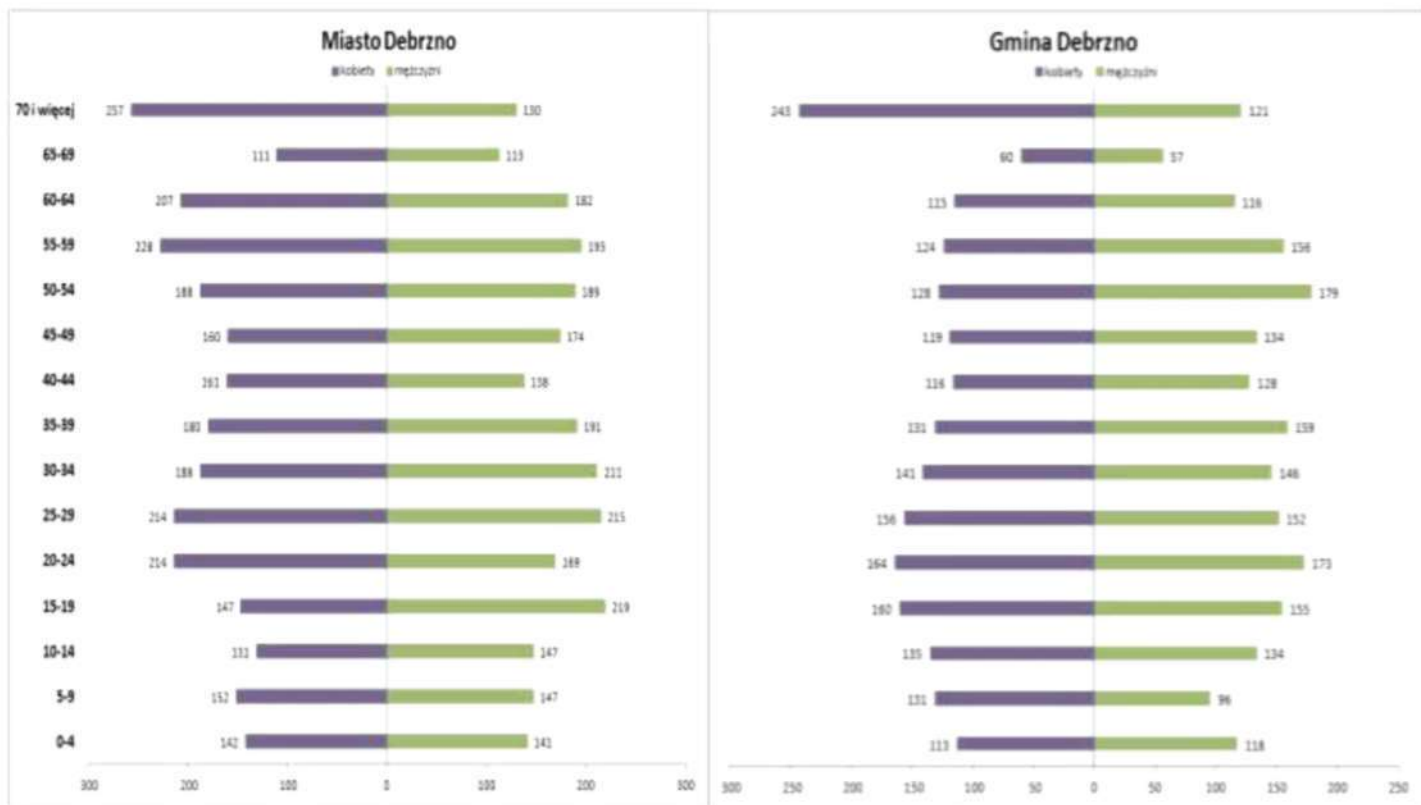
Rysunek. Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno w 2012 roku z podziałem na wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Rysunek. Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno w 2012 roku z podziałem na płeć

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Gęstość zaludnienia w gminie Debrzno jest bardzo mała i wynosi obecnie 19 osób/km² (dane GUS – stan na 31.12.2012), co związane jest z dużą ilością terenów rolniczych. W mieście Debrzno sytuacja jest przeciwna – na 1 km² przypada aż 698 osób.

2.2 Poziom wykształcenia

Bazując na danych z Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2011 analiza danych dotyczących wykształcenia ludności prowadzi do wniosków, iż poziom wykształcenia mieszkańców powiatu człuchowskiego można określić jako średni. Wykształcenie wyższe posiadało 8,2% mieszkańców. Ludność z wykształceniem średnim stanowiła natomiast 22,8% lokalnej społeczności. Ludność z wykształceniem podstawowym i nieposiadająca wykształcenia stanowiła 21,2% mieszkańców powiatu. Analogicznie, dane dla województwa wynosiły 15,1%, 26,8% i 15,7%, natomiast dla kraju 14,8%, 12,2% i 7,3%. Szczegółowe dane dotyczące zmienności charakterystyk dotyczących poziomu wykształcenia w powiecie człuchowskim i województwie pomorskim prezentuje poniższa tabela.

Tabela. Wykształcenie ludności powiatu człuchowskiego i województwa pomorskiego według Narodowego Spisu Powszechnego 2011 r.

Wykształcenie	powiat człuchowski		województwo pomorskie	
	liczba mieszkańców	udział %w ogóle mieszkańców	liczba mieszkańców	udział %w ogóle mieszkańców
Wyższe	4 732	8,2	344 122	15,1
Średnie i policealne razem	13 147	22,8	611 479	26,9
Średnie zawodowe	7 581	13,2	317 634	14
Średnie ogólnokształcące	4 689	8,1	245 083	10,8
Zasadnicze zawodowe	12 748	22,1	427 319	18,8
Gimnazjalne	2 909	5,0	97 461	4,3
Podstawowe ukończone	11 323	19,6	337 342	14,8
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	922	1,6	21 432	0,94

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Na terenie Miasta i Gminy Debrzno funkcjonuje jedno przedszkole publiczne oraz 4 oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych – 3 w gminie i 1 na terenie miasta. Przedszkola te posiadają 6 oddziałów, które są w stanie przyjąć 174 dzieci (dane GUS – stan na 31.12.2012r.). Wychowaniem przedszkolnym objęte jest 78,5 % dzieci w wieku 3-5 lat na terenie miasta oraz 23,0% dzieci w tym samym wieku z terenu gminy Debrzno. Liczba dzieci obejmowanych wychowaniem przedszkolnym stale rośnie, jednak widać wyraźną dysproporcję między tą wartością w mieście i w gminie.

Zmiany odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w mieście i gminie Debrzno w latach 2008-2012 przedstawia tabela.

Tabela. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w mieście i gminie Debrzno w latach 2008-2012

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku 3-6 lat					
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Obszar miasta	62,3%	71,8%	78,8%	74,7%	78,5%
Obszar gminy	17,6%	28%	24,3%	26,9%	23,5%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

2.3 Rynek pracy

Miasto i Gmina Debrzno, podobnie jak cały powiat człuchowski dotknięte są problemem wysokiego bezrobocia, które jest skutkiem przemian ustrojowych kraju. Aktywne poszukiwanie pracy utrudnia fakt, że region objęty jest wysokim strukturalnym bezrobociem, a mieszkańcy są znacząco oddaleni od większych aglomeracji i centrów komunikacyjnych.

Rolniczy charakter Miasta i Gminy Debrzno stwarza ryzyko wysokiego bezrobocia, z uwagi na mniejszą liczbę podmiotów wytwórczych czy usługowych. Szczególnie istotnym jest to, że większość

bezrobotnych to byli pracownicy państwowych gospodarstw rolnych o bardzo niskim poziomie wykształcenia i aktywności społecznej.

Sytuację na rynku pracy powiatu człuchowskiego w ostatnich pięciu latach obrazują dane przekrojowe dotyczące stopy bezrobocia (dostępne na stronach *Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie*) zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela. Stopa bezrobocia w powiecie człuchowskim, województwie pomorskim i kraju w latach 2008-2013, stan na koniec roku

STOPA BEZROBOCIA						
Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat człuchowski	20,8%	23,6%	23,8%	23,5%	22,9%	24,2%
Województwo pomorskie	8,4%	12,0%	12,2%	12,4%	13,4%	13,3%
Kraj	9,5%	11,9%	12,3%	12,5%	13,4%	13,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Człuchów

Notowana w powiecie człuchowskim stopa bezrobocia, w porównaniu ze stopą bezrobocia w województwie czy kraju, jest prawie dwukrotnie wyższa i od lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Świadczy to o stałym problemie ze znalezieniem miejsca pracy, czyli problemami na poziomie strukturalnym – przede wszystkim uzależnieniu gospodarki od rolnictwa.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie struktura bezrobotnych w Mieście i Gminie Debrzno w ostatnich dwóch latach przedstawiała się następująco:

Tabela. Liczba osób bezrobotnych (w nawiasie wzrost lub spadek liczby bezrobotnych w stosunku do roku poprzedniego) oraz bezrobotnych uprawnionych do zasiłku (w nawiasie procent ogółu bezrobotnych) w Mieście i Gminie Debrzno w roku 2011, 2012 i 2013

Liczba bezrobotnych						
Wyszczególnienie	2011		2012		2013	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Obszar miasta	472 (-20)	293	484 (+12)	281	505 (+21)	294
Obszar gminy	444 (-78)	299	432 (-12)	244	476 (+44)	258
Miasto i Gmina	916 (-98)	542	916 (0)	525	981 (+65)	552

Liczba bezrobotnych uprawnionych do zasiłku						
Wyszczególnienie	2011		2012		2013	
	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Obszar miasta	80 (16,9%)	45	83 (17,1%)	34	74 (14,7%)	32
Obszar gminy	61 (13,7%)	25	63 (14,6%)	26	50 (10,5%)	21
Miasto i Gmina	141 (15,4%)	70	146 (15,9%)	60	124 (12,6%)	53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie, luty 2014r.

W zakresie wspierania aktywizacji osób bezrobotnych PUP Człuchów podejmuje działania ułatwiające kontynuację zatrudnienia. Specjalne programy wsparcia kierowane są do grup osób poniżej 25 roku

życia, powyżej 50 roku życia i osób długotrwale bezrobotnych. Programy te umożliwiają udział w szkoleniach, stażach, oferują indywidualne dofinansowanie działalności gospodarczej, dofinansowanie miejsca pracy oraz etaty przy pracach społecznie użytecznych, interwencyjnych i robotach publicznych. Dane na liczby osób uczestniczących w różnorodnych formach pomocy ujęto w tabeli.

Tabela. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Debrno w latach 2011-2013

Liczba osób	2011	2012	2013
W wieku do 25 lat			
Liczba osób bezrobotnych do 25 lat – stan na koniec roku	199	206	200
Ogółem zaktzywizowani w tym w formie:	41	83	75
szkolenia	11	17	16
stażu	19	46	51
indywidualnego dofinansowania działalności gosp.	2	3	0
zatr. na utworz. miejsce pracy	4	4	4
prac społ. użytecznych	-	0	0
prac interwencyjnych	5	6	4
W wieku powyżej 50 lat			
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 lat – stan na koniec roku	202	198	249
Ogółem zaktzywizowani w tym w formie:	32	94	72
szkolenia	8	17	7
stażu	5	25	22
indywidualnego dofinansowania działalności gosp.	-	2	0
zatr. na utworz. miejsce pracy	5	8	3
prac społ. użytecznych	-	0	0
prac interwencyjnych	14	36	36
udziału w robotach publicznych	-	6	4
Długotrwale bezrobotnych			
Liczba osób długotrwale bezrobotnych – stan na koniec roku			587
Ogółem zaktzywizowani w tym w formie:			69
szkolenia			13
stażu			15
indywidualnego dofinansowania działalności gosp.			4
zatr. na utworz. miejsce pracy			10
prac społ. użytecznych			9
prac interwencyjnych			18
udziału w robotach publicznych			0

Źródło: Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Człuchowie za rok 2011, 2012, 2013

Programy w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych realizują również organizacje typu non-profit działające na rzecz mieszkańców miasta i gminy. W 2013 roku inicjatywę w zakresie doradztwa i poradnictwa zawodowego podjęło Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrno”,

które wdrożyło program partnerski pt. „Osiągniemy sukces!” doradcy zawodowi uczestniczyli w postępowaniu rekrutacyjnym oraz świadczyli doradztwo zawodowe grupowe i indywidualne dla uczestników projektu. W ramach projektu udzielono 21 dotacji inwestycyjnych mających na celu podjęcie działalności gospodarczej oraz przyznano wsparcie pomostowe.

Poszczególne organizacje działające na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu zatrudnienia na terenie Miasta i Gminy brały również udział we wspólnej inicjatywie na rzecz promocji samozatrudnienia i przedsiębiorczości pn. „Pomorski Dzień Przedsiębiorczości – IDG”.

2.4 Uczestnictwo w kulturze

W sekcjach i kołach zainteresowań na terenie Miasta i Gminy działa około 1400 osób (według danych z grudnia 2010 roku). CKSiT jest inicjatorem wielu imprez cyklicznych i okolicznościowych oraz innych innowacyjnych działań promujących Miasto i Gminę Debrzno. Na następnej stronie zaprezentowano kalendarz imprez na rok 2014.

Tabela. Kalendarz imprez zaplanowanych przez CKSiT na rok 2014

Marzec	Dzień kobiet
Maj	Majówka ze strażakami
Czerwiec	Dzień dziecka, obchody 660-lecia Debrzna i dni Debrzna, noc Świętojańska
Lipiec	Święto dzika, imprezy plenerowe nad jeziorem Żuczek
Sierpień	Przegląd piosenki żołnierskiej
Wrzesień	Dożynki gminne
Październik	Rajd pieczonego ziemniaka
Listopad	Przegląd im. Świętego Andrzeja w Debrznie
Grudzień	Impreza mikołajkowa, impreza sylwestrowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Debrzno, luty 2014r.

Na terenie miasta działa Miejski Klub Sportowy Debrzno. MKS Debrzno prowadzi sekcję piłki nożnej dla juniorów i seniorów. Klub użytkuje stadion miejski przy ulicy Sportowej, będący własnością Miasta i Gminy Debrzno, dzierżawiony przez CKSiT, na którym odbywają się mecze i treningi.

Ponadto MKS jest organizatorem cyklicznych imprez sportowych. Kalendarz imprez sportowych zaplanowanych na rok 2014 przedstawiono w tabeli.

Tabela. Kalendarz wydarzeń sportowych na rok 2014

Lp..	Nazwa wydarzenia	Data	miejsce
1.	XVI edycja Debrzneńskiej Halowej Ligi Piątek Piłkarskich	5, 12, 19, 26 stycznia i 1 lutego	hala Zespołu Szkół w Debrznie
2.	Grand Prix Debrzna w tenisie stołowym dla dzieci i młodzieży	5 stycznia, 8 lutego, 9 marca i 22 marca	hala Zespołu Szkół w Debrznie
3.	Młodzieżowa Liga Halowa dla roczników 1997-2000	11 stycznia, 18 stycznia, 26 stycznia, 16 lutego	hala Zespołu Szkół w Debrznie
4.	Turniej tenisa stołowego amatorów „Debrzno 30+”	25 stycznia	hala MOW

5.	XIV Mistrzostwa Zakładów Pracy (i Przyjaciół) w halowej piłce nożnej	8 lutego	hala Zespołu Szkół w Debrznie
6.	II zimowy turniej halowej piłki nożnej juniorów B (roczniki 1997-1998) i juniorów C (roczniki 1999-2000)	9 lutego	hala Zespołu Szkół w Debrznie
7.	II turniej piłki nożnej dla dzieci o „Puchar Akademii” w czterech kategoriach wiekowych (roczniki 2002-2003, 2004-2005, 2006 oraz 2007-2009)	czerwiec	Orlik przy Stadionie Miejskim
8.	Turniej piłki nożnej „dzikich drużyn”	sierpień	Orlik przy Stadionie Miejskim
9.	XVI turniej piłki nożnej seniorów o „Puchar Lata”	3 sierpnia	Stadion miejski w Debrznie
10.	Rozgrywki mistrzowskie w klasie okręgowej seniorów, juniorów B i juniorów D1, runda jesienna sezonu 2014/2015	b.d	Stadion miejski w Debrznie
11.	Turniej piłki nożnej dla młodzieży gimnazjalnej	październik	Orlik przy Stadionie Miejskim
12.	II Turniej Przyjaciół Radosnego Futbolu dla amatorów	listopad	Orlik przy Stadionie Miejskim
13.	II Turniej halowej piłki nożnej juniorów D1 (roczniki 2002-2003) o „Puchar Jesieni”	listopad	hala Zespołu Szkół w Debrznie
14.	IV turniej halowej piłki nożnej amatorów „Debrzno 30+”	27 – 28 grudnia	hala Zespołu Szkół w Debrznie
15.	III świąteczno-noworoczny turniej halowej piłki nożnej dzieci w czterech kategoriach wiekowych (2002-2004, 2005-2006, 2007, 2008-2010)	27-28 grudnia	hala Zespołu Szkół w Debrznie
16.	Rozpoczęcie zmagania w XVII edycji Debrznieńskiej Halowej Ligi Piątek Piłkarskich oraz w Grand Prix Debrzno w tenisie stołowym dla dzieci i młodzieży	grudzień	hala Zespołu Szkół w Debrznie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MiG Debrzno

3 Sfera gospodarcza

3.1 Struktura gospodarki i liczba podmiotów gospodarczych

W Mieście i Gminie Debrzno pod koniec 2012 roku funkcjonowały 634 podmioty gospodarcze. Gospodarka Miasta i Gminy Debrzno jest oparta na działalności przedsiębiorstw prywatnych, które stanowiły w 2012 roku zdecydowaną większość (prawie 92%) wszystkich podmiotów gospodarczych. Na obszarze miasta podmioty sektora prywatnego stanowią niespełna 90%, natomiast na obszarze wiejskim – aż 97% wszystkich podmiotów.

Liczba podmiotów gospodarczych w latach 2008-2012 ulegała wahaniom. Do 2010 roku odnotowywano wzrost o 26 nowych przedsiębiorstw. W roku następnym sytuacja uległa drastycznemu pogorszeniu – nastąpił spadek aż o 54 firmy, przy czym spadek ten był bardziej odczuwalny na terenie miasta (łącznie wyrejestrowano 45 firmy) niż na obszarze wiejskim (gdzie liczba firm spadła o 9). Tendencja spadkowa utrzymała się również w 2012 roku i była szczególnie widoczna na obszarze miejskim. W samej Gminie natomiast w 2012 roku pojawił się nieznaczny wzrost liczby podmiotów w stosunku do roku poprzedniego (o 3 szt.).

Warto zaznaczyć, iż pogarszająca się w ostatnich latach sytuacja gospodarki Miasta i Gminy Debrzno została wywołana zmianami w sektorze prywatnym przedsiębiorstw. Sektor publiczny na przestrzeni ostatnich 6 lat odnotował wzrost o 17 nowych podmiotów, w tym 16 na terenie miasta i 1 na terenie

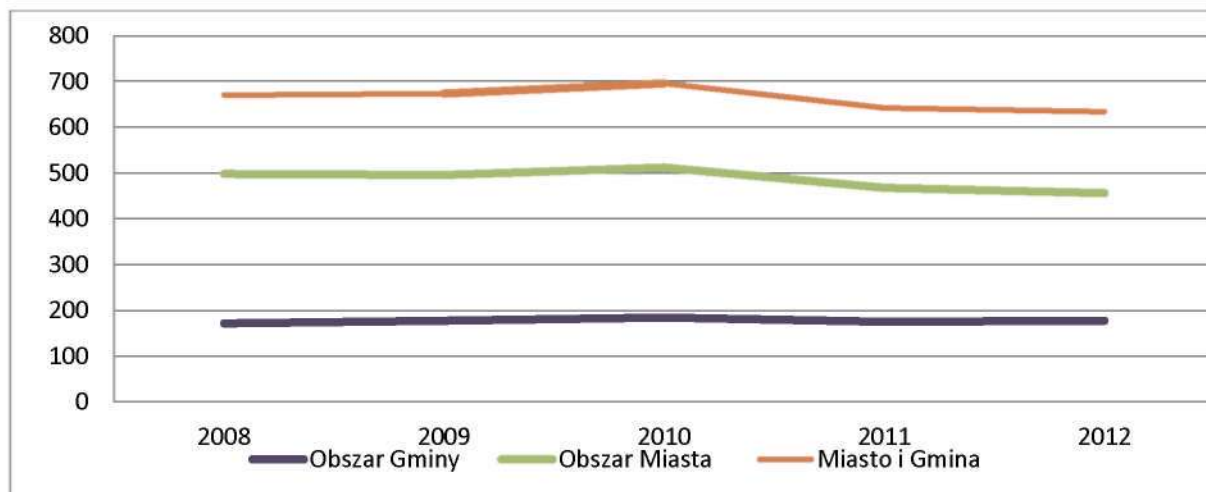
wiejskim w 2012 roku w porównaniu ze stanem z roku 2008. Szczegółowe dane liczbowe dotyczące gospodarki Miasta i Gminy zostały zestawione w poniższej tabeli oraz w formie graficznej wykresu.

Tabela. Liczba podmiotów gospodarczych sektora publicznego i prywatnego na obszarze Miasta i Gminy Debrno w latach 2008 – 2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obszar Gminy						
Sektor publiczny	4	4	4	4	5	b.d.
Sektor prywatny	168	174	180	171	173	b.d.
Ogółem	172	178	184	175	178	b.d.
Obszar Miasta						
Sektor publiczny	31	34	35	35	47	b.d.
Sektor prywatny	467	462	477	432	409	b.d.
Ogółem	498	496	512	467	456	b.d.
Miasto i Gmina						
Sektor publiczny	35	38	39	39	52	b.d.
Sektor prywatny	635	636	657	603	582	b.d.
Ogółem	670	674	696	642	634	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Rysunek. Zmiana liczby podmiotów gospodarczych w Mieście i Gminie Debrno w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Sektor prywatny tworzą przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (w 2012 roku prawie 77% wszystkich prywatnych przedsiębiorstw). Kolejną grupą podmiotów są stowarzyszenia i organizacje społeczne (ok. 3%) i spółki handlowe (ok. 2%). Na obszarze miasta działają 4, a na obszarze wiejskim 1 spółka z udziałem kapitału zagranicznego. W samym mieście w 2012 roku funkcjonowały również 3 spółdzielnie i 2 fundacje. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli.

Tabela. Przedsiębiorstwa sektora prywatnego według form własności w Mieście i Gminie Debrzno w 2012 roku

Wyszczególnienie	Obszar Gminy	Obszar Miasta	Miasto i Gmina
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	147	301	448
Spółki handlowe	3	7	10
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	4	5
Spółdzielnie	0	3	3
Fundacje	0	2	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	6	10	15
Ogółem sektor prywatny	173	409	582

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r

W skali Miasta i Gminy w latach 2009-2012 nieznaczne wahania odnotował sektor rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (według klasyfikacji PKD). Liczba podmiotów wzrastała do roku 2010, po czym w 2011 odnotowano spadek o 2 jednostki gospodarcze, ale już w 2012 nastąpił wzrost liczby podmiotów. Łącznie w sektorze w ciągu ostatnich 5 lat zarejestrowano 10 nowych przedsiębiorstw, głównie na obszarach wiejskich.

Maleje liczba firm działających w sektorze przemysłu i budownictwa. Od 2009 do końca 2012 roku działalność zaprzestało 27 przedsiębiorstw, z czego 20 na obszarze miasta, a 7 na obszarze wiejskim.

Podobna sytuacja występuje w pozostałych sektorach działalności. Liczba podmiotów w 2012 roku stanowiła nieco ponad 95% poziomu notowanego jeszcze w 2009 roku. Do 2010 występował niewielki wzrost liczby podmiotów, zwłaszcza na obszarze miasta. Następnie w 2011 roku odnotowano gwałtowny spadek w skali całej Gminy. Sytuacja ustabilizowała się w 2012, przy czym na terenie wiejskim powoli obserwuje się przyrost liczby działalności w pozostałych sektorach.

W sektorze rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (według klasyfikacji PKD) w 2012 roku działalność prowadziło 6% wszystkich zarejestrowanych w Mieście i Gminie podmiotów. Udział podmiotów był znacznie wyższy na obszarach wiejskich (16%) , niż w mieście (2%), co wiąże się ze specyfiką działalności w tym sektorze.

Tabela. Podmioty gospodarki Miasta i Gminy Debrzno według sektorów działalności w latach 2008 -2013

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obszar Gminy						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	b.d.	16	23	24	28	b.d.
przemysł i budownictwo	b.d.	60	59	55	53	b.d.
pozostała działalność	b.d.	102	102	96	97	b.d.
Ogółem	b.d.	178	184	175	178	b.d.
Obszar Miasta						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	b.d.	9	10	7	7	b.d.
przemysł i budownictwo	b.d.	115	126	106	95	b.d.
pozostała działalność	b.d.	372	376	354	354	b.d.
Ogółem	b.d.	496	512	467	456	b.d.
Miasto i Gmina						
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	b.d.	25	33	31	35	b.d.
przemysł i budownictwo	b.d.	175	185	161	148	b.d.
pozostała działalność	b.d.	474	478	450	451	b.d.
Ogółem	b.d.	674	696	642	634	b.d.

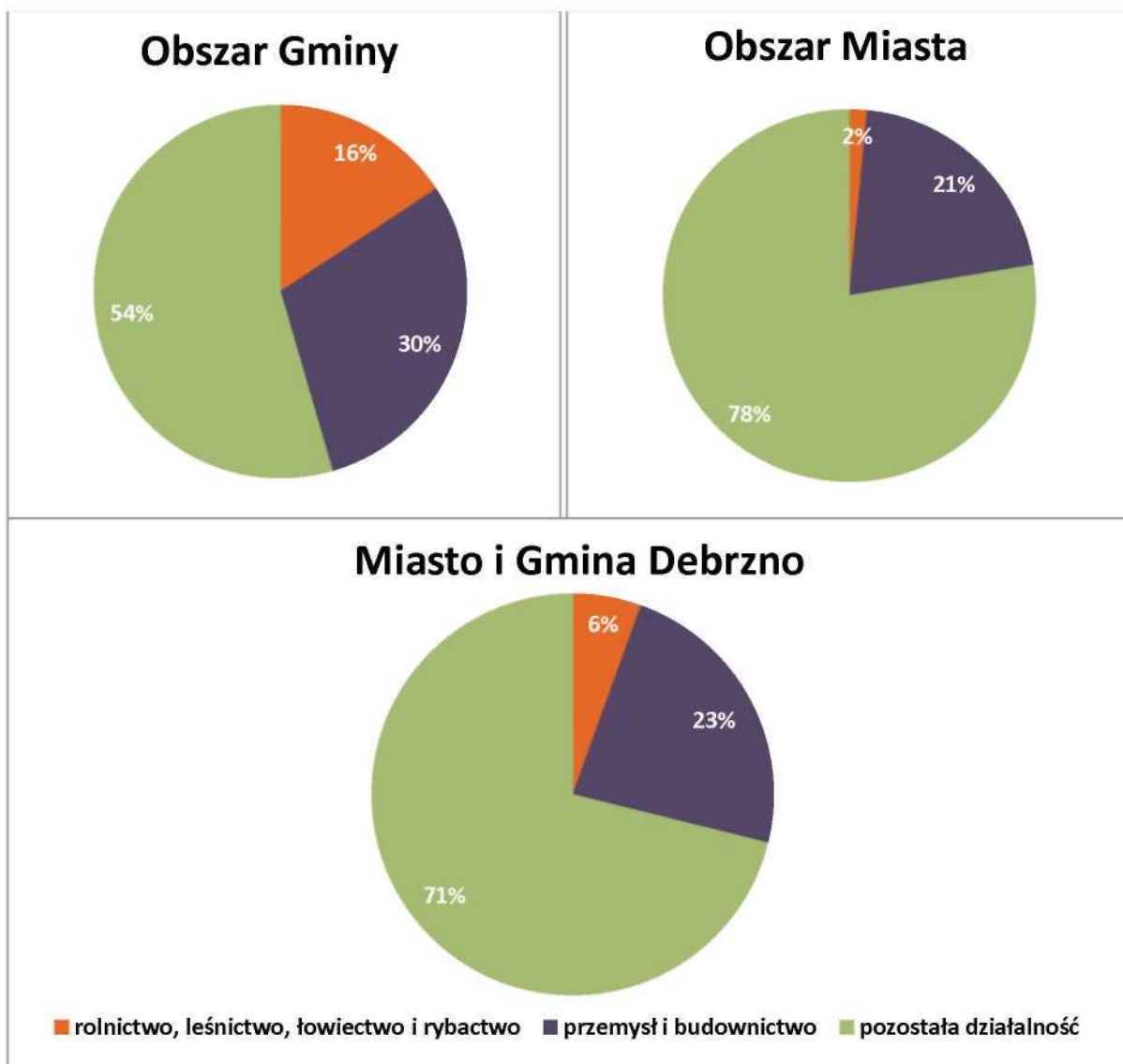
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Prawie jedna czwarta wszystkich podmiotów (23%) prowadziła działalność w sektorze przemysłu i budownictwa, przy czym znów udział podmiotów w tym sektorze był wyższy poza miastem (30%), niż w samym Debrznie (21%).

Natomiast zdecydowana większość (71%) przedsiębiorców prowadziła w 2012 roku działalność w pozostałych sektorach. Stan ten jest szczególnie charakterystyczny dla miasta, gdzie udział sektorów pozarolniczych i pozaprzemysłowych wynosi aż 78%, podczas gdy na obszarze wiejskim jest to 54%. Struktura sektorów gospodarki Miasta i Gminy Debrzno została przedstawiona na poniższym rysunku.

Rysunek. Struktura sektorów gospodarki Miasta i Gminy Debrzno w 2012 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

3.2 Struktura podstawowych branż gospodarki i zatrudnienie w sektorach

Wielobranżowa gospodarka Miasta i Gminy Debrzno oparta jest przede wszystkim na handlu detalicznym i hurtowym oraz naprawie pojazdów samochodowych włączając motocykle, o czym świadczy przeważająca liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych według sekcji G Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (w 2012 roku – 162 jednostki gospodarcze). Kolejnymi, ważnymi branżami gospodarki jest działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (łącznie 94 podmiotów, w tym 86 w mieście) oraz budownictwo (85 podmiotów, w tym 54 w mieście). Na obszarach wiejskich, obok handlu i budownictwa, dominuje również rolnictwo (28 jednostek gospodarczych w 2012 roku). Liczbę podmiotów gospodarki Mieście i Gminie Debrzno oraz strukturę tych podmiotów w 2012 roku według klasyfikacji PKD 2007 przedstawiono w tabeli oraz w formie wykresu.

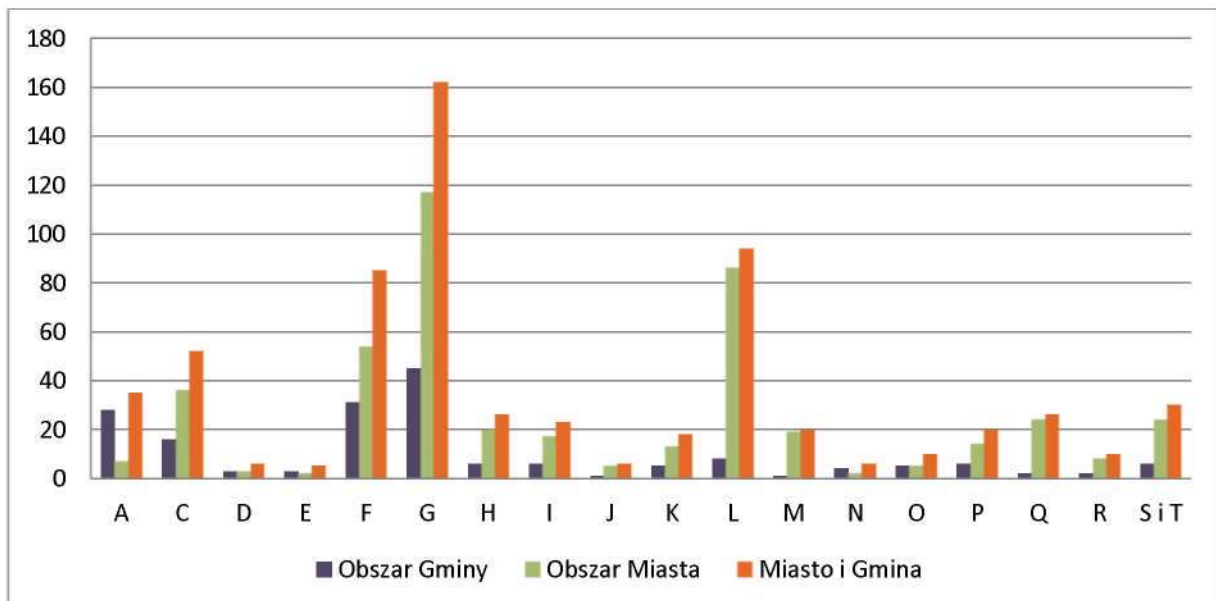

Tabela. Podmioty gospodarki Miasta i Gminy Debrzno według sekcji PKD 2007 w 2012 roku

Wyszczególnienie	Obszar Gminy	Obszar Miasta	Miasto i Gmina
A	28	7	35
C	16	36	52
D	3	3	6
E	3	2	5
F	31	54	85
G	45	117	162
H	6	20	26
I	6	17	23
J	1	5	6
K	5	13	18
L	8	86	94
M	1	19	20
N	4	2	6
O	5	5	10
P	6	14	20
Q	2	24	26
R	2	8	10
SiT	6	24	30
Ogółem	178	456	634

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Rysunek. Struktura podmiotów gospodarki Miasta i Gminy Debrzno według sekcji PKD 2007 w 2012r.

A - Rolnictwo	K - Finanse i ubezpieczenia
C - Przetwórstwo przemysłowe	L - Nieruchomości
D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, gaz, parę wodną i in.	M - Nauka, Specjaliści
E - Dostawy wody	N - Administracja i wspomagające
F - Budownictwo	O - Administracja publiczna

G - Handel	P - Edukacja
H - Transport	Q - Zdrowie i pomoc społeczna
I - Gastronomia	R - Kultura
J - Informacja i komunikacja	S i T - Pozostałe usługi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego zarówno w powiecie człuchowskim, jaki i w Mieście i Gminie Debrzno dominują firmy zatrudniające do 9 osób. Mikroprzedsiębiorstwa stanowią przeszło 96% wszystkich podmiotów gospodarczych (na terenie wiejskim 98%, w mieście – ok. 96%). W samym mieście Debrzno działa również 6 przedsiębiorstw utrzymujących zatrudnienie w granicach od 50 do 249 pracowników.

Tabela. Podmioty gospodarki według stanu zatrudnienia w 2012 roku

Liczba zatrudnionych	0-9	10-49	50-249	250-999	1000-i więcej
powiat człuchowski	4809	179	45	6	0
Miasto i Gmina Debrzno	611	17	6	0	0
Obszar Gminy	175	3	0	0	0
Obszar Miasta	436	14	6	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Stan gospodarki Miasta i Gminy Debrzno na tle stanu gospodarki w powiecie człuchowskim odzwierciedlają wskaźniki ujęte w poniższej tabeli. Miasto i Gmina niestety odnotowuje poziom wyższy od powiatowego jedynie wśród jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności (Miasto i Gmina – 80 jedn. w 2012 roku, powiat – 66 jednostek). Pozostałe wskaźniki odzwierciedlające m. in. liczbę podmiotów wpisanych do REGON, osób prowadzących działalność gospodarczą, fundacji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych oraz nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych, są znacznie niższe niż w całym powiecie człuchowskim.

Tabela. Wskaźniki odzwierciedlające stan gospodarki Miasta i Gminy na tle powiatu człuchowskiego na rok 2012

Wskaźniki	Miasto i Gmina Debrzno	Powiat człuchowski
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	682	878
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	61	71
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	80	66
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	7,6	9,9
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	18	28
Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	96	109

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

3.2.1 Sektor rolny

Duże znaczenie dla gospodarki Miasta i Gminy Debrzno ma sektor rolny. Łączna powierzchnia 456 gospodarstw z tego terenu, według danych Powszechnego Spisu Rolnego Głównego Urzędu Statystycznego z 2010 roku, wyniosła ponad 11 560 ha, co stanowi prawie 52% powierzchni całkowitej Miasta i Gminy. Są to w gospodarstwa indywidualne.

Wielkość gospodarstwa	Liczba gospodarstw ogółem	Liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą
ogółem	456	420
do 1 ha włącznie	53	18
1 - 5 ha	100	99
5 - 10 ha	64	64
10 -15 ha	58	58
15 ha i więcej	181	181

Główne gałęzie upraw to zboża, głównie pszenica, ziemniaki i kukurydza, na cele energetyczne. Hodowla zwierzęca obejmuje głównie drób i trzodę chlewną. Producenci owoców są stowarzyszeni w Zrzeszenie Producentów Owoców Miękkich „Jagoda”.

Tabela. Główne kierunki upraw oraz pogłowie zwierząt gospodarskich w Mieście i Gminie Debrzno w 2010 roku

Wybrane uprawy	Liczba gospodarstw [szt.]	Powierzchnia gospodarstw [ha]
ogółem	376	9765,11
zboża razem	360	7656,96
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	359	7478,25
ziemniaki	186	500,50
uprawy przemysłowe	70	1304,66
buraki cukrowe	3	0,89
rzepak i rzepik razem	68	1303,77
strączkowe jadalne na ziarno razem	3	32,20
warzywa gruntowe	15	22,42
Pogłowie zwierząt gospodarskich	Liczba gospodarstw [szt.]	Liczba zwierząt [szt.]
bydło razem	68	516
bydło krowy	55	173
trzoda chlewna	136	9965
konie	15	50
drób ogółem razem	154	17366
drób ogółem drób kurzy	150	9429

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010 Główny Urząd Statystyczny

3.3 Oferta inwestycyjna

Miasto i Gmina Debrzno może poszczycić się ciekawą ofertą inwestycyjną dla przedsiębiorców. Na terenie tym znajduje się **Zielony Park Przemysłowy Cierznie** o pow. 9,8736 ha z Inkubatorem Przedsiębiorczości.

Zielony Park Przemysłowy Cierznie (ZPP) jest specjalnie wydzielonym terenem inwestycyjnym o powierzchni 56,63 ha. Jest to teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, który wyznacza funkcje przemysłową i usługową obszaru. Jest to teren odrolniony i odlesiony, uzbrojony w przyłącze energetyczne o niewystarczającej mocy oraz kanalizacyjne i wodociągowe o niewystarczającej przepustowości, zlokalizowane na jego granicy. Najbliższym miastem wojewódzkim i portem lotniczym jest Bydgoszcz (ok. 100 km), Poznań (ok. 131 km) i Gdańsk (ok. 136 km). W odległości 15 km znajduje się stacja kolejowa Człuchów. Wielkość działek inwestycyjnych wynosi od 1 do 10 ha i więcej, z możliwością indywidualnego podziału lub scalenia. Szczególnym atutem jest lokalizacja Parku w sąsiedztwie drogi krajowej E – 22 (Berlin – Kaliningrad). Do korzyści inwestycyjnych należą natomiast: atrakcyjna cena działek, możliwość skorzystania z biur w Inkubatorze Przedsiębiorczości, wsparcie rekrutacji pracowników, możliwość przeszkolenia kadry lub transportu pracowników do zakładu pracy w ZPP, bezpłatna promocja firmy, możliwość zwolnienia z podatku od nieruchomości.

Rysunek. Zielony Park Przemysłowy z podstrefą „Debrzno” i Inkubatorem Przedsiębiorczości Cierznie

Źródło: Strona internetowa Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie (<http://ipc2.perlowainwestycja.pl/>), luty 2014

Podstrefa „Debrzno” zlokalizowana jest w północnej części Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie, bezpośrednio przy drodze krajowej nr 22, a w jej południowej części planowany jest pas obwodnicy wsi Cierznie. Odległość podstrefy od miasta Debrzno wynosi jedynie 10 km. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest to teren o funkcji przemysłowej, składów i baz.

Główną korzyścią inwestycyjną Strefy są zwolnienia w podatku dochodowym CIT / PIT z tytułu realizowanej inwestycji lub z tytułu utworzenia nowych miejsc pracy, a także możliwość ubiegania się o zwolnienie z podatku od nieruchomości.

Rysunek. Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie

Źródło: <http://ipc2.perlowainwestycja.pl/>, luty 2014

Na terenie Parku Przemysłowego Cierznie zlokalizowano **Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie (IPC)**, pełniący funkcję centrum obsługi inwestora. Inkubator oferuje wynajem powierzchni biurowej oraz powierzchni produkcyjno – magazynowo – usługowej po stawkach preferencyjnych. Dodatkowo Inkubator nieodpłatnie udostępnia salę konferencyjną oraz zapewnia promocję w formie publikacji na stronie internetowej i w trakcie szkoleń i konferencji organizowanych przez IPC dla firm działających w IPC.

4 Infrastruktura techniczna

4.1 Komunikacja

4.1.1 Układ drogowy

Układ drogowy Gminy tworzą przede wszystkim:

- droga krajowa nr 22 (w południowo – wschodniej części Gminy) łącząca Kostrzyn nad Odrą (granica z Niemcami) z polsko-rosyjskim przejściem granicznym w Grzechotkach o znaczeniu międzynarodowym;
- droga wojewódzka nr 188 (o przebiegu równoległym do drogi krajowej) w relacji Człuchów – Debrzno – Złotów – Piła – o znaczeniu regionalnym;
- drogi powiatowe – 18 odcinków dróg, w większości klasy lokalnej lub zbiorczej, stanowiących łączniki z drogą krajową nr 22, drogą wojewódzka nr 188 i drogami przebiegającymi w gminach sąsiednich.

Znaczenie lokalne ma również sieć dróg gminnych i dojazdowych do pól i lasów o zróżnicowanym standardzie. Drogi te łączą głównie siedliska ludności i drogi wyższych klas, pełniąc głównie funkcję dojazdową.

Rysunek. Usytuowanie Miasta i Gminy Debrzno względem najważniejszych szlaków komunikacji drogowej województwa pomorskiego

Schemat dróg krajowych zarządzanych przez GDDKiA w województwie pomorskim.

Źródło: <http://www.gddkia.gov.pl/pl/208/drogi-krajowe-w-województwie-pomorskim>

Droga krajowa nr 22 obsługuje ruch tranzytowy, gospodarczy i turystyczny od zachodniej granicy Polski (z kierunku Berlina) do Trójmiasta, na Mazury i do Kaliningradu.

Droga wojewódzka nr 188 jest ważną trasą komunikacyjną dla ruchu lokalnego i regionalnego, w tym gospodarczego i turystycznego. Droga zapewnia połączenia pomiędzy miastami Piła, Złotów, Debrzno i Człuchów. Na obszarze miasta ten najważniejszy ciąg tranzytowy przebiegał do tej pory ulicami Wojska Polskiego – Traugutta – Harcerska (w kierunku południowym) i Harcerska – Rynek – T. Kościuszki – Wojska Polskiego (w kierunku północnym). W efekcie inwestycji samorządowej, w grudniu 2014 roku, przebieg drogi wojewódzkiej nr 188 na terenie miasta ulegnie zmianie i zostanie ustalony w ciągu tzw. małej obwodnicy miasta – ulicą Długą.

W poniższej tabeli ujęto charakterystykę sieci drogowej Miasta i Gminy Debrzno.

Tabela. Charakterystyka sieci drogowej w Mieście i Gminie Debrzno

Wyszczególnienie	Ogółem
Droga krajowa (nr 22)	12,4 km
Droga wojewódzka (nr 188)	8,6 km
Drogi powiatowe	99,8 km

Drogi gminne	96 km
Drogi dojazdowe do pól i lasów	95 km
Wskaźnik gęstości sieci drogowej	1,4 km/km ²

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno, Uchwała LVI/270/2009 z dnia 22.12.2009

Łącznie przez teren Miasta i Gminy przebiega 312 km dróg. Przybliżona odległość drogowa miasta Debrzno od innych, ważnych ośrodków miejskich to:

- do Człuchowa - 17 km
- do Sępólna Krajeńskiego – 26 km
- do Złotowa – 27 km
- do Szczecinka – 49 km
- do miasta Czarne – 31 km.

Gmina jest dobrze wyposażona w sieć drogową. Słabą stroną pozostaje sieć drogową łącząca poszczególne wsie w relacji wschód – zachód, w północnej części Gminy.

4.1.2 Sieć kolejowa

Przez teren Gminy Debrzno, w części południowo - wschodniej, przebiega linia kolejowa nr 203 łącząca Tczew ze stacją Kostrzyn. Jest to linia niezelektryfikowana, jednotorowa, po odcinkowej modernizacji. Linia obsługiwana przez autobusy szynowe (tzw. szynobusy). Linia ta zapewnia połączenia z Tczewem, Gdańskiem oraz Piłą i Kostrzynem. Obsługę zapewniają stacje kolejowe zlokalizowane poza obszarem Gminy:

- w Bukowie Człuchowskim,
- w Wierzchowie Człuchowskim
- w Chojnicach – dla przejazdów dalekobieżnych
- w Lipce.

Mieszkańcy korzystają również z połączeń w połączeń realizowanych w ramach linii kolejowej nr 210 (Chojnice – Runowo Pomorskie) przebiegającej na północ od obszaru Gminy oraz nr 405 (Piła – Szczecinek – Ustka).

4.1.3 Połączenia komunikacji zbiorowej

Obsługę w ramach zbiorowego transportu autobusowego zapewnia PKS Człuchów, PKS Bytów oraz przewoźnik prywatny Autocentrum Dariusz Kobryń.

PKS Człuchów obsługuje kursy na trasie z Człuchowa do:

- Debrzna, Rynek przez Bukowo, Jęczniki
- Złotowa przez Debrzno, Wierzchowo
- Debrzna, Rynek przez Barkowo
- Debrzna, Rynek przez Słupię.

Autobusy przewoźnika kursują na trasach z częstotliwością od jednego do trzech kursów dziennie.

Trasy przejazdu obejmują następujące przystanki:

- Debrzno - Drozdowo - Stare Gronowo - Nowe Gronowo - Bukowo - Płonica - Bukowo - Wierzchowo - Wierzchowo-Dworzec - Jęczniki Wielkie - Jęczniki Małe - Głędowo – Człuchów,

- Debrzno - Bolesławowo - Strieczona - Buchowo - Strieczona - Barkowo - Chrzastowo - Jaromierz - Sieroczyn – Człuchów.

PKS Bytów obsługuje trasę:

- Ustka – Kudowa Zdrój (przez Debrzno) zapewniając połączenia dalekobieżne między miejscowościami: Ustka, Słupsk, Kołczygłowy, Borzytuchom, Bytów, Lipnica, Chojnice, Człuchów, Debrzno, Złotów, Piła, Poznań, Śrem, Gostyń, Rawicz, Wrocław, Ząbkowice Śląskie, Kłodzko, Polanica Zdrój, Szczytna, Duszniki Zdrój, Kudowa Zdrój.

Autocentrum Dariusz Kobryń zapewnia połączenie komunikacji zbiorowej z Człuchowem (odjazdy osiem razy dziennie) i Złotowem (odjazdy trzy razy dziennie).

Trasę dalekobieżną obsługuje natomiast PKS Szczecinek zapewniając komunikację pomiędzy Debrznem, a Bydgoszczą i Szczecinkiem (odjazdy raz dziennie).

4.2 Ochrona środowiska

4.2.1 Infrastruktura wodno – kanalizacyjna

Infrastrukturą techniczną, w tym siecią wodociągowo – kanalizacyjną na terenie Miasta i Gminy zarządza Zakład Wodociągów i Kanalizacji, ul. Traugutta 2, Debrzno.

Większość mieszkańców Miasta i Gminy Miasta i Gminy Debrzno zaopatrywana jest w wodę z systemu wodociągowego. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 122,8 km, w tym 20,8 km w mieście. Stan sieci jest zróżnicowany. Część sieci wykonana jest z żeliwa, a niewielka część z azbesto-cementu. System wodociągowy zaopatrywany jest z w wodę z ujęć i sieci wodociągowych lokalnych. W mieście Debrzno zlokalizowano Stację Uzdatniania Wody (ul. Parkowa 1). Zestawienie ujęć wody w Gminie i Mieście zostało scharakteryzowane w poniższej tabeli.

Tabela. Ujęcia wody w Mieście i Gminie Debrzno

Lp.	Ujęcie	Zasięg obsługi
Obszar gminy		
1	Boboszewo	Boboszewo
2	Cierznie	Cierznie, Uniechówek
3	Debrzno	Barkowo II (Buchowo) Bolesławowo, Gniewno, Grzymistaw, Smug, Stanisławka, Strieczona Wyb., Strzeszyn,
4	Kamień	Kamień
5	Myśligruszcz	Myśligruszcz
6	Nowe Gronowo	Nowe Gronowo, Buka, Drozdowo, Poręba
7	Rozwory	Rozwory, Główna, Prusinowo
9	Słupia	Słupia
11	Stare Gronowo	Stare Gronowo
12	Strieczona	Strieczona, Buchowo
13	Uniechów	Uniechów, Pokrzywy, Skowarnki
14	Uniechówek	Poldanor S.A.
Obszar miasta		
15	ul. Parkowa (4 ujęcia)	Miasto Debrzno

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno, Uchwała LVI/270/2009 z dnia 22.12.2009, informacje Zakładu Wodociągów i Kanalizacji

Nieruchomości w Gminie są w znacznej części podłączone do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, o czym świadczy stopień skanalizowania i podłączenia do wodociągów. W latach 2010 – 2011 sieć kanalizacyjna uległa znaczącej rozbudowie. Obecnie system kanalizacji ma łączną długość 74,3 km, w tym 21,8 km – na terenie miasta. Stan infrastruktury technicznej w Mieście i Gminie Debrzno został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela. Infrastruktura techniczna na terenie Miasta i Gminy Debrzno – dane podstawowe

LATA	2008	2009	2010	2011	2012
Długość sieci wodociągowej [km]	115,2	115,3	115,3	118,6	122,8
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1111	1126	1126	1189	1195
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	8243	8248	8179	8162	8127
Procent ludność korzystający z sieci wodociągowej [%]	87,4	87,4	87,2	87,3	87,4
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	32,4	40,6	40,6	74,3	74,3
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	412	425	425	658	661
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoby]	4897	4888	4812	4795	4788
Procent ludność korzystający z sieci kanalizacyjnej [%]	57,1	57,3	56,9	63,1	63,3

Tabela. Infrastruktura techniczna na terenie Miasta Debrzno – dane podstawowe

LATA	2008	2009	2010	2011	2012
Długość sieci wodociągowej [km]	19,9	20,0	20,0	20,8	20,8
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	419	431	431	490	493
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	5287	5277	5194	5167	5158
Procent ludność korzystający z sieci wodociągowej [%]	98,3	98,3	98,3	98,4	98,4
Długość sieci kanalizacyjnej [km]	20,5	20,7	20,7	21,8	21,8
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	296	301	301	341	343
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoby]	4897	4888	4812	4795	4788
Procent ludność korzystający z sieci kanalizacyjnej [%]	91,1	91,1	91,1	91,3	91,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, stan na XII 2012r.

Ścieki sanitarno-bytowe z części Miasta i Gminy odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej Oczyszczalni Ścieków Debrzno Wieś o przepustowości 1370m³/dobę. Oczyszczalnia zlokalizowana jest po południowej stronie rzeki Debrzynki na gruntach sąsiedniej gminy (Gmina Lipka, województwo wielkopolskie). Zarządza nią Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Debrznie. Nieruchomości wciąż niepodłączone do sieci kanalizacyjnej korzystają ze zbiorników bezodpływowych. Na terenie Gminy Debrzno do roku 2010 funkcjonowała niewielka oczyszczalnia wiejska Stare Gronowo.

Tabela. Komunalne oczyszczanie ścieków – dane szczegółowe

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Oczyszczalnie komunalne						
biologiczne	szt.	2	2	1	1	1
Wielkość (przepustowość) oczyszczalni wg projektu						
biologiczne	m3/dobę	1420	1420	1370	1370	1370
Równoważna liczba mieszkańców						
ogółem	osoba	8870	8870	8745	8745	8745
Ścieki oczyszczane w ciągu roku						
odprowadzone ogółem	dam3	164,4	146,7	155,0	167,0	174,0
oczyszczane razem	dam3	155	147	155	167	174
oczyszczane biologicznie i z podwyższonym usuwaniem biogenów w % ścieków ogółem	%	94,3	100,0	100,0	100,0	100,0
Ludność korzystająca z oczyszczalni wg lokalizacji						
ogółem	osoba	5927	5740	5282	5209	6050
w miastach	osoba	5377	5190	5282	5209	5172
na wsi	osoba	550	550	0	0	878

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, stan na XII 2012r. oraz informacje Zakładu Wodociągów i Kanalizacji

Wody opadowe z terenów zainwestowanych odprowadzane są do istniejącej kanalizacji deszczowej. Wody opadowe odprowadzane są do rzeki Debrzynki poprzez separatory oczyszczające.

4.2.2 Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z terenu Miasta i Gminy Debrzno wywożone na składowisko prowadzone przez Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., w miejscowości Nowy Dwór/k. Angowic (Gmina Chojnice, powiat chojnicki). Składowisko ma zasięg regionalny – obsługuje powiat człuchowski i chojnicki. Do końca roku 2012 w Gminie Debrzno funkcjonowało składowisko odpadów w Grzymisławiu – obecnie poddawane rekultywacji.

Roczna ilość odpadów komunalnych produkowanych przez gospodarstwa domowe przypadająca na 1 mieszkańca w porównaniu z rokiem 2008 maleje – w 2012 roku odnotowano spadek o prawie 10 kg. Zwiększa się natomiast liczba budynków objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych (w ciągu 5 lat liczba zwiększyła się o 177 szt.). Jednocześnie do roku 2012 zlikwidowano wszystkie dzikie wysypiska występujące na terenie Gminy.

Tabela. Odpady komunalne – dane szczegółowe

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku						
ogółem	t	1498,44	1499,90	1434,38	1492,78	1498,42
z gospodarstw domowych	t	955,34	1212,85	1021,71	1107,27	862,62
budynki mieszkalne objęte zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych	szt.	-	815	798	827	992
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	102,2	128,3	108,8	118,5	92,4

jednostki odbierające odpady w badanym roku wg obszaru działalności	szt.	-	4	4	4	4
Dziki wysypiska						
istniejące - stan w dniu 31 XII	szt.	2	0	3	2	0
zlikwidowane	szt.	4	0	10	10	2
odpady komunalne zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk	t	5	0	21	16,5	1,5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, stan na XII 2012r. oraz informacje Zakładu Wodociągów i Kanalizacji

4.3 Energia i ciepłownictwo

Energia elektryczna przesyłana jest na obszar Miasta i Gminy dwoma liniami napowietrznymi 15 kV z Głównego Punktu Zasilania w Człuchowie. Na terenie Debrzno znajduje się rozdzielnia 15 kV, z której liniami 15 kV zasilanych jest 5 stacji transformatorowych słupowych na terenie miasta (15/0,4 kV) i 9 stacji miejskich (15/0,4 kV).

Tabela. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w mieście Debrzno

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2008	2009	2010	2011	2012
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt	1776	1808	1804	1933	1922
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MWh	3209,1	4024	3330	3330	3367

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, stan na XII 2012r.

Działalność dystrybucyjną, w zakresie energii elektrycznej, na terenie Miasta i Gminy Debrzno prowadzi ENERGA S.A.

Miejscowości Cierznie, Strzeczona i Słupia są wymieniane wśród potencjalnych lokalizacji elektrowni wiatrowej. Docelowo na terenie tym planuje się umiejscowienie 50 wiatraków o mocy 2 MW każdy.

Gmina Debrzno jest również obszarem o potencjale dla produkcji biogazu (według aktualizacji Regionalnej Strategii Energetyki z uwzględnieniem źródeł odnawialnych w Województwie Pomorskim do roku 2025 w zakresie elektroenergetyki). Na terenie Gminy funkcjonuje biogazownia rolnicza w Uniechówku spółki Poldanor S.A. o mocy elektrycznej 1063 kWe i cieplnej 1081 kWt otwarta w kwietniu 2011 roku. Biogazownia służy do produkcji biogazu i wytwarzania energii elektrycznej oraz cieplnej w wyniku spalania biogazu w module kogeneracyjnym. Jako surowiec energetyczny stosowana jest gnojowica trzody chlewnej wymieszana z komponentami uzupełniającymi: kiszoną kukurydzianą oraz produktami i półproduktami produkcji roślinnej. Powstały w procesie fermentacji biogaz jest spalany przez moduł kogeneracyjny produkujący energię elektryczną i ciepłą. Wyprodukowana energia elektryczna jest w części wykorzystywana na potrzeby technologiczne biogazowni (5-10 %) i pobliskiej fermy trzody chlewnej (10-15%), natomiast pozostała część (75-85 %) jest sprzedawana do koncernu energetycznego.

Roczna produkcja energii w Uniechówku sięga:

- biogaz: ok. 4 029 178 m³/rok
- energia elektryczna: ok. 8 380 692 kWh/rok
- energia cieplna: ok. 8 696 052 kWh/rok.

Na terenie miasta Debrzno funkcjonuje kotłowni zaopatrująca w ciepło zabudowania miasta Debrzno. Zaopatrzenie w ciepło dla miasta Debrzno zapewnia również zmodernizowana kotłownia na biomasę o mocy 2,5 MW. Kotłownia zastąpiła 6 kotłowni lokalnych, w miejsce których zainstalowano węzły cieplne.

Na terenie Gminy, obiekty produkcyjne i usługowe zaopatrywane są w ciepło z kotłowni lokalnych, budynki mieszkalne zaś – przy pomocy urządzeń indywidualnych.

4.4 Gazownictwo

Miasto i Gmina Debrzno leży poza zasięgiem gazyfikacji przewodowej. Najbliższa sieć gazowa znajduje się w Człuchowie (w odległości około 16 km) i Sępólnie Krajeńskim (około 25 km). Pomimo to, dane Głównego Urzędu Statystycznego wykazały, iż w 2012 roku do sieci gazowej przyłączono 6 osób. Zaopatrzenie w gaz na potrzeby bytowo – gospodarcze pokrywane jest gazem propan – butan z rozlewni w Sępólnie Człuchowskim (gmina Przechlewo).

4.5 Inwestycje infrastrukturalne

Władze samorządowe Miasta i Gminy Debrzno prowadzą aktywną politykę inwestycyjną, dzięki której możliwa jest realizacja przedsięwzięć odpowiadających na lokalne potrzeby mieszkańców i pozytywnie podnoszących poziom atrakcyjności Gminy. W tym celu szeroko wykorzystywane są możliwości związane z uzyskaniem zewnętrznego finansowania inwestycji.

Miasto i Gmina Debrzno w latach ubiegłych realizowało liczne inwestycje infrastrukturalne na swoim terenie.

Tabela. Projekty inwestycyjne realizowane w latach 2009 – 2013 przez Miasto i Gminę Debrzno, finansowane ze źródeł zewnętrznych

Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektu w tys. zł	Kwota pozyskanych środków w tys. zł	Źródło współfinansowania	Charakterystyka
Aktywizacja i integracja poprzez rekreację - urządzenie 11 terenów rekreacyjnych w sołectwach gminy Debrzno	2009 - 2010	224,37	182,21	Działanie 9.3 RPO WP na lata 2007-2013	Utworzenie 11 terenów rekreacyjnych w miejscowościach Gminy Debrzno z wyposażeniem w postaci m. in.: zestawów zabawowych, huśtawek, ławek i koszy oraz tablic

					regulaminowych.
Wykonanie opracowań studyjno - koncepcyjnych dla terenu Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie	2009 - 2010	247,74	201,22	Działanie 6.2 PO IG na lata 2007-2013	Przygotowanie niezbędnej dokumentacji do rozpoczęcia realizacji inwestycji na terenie Zielonego Parku Przedsiębiorczości Cierznie
Komputer mój przyjaciel – wyposażenie świetlic wiejskich gminy Debrzno w sprzęt komputerowy oraz organizacja warsztatów komputerowych	2010	23,59	12,97	Działanie 413 PROW na lata 2007-2013	Wyposażenie świetlic wiejskich w 7 miejscowościach w sprzęt komputerowy: 10 szt. komputerów stacjonarnych oraz 4 szt. notebooków. Sprzęt służył organizacji zajęć edukacyjnych, w tym warsztatów komputerowych.
Budowa ciśnieniowej kanalizacji sanitarnej dla wsi Słupia i Myślęgoszycz, etap III i IV do miejscowości Boboszewo i budowa kanalizacji sanitarnej w m. Buchowo z przewodem tłocznym do m. Debrzno	2010 - 2011	4 250,93	2 517,63	Działanie 8.2 RPO WP na lata 2007- 2013	Budowa sieci kanalizacji o długości 17,88 km, zamontowanie 83 szt. przepompowni przydomowych oraz wykonanie 2 szt. przepompowni sieciowych.
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Cierznie, Przypólsko, Jakubowo, Stanisławka z przewodem tłocznym do ulicy Rapackiego	2010 - 2011	4 175,80	2 482,87	Działanie 321 PROW na lata 2007-2013	Wybudowanie łącznie 16,604 km kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej oraz 248 m wodociągu.
Utworzenie inkubatora przedsiębiorczości Cierznie	2010 - 2012	10 526,09	7 382,38	Działanie 1.5.1 RPO WP na lata 2007- 2013	Budowana terenie ZPP Cierznie nowoczesnego Inkubatora Przedsiębiorczości, przeznaczonego na wynajem dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw pod innowacyjną działalność gospodarczą.

Przebudowa ul. Długiej w celu utworzenia małej obwodnicy Debrzna	2010 - 2014	13 717,97	4 500,00	Działanie 4.1 RPO WP na lata 2007 - 2013	Przebudowa ul. Długiej i przystosowanie jej przejęcia ruchu z odcinka drogie wojewódzkiej nr 188
Projekt partnerski pn. „Rekultywacja 15 składowisk odpadów komunalnych zlokalizowanych na obszarze działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze”	2010 - 2015	Wartość całkowita 10 706,61	Dofinansowanie całkowite 7 494,63	Działanie 5.1 RPO WP na lata 2007- 2013	Projekt zakłada na terenie MiG Debrzno objęcie działaniami rekultywacyjnymi składowiska w miejscowości Grzymisław.
		Udział MiG Debrzno 566,87	Udział MiG Debrzno 396,81		
Wyposażenie świetlic w m. Debrzno, Stanisławka, Skowarnki, Słupia, Cierznie, Stare Gronowo i Uniechów w meble biurowe niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania tych świetlic oraz organizacja zajęć edukacyjnych	2011	15,35	8,62	Działanie 413 PROW na lata 2007-2013	Wyposażenie świetlic wiejskich w 7 miejscowościach w meble biurowe niezbędne dla organizacji zajęć edukacyjnych.
Przebudowa parkingu i chodników na terenie działek nr 116/5,116/8,116/9 w m. Myśligoszcz przy świetlicy wiejskiej	2012	43,81	27,82	Działanie 413 PROW na lata 2007-2013	Cele projektu było stworzenie parkingu i chodników w m. Myśligoszcz przy świetlicy wiejskiej
Zachowanie i odtworzenie ścieżki pieszo-rowerowej w obszarze chronionego krajobrazu Dolina Rzeki Debrzynki	2012	34,10	20,30	Działanie 413 PROW na lata 2007-2013	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w gminie Debrzno oraz zachowanie dziedzictwa przyrodniczego.
Przebudowa parkingu i chodników na terenie działek Nr 116/5, 116/8, 116/9 w m. Myśligoszcz przy świetlicy wiejskiej	2012	43,81	27,82	Działanie 413 PROW na lata 2007 – 2013	Kompleksowa przebudowa parkingu w miejscowości Myśligoszcz.
Budowa kompleksu boisk sportowych w ramach programu	2012	1 025,86	473,00	Ministerstwo Sportu i	Powstało boisko piłkarskie oraz boisko wielofunkcyjne wraz

„Moje Boisko-Orlik 2012”				Turystyki	z zapleczem sanitarno-szatniowym w Debrznie
Budowa Sali sportowej w miejscowości Stare Gronowo	2012 - 2013	3 591,95	500,00	Ministerstwo Sportu i Turystyki	W ramach projektu wybudowano nową salę sportową w Starym Gronowie.
Utworzenie ścieżki spacerowej stanowiącej zejście w kierunku od ulicy Cichej do Jeziornej w miejscowości Debrzno	2012 - 2013	43,77	24,90	Działanie 413 PROW na lata 2007 – 2013	Utworzenie ścieżki rekreacyjnej poprzez wykonanie schodów i nawierzchni z kostki brukowej oraz jej wyposażenie w pochylnię dla wózków.
Utworzenie placu zabaw na osiedlu 35-lecia PRL w Debrznie	2012 - 2013	b.d.	9,80	Działanie 413 PROW na lata 2007 – 2013	Budowa infrastruktury placu zabaw dla najmłodszych mieszkańców osiedla i okolic
Utworzenie miejsca rekreacji na terenie miasta Debrzno	2012 - 2013	b.d.	8,97	Działanie 413 PROW na lata 2007 – 2013	Celem operacji jest poprawa jakości życia na wsi, w tym warunków zatrudnienia oraz rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej poprzez utworzenie placu zabaw w miejscowości Debrzno
Projekt partnerski pn. „Kraina Czystych Jezior i Rzek - budowa ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej w gminach Przechlewo, miejskiej Człuchów, wiejskiej Człuchów, Debrzno, Koczała i Rzeczenica”	2012 - 2013	Wartość całkowita 12 925,71	Dofinansowanie całkowite 7 755,42	Działanie 6.1 RPO WP na lata 2007-2013	Utworzenie bazy rekreacyjno-wypoczynkowej nad jeziorem Żuczek.
		Udział MiG Debrzno 1 836,80	Udział MiG Debrzno 964,45		
Projekt realizowany w ramach programu Cyfrowa Szkoła	2012 - 2013	249, 40	170,80	Pilotażowy program rządowy „Cyfrowa Szkoła”	Zakup sprzętu (laptopów, drukarki i skanera, tablic interaktywnych, projektorów multimedialnych itd. w celu unowocześnienia bazy technologicznej oraz zdobycia nowych umiejętności i kompetencji.
Projekt partnerski pn. „Dziedzictwo i Kultura małych ojczyzn w	2012 - 2013	Wartość całkowita 4 206,07	Dofinansowanie całkowite 3 392,30	Działanie 8.1 RPO WP na lata 2007-	Celem projektu jest wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu

powiecie człuchowskim – remont zabytkowych obiektów sakralnych”	2013	Udział MiG Debrno 489,58	Udział MiG Debrno 400,00	2013	człuchowskiego oraz nadanie remontowanym obiektom nowych funkcji kulturalnych i edukacyjnych. Na terenie MiG Debrno wykonano prace budowlane w Kościele p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Debrnie
Utworzenie ścieżki spacerowej łączącej ulicę Wspólną z ulicą Jeziorną w miejscowości Debrno	2013 - 2014	59,48	21,99	Działanie 413 PROW na lata 2007 – 2013	Utworzenie i oznaczenie 50m ścieżki spacerowej, stanowiącej zejście w kierunku od ulicy Wspólnej do ulicy Jeziornej, które przyczyniło się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru.
Remont istniejącego chodnika od ul. Wojska Polskiego do terenu rekreacyjnego Jezioro Żuczek	2013 - 2014	498,22	344,29	Środek 4.1 PO Ryby na lata 2007 - 2013	Remont chodnika od ul. Wojska Polskiego do terenu nad Jeziorem Żuczek wraz z wykonaniem zjazdów na posesje i kanalizacji deszczowej.
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strzczona	2013 - 2014	1 556,34	944,44	Działanie 321 PROW na lata 2007-2013	Budowa w miejscowości Strzczona gm. Debrno sieci kanalizacji ściekowej wraz z przepompowniami ścieków dla kompleksu działek położonych w obrębie Strzczona.
Przebudowa stadionu miejskiego w Debrnie jako miejsca integracji społecznej	2013 - 2014	1 782,00	1 334,00 (wartość preferencyjnej pożyczki)	Działanie 3.3 RPO WP na lata 2007 - 2013	Kompleksowa przebudowa stadionu miejskiego wraz z wykonaniem trybun i infrastruktury towarzyszącej.
Remont i zmiana sposobu użytkowania lokalu mieszkalnego na świetlicę wiejską w miejscowości Główna oraz przebudowa i rozbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku handlowo-usługowego na świetlicę w miejscowości	2013 - 2014	193,75	100,00	„Odnowa wsi” PROW na lata 2007 – 2013	W ramach projektu wykonano prace remontowe i zmieniono funkcję budynków.

Drozdowo					
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Buka z wykorzystaniem odnawialnego źródła energii	2013 - 2014	306,35	200,00	Działanie 413 PROW na lata 2007 – 2013	Celem projektu jest stworzenie miejsca integracji społecznej w miejscowości Buka
Renowacja, oznakowanie i zabezpieczenie kąpieliska na Jeziorze Staw Miejski poprzez remont i przebudowę istniejącego pomostu wydzielającego strefę do kąpielii	2014	254,37	150,00	Środek 4.1 PO RYBY na lata 2007 - 2013	Remont i rozbudowa istniejącego pomostu wydzielającego strefę do kąpieliska przy ul. Jeziornej.
Rewitalizacja Debrzna poprzez zagospodarowanie i odnowę parku miejskiego	2014	337,68	150,00	Środek 4.1 PO RYBY na lata 2007 - 2013	Roboty budowlane polegające na wykonaniu nawierzchni drogowych w ciągu ścieżek spacerowych z kostki brukowej betonowej wraz z budową oświetlenia parkowego oraz stylowej, małej architektury.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Debrzno

5 Infrastruktura społeczna

5.1 Edukacja

Edukacja na terenie Miasta i Gminy Debrzno realizowana jest przez Zespół Szkół w Debrznie oraz szkoły podstawowe w granicach gminy Debrzno:

- Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie,
- Szkoła Podstawowa w Myślignoszczy,
- Szkoła Podstawowa w Uniechowie,
- Specjalna Szkoła Podstawowa w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Debrznie.

Szczegółowe dane dotyczące systemu edukacji w Mieście i Gminie Debrzno przedstawiono w tabelach.

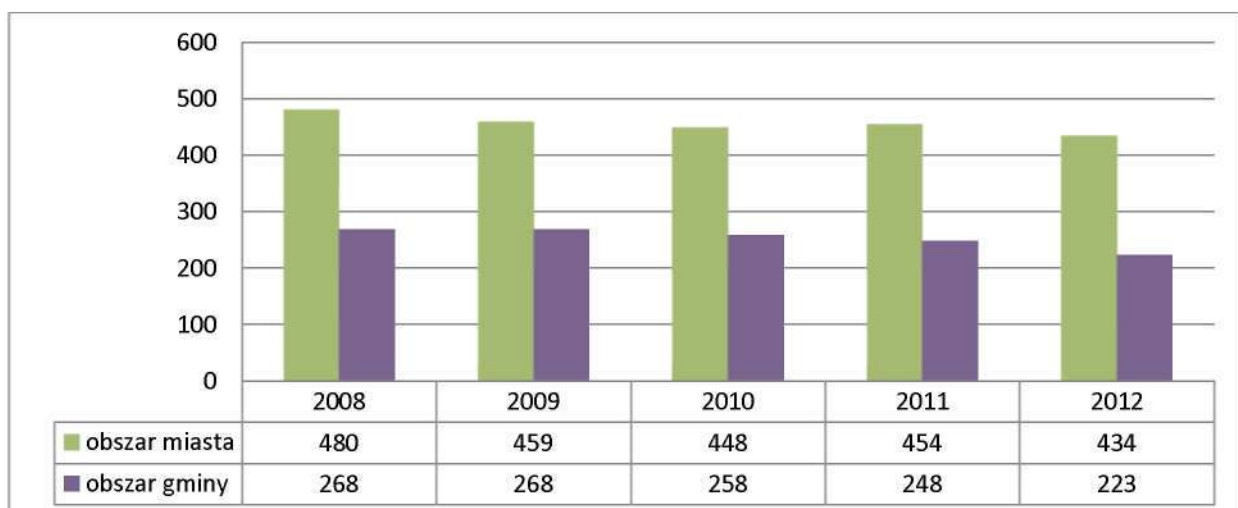

Tabela. System edukacji w Mieście i Gminie Debrzno

Wyszczególnienie	
Obszar miasta	
Zespół szkół w tym:	
Szkoly podstawowe	1
Szkoly gimnazjalne	1
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Debrznie, w tym:	
Szkola Podstawowa Specjalna	1
Gimnazjum Specjalne	1
Liczba uczniów – szkoła podstawowa (bez specjalnych)	434
Liczba uczniów – szkoła gimnazjalna (bez specjalnych)	405
Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – szkoła podstawowa	7
Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – szkoła gimnazjalna	13
Wskaźnik komputeryzacji	100%
Liczba pracowni komputerowych	4
Komputery z szerokopasmowym dostępem do Internetu	97%
Nauczane języki – szkoły podstawowe	angielski, rosyjski
Nauczane języki – szkoła gimnazjalna	angielski, niemiecki, rosyjski
Obszar gminy	
Szkoly podstawowe	3
Liczba uczniów – szkoła podstawowa	223
Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – szkoła podstawowa	10
Wskaźnik komputeryzacji	100%
Liczba pracowni komputerowych	3
Komputery z szerokopasmowym dostępem do Internetu	42%
Nauczane języki – szkoły podstawowe	angielski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Rysunek. Liczba uczniów szkół podstawowych w mieście i gminie Debrzno w latach 2008-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, luty 2014r.

Zespół Szkół w Debrznie

Zespół Szkół w Debrznie działa na podstawie Ustawy o Systemie Oświaty z dnia 7.09.1991r. oraz Statutu Szkoły. W skład Zespołu Szkół wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum. Placówką kieruje dyrektor szkoły i dwóch wicedyrektorów. Zatrudnionych jest 58 nauczycieli i 19 pracowników obsługi oraz administracji.

Do Zespołu Szkół w Debrznie uczęszcza:

- oddział przedszkolny – 37 dzieci,
- szkoła podstawowa – 333 uczniów,
- gimnazjum – 411 uczniów.

Do szkoły dojeżdża 269 uczniów (transport zapewnia organ prowadzący szkołę).

Zespół Szkół w Debrznie posiada dwa budynki mieszczące łącznie 40 sal lekcyjnych. Szkoła wyposażona jest również w 3 pracownie informatyczne, pracownię multimedialną, świetlicę, stołówkę, bibliotekę, gabinet pedagoga szkolnego, gabinet pielęgniarstwa, halę sportową i salę gimnastyczną dla uczniów kl. I-III SP, gabinet zajęć wyrównawczych i zabaw integracyjnych, salkę do gimnastyki korekcyjnej. W szkole funkcjonuje mały sklepik. Na terenie szkoły znajduje się boisko wielofunkcyjne i plac zabaw dla najmłodszych dzieci.

Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie

Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie posiada 2 budynki, mieszczące łącznie 8 sal lekcyjnych, w tym 1 pracownię komputerową z 10 stanowiskami i dostępem do internetu. Placówka posiada salę do gier i zabaw, wyposażoną w ramach programu „Radosna szkoła”. Część sal lekcyjnych w szkole wyposażona jest w sprzęt RTV. Szkoła przystosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez podjazd na zewnątrz budynku oraz specjalnie wyposażone toalety wewnątrz. Brakuje jednak windy lub podjazdu na piętra budynku.

Do szkoły uczęszcza łącznie 121 uczniów w tym:

- - oddział przedszkolny - 27 osób
- - kl. I-III – 41 uczniów
- - kl. IV VI – 53 uczniów

Rysunek. Budynek Zespołu Szkół w Debrznie

Źródło: Zespół Szkół w Debrznie

Rysunek. Szkoła Podstawowa w Starym Gronowie

Źródło: www.szkolnictwo.pl

Szkoła została rozbudowana o nową salę sportową. W budynku znajduje się stołówka szkolna, kuchnia, sanitariaty z natryskami, szatnie, kotłownia, pomieszczenia świetlicowe oraz gospodarcze i socjalne dla pracowników obsługi.

Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy

Szkoła Podstawowa w Myśligoszczy posiada 2 budynki mieszczące łącznie 8 sal lekcyjnych, w tym 1 pracownia komputerowa z 10 stanowiskami i dostępem do Internetu. Poza tym w szkole jest zaplecze kuchenne, biblioteka gabinet dyrektora i pokój nauczycielski.

Szkoła wyposażona jest w:

- salę do gier i zabaw, wyposażoną w ramach programu „Radosna szkoła”
- sprzęt RTV w większości sal lekcyjnych,
- podjazd i toalety dla niepełnosprawnych,
- boisko szkolne z placem zabaw,
- 10 rowerów.

Na terenie szkoły działa Klub 4H – Fundacja Edukacyjna – skupiająca około 25 uczniów, którzy na zajęciach pozalekcyjnych realizują projekty ogłaszane przez Fundację Edukacyjną 4H w Polsce.

Szkoła Podstawowa w Uniechowie

Szkoła Podstawowa w Uniechowie zatrudnia dyrektora, dziesięciu nauczycieli oraz dwóch pracowników obsługi (sprzątaczkę oraz palacza c.o./konserwatora).

Do szkoły uczęszcza 93 uczniów (10 dzieci na oddziale przedszkolnym oraz 83 dzieci w klasach I-VI).

Budynek szkoły mieści 6 sal lekcyjnych (w tym pracownię komputerową z dostępem do Internetu), salę oddziału przedszkolnego, salę gimnastyczną (niepełnowymiarowa - przystosowana sala lekcyjna), pokój nauczycielski, dwie szatnie dla dzieci.

Salę lekcyjne wyposażone są w podstawowy sprzęt dydaktyczny oraz sprzęt RTV. Pracownia komputerowa posiada 10 stanowisk uczniowskich.

Rysunek. Szkoła Podstawowa w Uniechowie

Źródło: Szkoła Podstawowa w Uniechowie

5.2 Sport

Infrastruktura sportowa na terenie Miasta i Gminy Debrzno jest dość dobrze rozwinięta. W obszarze Miasta i Gminy znajdują się obiekty takie jak:

- **Stadion Miejski w Debrznie:**
  - płyta do piłki nożnej o wymiarach 105x68 metrów, pojemność trybun 379 miejsc siedzących (303 w sektorze dla kibiców gospodarzy, 76 w sektorze dla kibiców gości), budynek socjalno-techniczny wraz z szatniami dla dwóch zespołów, sanitariatami, pomieszczeniem sędziowskim,

magazynkiem na sprzęt sportowy i biurem, parking przy obiekcie; powyższe wg stanu zakładanego na 30 czerwca 2014r, czyli po zakończeniu trwającej modernizacji,

- **Boisko do piłki nożnej w Uniechowie** wraz z budynkiem socjalno-technicznym; obecnie nie użytkowane,
- **Orlik przy Stadionie Miejskim w Debrznie** wraz z zapleczem szatniowym, w tym boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią oraz boisko wielofunkcyjne,
- **Orlik przy Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Debrznie** wraz z zapleczem szatniowym, w tym boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią oraz boisko wielofunkcyjne, dodatkowo bieżnia lekkoatletyczna na 100 metrów,
- **Hala sportowa przy Zespole Szkół w Debrznie,**
- **Hala sportowa przy SP Stare Gronowo,**
- **Ośrodek rekreacyjno-sportowy nad jeziorem Żuczek** z boiskami do koszykówki, siatkówki (w tym osobne do siatkówki plażowej), kort tenisowy;

5.3 Kultura

Działalnością kulturalną na terenie Miasta i Gminy Debrzno zajmuje się **Centrum Kultury, Sportu i Turystyki** (CKSiT) z siedzibą w Debrznie, ul. Wojska Polskiego 2. W zespole dwóch budynków będącym siedzibą CKSiT znajdują się:

- pracownie instruktorskie i merytoryczne,
- biblioteka z czytelnią i dwoma oddziałami dla dzieci i dorosłych
- duża i mała sala kawiarniana
- sala widowiskowa pełniąca funkcję sali kinowej
- zagospodarowana piwnica ze strychem oraz zaplecze administracyjno – biurowe.

CKSiT posiada dwa obiekty sportowe z zapleczem, boiskami w Debrznie i Uniechowie. Pozostałe obiekty na terenie gminy Debrzno, gdzie również prowadzona jest działalność kulturalna, sportowa i oświatowa CKSiT są administrowane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Debrzno.

Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do piątku. Poza główną funkcją pełni ona rolę również miejscem spotkań i realizacji projektów z zakresu kultury – bierze udział w projekcie „BIBLIOTEKA MIEJSCEM SPOTKAŃ WIELU KULTUR” i w programie „Akademia Orange dla bibliotek”.

5.4 Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna na terenie Miasta i Gminy Debrzno realizowana jest przez Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Almus” Debrzno, Indywidualna Praktyka Lekarska oraz gabinety prywatne.

Budynek przychodni znajduje się na ul. Strzeleckiej 2 w Debrznie. W budynku znajdują się gabinety lekarskie, pielęgniarskie, zabiegowe, rehabilitacji, gabinet szczepień, rejestracja, poczekalnia, apteka, pomieszczenia socjalne i sanitarne.

Przychodnia prowadzi świadczenia lecznicze, diagnostyczne i rehabilitacyjne, iniekcje, kroplówki, pomiary ciśnienia tętniczego, badania laboratoryjne, EKG, opatrunki, wizyty i edukację zdrowotną w domu pacjenta, badania profilaktyczne, wydaje skierowania na badania RTG, USG, do poradni specjalistycznych i szpitali oraz na leczenie uzdrowiskowe.

NZOZ „ALMUS” posiada następujące wyposażenie:

- aparaty: EKG, do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, poziomu cukru i cholesterolu,
- sprzęt zabiegowy: strzykawki, igły, opatrunki, leki, wagi oraz inny drobny sprzęt medyczny,
- biurka, szafy na leki, dokumentację i inne artykuły sanitarne oraz gospodarcze,
- komputer i kserokopiarka.

Przychodnia „ALMUS” współpracuje ze szkołami, przedszkolami, MOW Debrzno, policją, OPS Debrzno. W 2012 roku przychodnia „ALMUS” udzieliła 30194 porad lekarskich mieszkańcom Miasta i Gminy Debrzno.

Na terenie miasta Debrzno funkcjonują cztery apteki, w tym:

- Apteka w Centrum Zdrowia, ul. Strzelecka 2,
- Apteka, ul. Tadeusza Kościuszki 3,
- Apteka, Plac Pocztowy 1,
- Apteka w supermarkecie spożywczym, ul. Przechodnia 9.

5.5 Pomoc społeczna

Zadania z zakresu opieki społecznej w Mieście i Gminie Debrzno realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Debrznie. Ośrodek prowadzi wielokierunkową działalność mającą na celu zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, w miarę możliwości doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje określone w przepisach prawa - głównie w ustawie o pomocy społecznej, zadania własne gminy i zadania zlecone gminie przez administrację rządową. Ponadto zobowiązany jest do realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, bądź z rządowych programów pomocy społecznej, lub innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin.

Do podstawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie należy:

1. Przyznawanie i realizacja świadczeń z zakresu pomocy społecznej,
2. Realizacja projektu **„Aktywizacja społeczno-zawodowa drogą do lepszego jutra w gminie Debrzno.”** Celem ogólnym projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, które są wieloletnimi klientami pomocy społecznej.
3. Przyznawanie i realizacja świadczeń z zakresu świadczeń rodzinnych,
4. Przyznawanie i realizacja świadczeń z zakresu funduszu alimentacyjnego,
5. PEAD - Europejski Program Pomocy Potrzebującym realizowany od 1987 roku. Produkty otrzymywane w ramach PEAD: cukier biały, dania gotowe, dżem herbatniki, kasza jęczmienna, kawa zbożowa, krupnik, makaron krajanka, makaron świderki, masło, mleko UHT 3,2%, mleko w proszku, musli, płatki kukurydziane, ser podpuszczkowy dojrzewający, ser topiony i mąka,
6. Wypożyczanie sprzętu ortopedyczno - rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych z Miasta i Gminy Debrzno w ramach współpracy z Komitetem Solidarności Polski ze Szwecją (od 2003 roku).

Podstawowe dane dotyczące ilości osób objętych pomocą społeczną w latach 2009-2013 przedstawiono w tabeli.

Tabela. Świadczenia pomocy społecznej w mieście i gminie Debrzno w latach 2009-2013

Miasto i Gmina Debrzno					
Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013*
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	501	517	487	517	562
Osoby w gospodarstwach domowych korzystające z pomocy społecznej	1749	1662	1593	1669	1737
Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	740	668	586	537	b. d.
Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	1414	1287	1174	1080	b. d.
Praca socjalna – liczba rodzin	b. d.	b. d.	b. d.	859	762

* Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i danych OPS w Debrznie, luty 2014

6 Zarządzanie

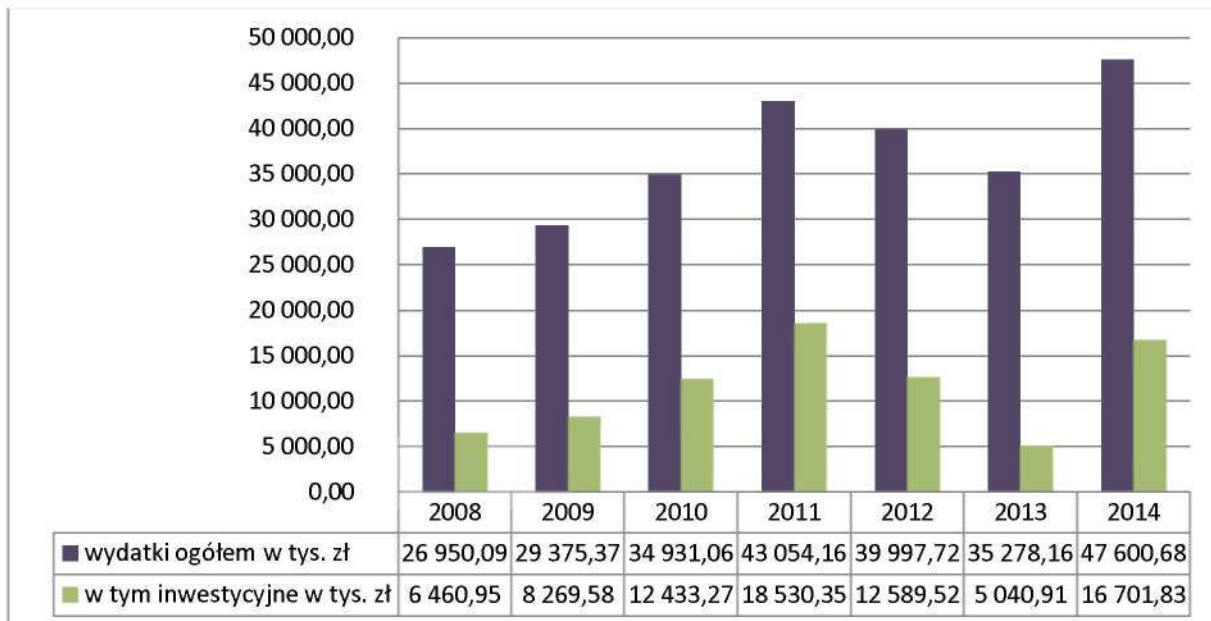
6.1 Możliwości budżetowe Gminy

Stan finansów i a także tempo rozwoju Miasta i Gminy Debrzno odzwierciedlone są w budżecie Gminy, przede wszystkim w wydatkach budżetowych, w tym inwestycyjnych.

Wydatki Gminy ogółem od roku 2008 do roku 2011 systematycznie rosły. Wydatki inwestycyjne w tym okresie wzrosły prawie trzykrotnie z poziomu ok. 6,4 mln zł do ponad 18,5 mln zł, na co wpływ z całą pewnością miały możliwości współfinansowania zadań inwestycyjnych ze środków zewnętrznych (przede wszystkim - z funduszy europejskich). Poziom wydatków budżetowych, jak i poziom wydatków inwestycyjnych w latach kolejnych, tj. w okresie 2012-2013 odnotował spadek. W roku 2013 wydatki na inwestycje były najniższe w ciągu badanych 7 lat i wyniosły jedynie nieco powyżej 5,0 mln zł, co również jest związane z ograniczeniem możliwości współfinansowania inwestycji ze środków zewnętrznych wynikającym z końca perspektywy budżetu unijnego na lata 2007-2013. W 2014 roku przyjmuje się, że sytuacja budżetowa ulegnie poprawie tj. wzrosną wydatki ogółem budżetu Miasta i Gminy Debrzno, na co wpływ będzie miało przede wszystkim zwiększenie środków finansowych wydatkowanych na inwestycje (do ponad 16,7 mln zł). Tym samym w ciągu pięciu lat nastąpi prawie trzykrotny wzrost wartości wydatków na inwestycje w Mieście i Gminie Debrzno.

Rysunek. Wydatki budżetu Miasta i Gminy Debrzno w latach 2008 – 2014 w tys. zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwał Rady Miejskiej w Debrznie w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Debrzno na lata 2008 - 2014

Wydatkowanie budżetowe Miasta i Gminy Debrzno dotyczy wielu dziedzin, co jest związane z zakresem zadań gminy miejsko - wiejskiej, jako jednostki samorządu terytorialnego. Miasto i Gmina Debrzno wydatkuje środki głównie w kierunku rolnictwa, oświaty, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, kultury. Wydatki ujęte w budżecie Miasta i Gminy na 2014 r. dzielą się na bieżące i majątkowe, a ich wartości kształtują się następująco (stan na 30.12.2013 r.):

- Wydatki ogółem: 47 600 853,80 zł, w tym
- Wydatki bieżące: 30 898 853,80 zł (65%)
- Wydatki majątkowe: 16 701 829,00 zł (35%).

Zgodnie z Ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2010r, Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) dochodami gminy są m.in. dochody własne. Dochody podobnie jak wydatki mogą mieć charakter bieżący bądź majątkowy.

Dochody bieżące mogą mieć różne źródło pochodzenia. Należy wyróżnić m.in. dochody stanowiące wpływy z podatków, wpływy z opłat, czy dochody uzyskiwane przez miejskie jednostki budżetowe. Ponadto źródłem dochodu własnego samorządu mogą być również wpływy z majątku, którego właścicielem jest gmina. Planowane dochody majątkowe Miasta i Gminy Debrzno na 2014 rok to:

- Dochody ogółem: 34 495 522,80 zł
- Dochody bieżące: 32 247 429,80 zł (93%)
- Dochody majątkowe: 2 248 093,00 zł (7%).

Dochody Miasta i Gminy Debrzno stanowią 45,78% ogółu dochodów budżetowych. W ich skład wchodzi wpływy z tytułu podatków i opłat, dochody z majątku Gminy (sprzedaż i dofinansowanie, w tym środka z funduszy Unii Europejskiej), udział Gminy w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa, dochody związane z realizacją zadań zleconych, pozostałe dochody z usług i różnych opłat. Subwencja ogólna z budżetu państwa stanowi 35,85% ogółu dochodów budżetowych

(w tym subwencja oświatowa, wyrównawcza, równoważąca). Dotacje z budżetu państwa (18,28% dochodów ogółem) to dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji państwowej, dotacje na zadania własne, dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

W latach 2014 - 2024 założono spadek dochodów budżetowych ogółem o niespełna 10%, w tym drastyczny spadek dochodów majątkowych (o prawie 75%). W tym samym okresie założono również znaczne obniżenie wydatków ogółem (o ok. 35%), w tym radykalny spadek wydatków inwestycyjnych – o prawie 61% w stosunku z planowanymi wydatkami na rok 2014.

6.2 Planowanie strategiczne i sukcesy Miasta i Gminy

Zarządzanie strategiczne w jednostce samorządu terytorialnego polega na formułowaniu zintegrowanych, perspektywicznych scenariuszy rozwoju w formie planów bądź innych dokumentów dotyczących wprowadzania założonych koncepcji w życie. Zarządzanie dotyczy sfery ekologicznej, gospodarczej, społecznej, kulturowej i przestrzennej, a podstawowym celem długofalowego planowania jest wzrost jakości życia mieszkańców oraz wzrost konkurencyjności gminy względem innych ośrodków. Podstawowymi narzędziami zarządzania strategicznego są w związku z tym: miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wieloletni plan finansowy (inwestycyjny), Strategia rozwoju gminy i inne o podobnym charakterze.

6.2.1 Wieloletni plan finansowy Miasta i Gminy Debrzno

Przyszłe założenia dotyczące polityki finansowej, w tym inwestycyjnej określa wieloletnia prognoza finansowa (WPF) dla Miasta i Gminy Debrzno opracowana na okres 2011 – 2024. Na następnej stronie przedstawiono wykaz zadań inwestycyjnych zgodnie z ostatnią aktualizacją WPF z dnia 30 grudnia 2013 roku, przyjętą uchwałą nr 90.LII.2013 Rady Miejskiej w Debrznie.

Tabela. Zadania inwestycyjne na lata 2014 – 2024 według Wieloletniego Planu Finansowego Miasta i Gminy Deb

Lp.	Nazwa i cel przedsięwzięcia	Okres realizacji	Nakłady finansowe			
			Ogółem	2014	2015	2016
1	Budowa kanalizacji w m. Strzeczona – dokumentacja projektowa – ochrona środowiska	2012 - 2014	1 563 075,00	760 000,00	0,,0	0,00
2	Budowa świetlicy wiejskiej w m. Buka – poprawa życia mieszkańców	2013 - 2014	331 350,00	306 350,00	0,,0	0,00
3	Budowa targowiska gminnego w m. Debrzno – poprawa estetyki i funkcjonalności miasta	2013 - 2014	929 676,31	904 720,00	0,,0	0,00
4	Przebudowa ul. Długiej w celu utworzenia małej obwodnicy Debrzna – mała obwodnica Debrzna	2009 - 2015	13 718 008,82	8 000 000,00	1 000 000,00	0,00
5	Przebudowa dróg gminnych ul. Młyńska, Brzozowa i Okrzei w Debrznie – poprawa komunikacji	2014 - 2015	730 000,00	15 000,00	715 000,00	0,00
6	Rekultywacja 15 składowisk odpadów komunalnych na obszarze działania Zakładu Zagospodarowania Odpadów – ochrona środowiska	2008 - 2023	881 336,83	20 452,00	0,00	0,00
7	Renowacja, oznakowanie i zabezpieczenie kąpieliska na jeziorze	2013 - 2014	299 800,15	254 370,00	0,00	0,00

Lp.	Nazwa i cel przedsięwzięcia	Okres realizacji	Nakłady finansowe			
			Ogółem	2014	2015	2016
	Staw Miejski – budowa pomostu					
8	Rewitalizacja Debrzna poprzez zagospodarowanie parku – poprawa estetyki miasta	2013 - 2014	382 684,00	337 684,00	0,00	0,00
9	Stacja uzdatniania wody w m. Debrzno – projekt techniczny i budowa – poprawa dostępności do wody	2009 - 2016	7 010 000,00	10 000,00	3 500 000,00	3 500 000,00
10	Modernizacja stadionu miejskiego w Debrznie – poprawa kultury fizycznej społeczeństwa	2012 - 2014	1 782 000,00	1 112 000,00	0,00	0,00
11	Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy	2013 - 2016	300 000,00	40 000,00	0,00	70 000,00
12	Przebudowa kanalizacji deszczowej i sanitarnej w ciągu ul. Moniuszki – ochrona środowiska i wód opadowych	2012 - 2014	520 000,00	300 000,00	0,00	0,00
13	Przygotowanie terenów rekreacyjnych – place zabaw – fundusz sołecki – poprawa estetyki wsi	2013 - 2016	209 638,00	23 553,00	0,00	20 000,00

Lp.	Nazwa i cel przedsięwzięcia	Okres realizacji	Nakłady finansowe			
			Ogółem	2014	2015	2016
14	Remont i modernizacja lokali socjalnych + poprawa estetyki	2007 - 2015	135 000,00	10 000,00	10 000,00	0,00
15	Remont kapitalny budynku Centrum Kultury Sportu i Turystyki – termomodernizacja obiektu	2011 - 2014	1 889 400,00	0,00	0,00	0,00
16	Studium uwarunkowań Gminy Debrzno - zmiany	2013 - 2016	300 000,00	50 000,00	0,00	50 000,00
17	Zagospodarowanie Zespołu Pałacowo – Parkowego w Starym Gronowie – fundusz sołecki – zaspakajanie potrzeb wspólnoty i poprawa życia mieszkańców	2012 - 2016	250 000,00	25 000,00	25 000,00	25 000,00

Źródło: Uchwała nr 90.LII.2013 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia zmian Wieloletni Debrzno na lata 2011 – 2024

6.2.2 Planowanie przestrzenne

Kierunki zagospodarowania przestrzennego terenu Miasta i Gminy Debrzno określają następujące dokumenty:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno przyjęte Uchwałą nr XXXVII/237/2001 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 27 czerwca 2001 roku z późniejszymi zmianami przyjętymi Uchwałą nr LVI/270/2009 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 grudnia 2009 roku,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego „Park Przemysłowy” Cierznie przyjęty Uchwałą nr LI/306/2002 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 28 czerwca 2002 roku,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Debrzno przyjęty Uchwałą nr XLVII/300/2006 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 24 lutego 2006 roku,
- Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych do zalesienia położonych w Gminie Debrzno przyjęty Uchwałą nr LVI/271/2009 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 grudnia 2009 roku.

Powierzchnia Miasta i Gminy Debrzno wynosi ogółem 22 403 ha, w tym powierzchnia miasta – 751 ha, obszaru wiejskiego – 21 652 ha. Funkcjonalną przestrzeń, według stanu użytkowania gruntów stanowią grunty ujęte w tabeli.

Tabela. Powierzchnia geodezyjna Gminy Debrzno według kierunków wykorzystania na tle województwa pomorskiego

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	woj. pomorskie [%]
Ogółem	22 403	100,0	100,0
Użytki rolne, w tym	15 088	67,3	51,2
– Grunty orne	13 453	60,0	38,7
– Sady	128	0,6	0,3
– łąki trwałe	687	4,6	6,3
– Pastwiska trwałe	459	3,0	4,0
– Grunty rolne zabudowane	286	1,3	1,2
– Grunty rolne pod rowami	75	0,3	0,7
Lasy i grunty leśne	5 857	26,1	36,8
Tereny zadrzewione i zakrzaczone	54	0,2	0,4
Użytki ekologiczne	0	0,0	0,1
Wody stojące i płynące	213	1,0	4,0
Grunty zabudowane i zurbanizowane	737	3,3	4,7
Tereny różne i nieużytki	454	2,0	2,8

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno, tekst jednolity przyjęty uchwałą nr LVI/270/2009 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 grudnia 2009 roku

W strukturze przestrzennej Gminy zdecydowanie dominują użytki rolne, które stanowią ponad 67% powierzchni całkowitej. Kolejną grupę użytków stanowią lasy i grunty leśne (lesistość na poziomie 26,1%). Tereny zabudowane i zurbanizowane w skali całej Gminy stanowią zaledwie nieco ponad 3% obszaru.

Obszar miasta ma również rolniczy charakter – na jego terenie dominują użytki rolne stanowiąc prawie 68%. Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują 17,8% obszaru. Znaczną część zajmują również lasy i wody (prawie 17% terenu miasta) – w granicach miasta położone są aż dwa jeziora: Żuczek i Staw Miejski.

Tabela. Struktura przestrzenna Miasta Debrzno

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Ogółem	751	100,0
Użytki rolne	505,4	67,3
Lasy i wody	117,9	15,7
Grunty zabudowane i zurbanizowane	133,7	17,8

Źródło: Opracowanie własne za Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Debrzno, tekst jednolity przyjęty uchwałą nr LVI/270/2009 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 22 grudnia 2009 roku

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy określa dla powyższych terenów kierunki zagospodarowania, w sferze:

1. Przestrzennej:
  - a. Rozwoju osadnictwa
  - b. Rozwoju przemysłu i usług
  - c. Rozwoju turystyki
2. Ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego
3. Ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
4. Kierunków rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
  - a. Komunikacji drogowej, kolejowej, zbiorowej, w ramach dróg rowerowych oraz zaplecza technicznego motoryzacji
  - b. Infrastruktury technicznej: zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych, regulacji stosunków wodnych, zaopatrzenia w ciepło, zaopatrzenia w gaz, zaopatrzenia w energię elektryczną, telekomunikacji oraz gospodarki odpadami.
5. Inwestycji celu publicznego
6. Rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują około **12,62% (ponad 2828 ha)** powierzchni Miasta i Gminy Debrzno. Plany te uszczegóławiają kierunki zagospodarowania przestrzeni miasta Debrzno, Parku Przemysłowego Cierznie i wybranych terenów w sołectwach przeznaczonych pod zalesienie. Krótką charakterystykę obszarów objętych planami przedstawiono w tabeli na następnej stronie.

Tabela. Charakterystyka obszarów Miasta i Gminy Debrzno objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

MPZP	Obszar	Powierzchnia	Udział w powierzchni Miasta i Gminy	Liczba jednostek funkcjonalnych	Dominujące funkcje
Uchwała nr LI/306/2002 „Park Przemysłowy” Cierznie	Cierznie	56,63 ha	0,2%	43 (działki nr 11, 12, 491)	– przemysł składowy, bazy – przepompownia ścieków – tereny rzemiosła uciążliwych – usługi - administracja, handlowe – tereny zielone i tereny rekreacyjne
Uchwała nr XLVII/300/2006 Miasto Debrzno	Debrzno	751 ha	3,3%	134	– tereny rolnicze (36,4% ogółem) – lasy i tereny trwałych użytków zielonych – tereny zabudowy wielorodzinnej – zabudowy jednorodzinnej – tereny obiektów produkcyjnych – tereny zabudowy usługowej
Uchwała nr LVI/271/2009 tereny przeznaczone do zalesienia	Buka Cierznie Drozdowo Grzymisław Myśligoszcz Prusinowo Rozwory Słupia Stare Gronowo Strieczona Uniechów	197,31 ha 152,37 ha 88,3 ha 128,75 ha 22,25 ha 236,11 ha 85,13 ha 72,31 ha 333,46 ha 315,9 ha <u>388,71 ha</u> RAZEM: 2020,6 ha	9%	282	– tereny przeznaczone pod zalesienie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przyjętych Uchwałą nr LI/306/2002, Uchwałą nr XLVII/300/2006, Uchwałą nr LVI/271/2009

6.2.3 Pozostałe dokumenty planowania strategicznego

Długofalowy cel działania, który przyświeca realizacji polityki inwestycyjnej miasta formułują również dokumenty takie jak Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno, Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Debrzno, Plany rozwoju miejscowości Gminy Debrzno oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Debrzno 2014 – 2020.

Dotychczasowa Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno Nr LII/333/2006 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 14 czerwca 2006 roku oraz aktualizowana, obejmowała okres planowania strategicznego w latach 2006 – 2013. W okresie tym za wizję rozwoju przyjęto hasło: *„Gmina dbająca o jakość życia mieszkańców, z prężnie rozwijającym się rolnictwem i przetwórstwem rolno-spożywczym oraz turystyką wykorzystującą lokalne walory przyrodnicze i kulturowe”*. Aby osiągnąć wizję, uszczegółowiono również cele strategiczne w postaci:

1. Pozyskiwanie inwestorów, promocja przedsiębiorczości, aktywizacja zawodowa ludności,
2. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego,
3. Turystyka wiejska – rozwój bazy rekreacyjno-wypoczynkowej,
4. Rozwój infrastruktury technicznej i drogowej,
5. Zapewnienie powszechnego dostępu do kultury, oświaty i służby zdrowia oraz pomocy społecznej dla potrzebujących,
6. Zachowanie walorów naturalnych i kulturowych.

Strategia ta zawierała również listę zadań inwestycyjnych do realizacji w ramach każdego z celów strategicznych. Założenia dokumentu zostały zrealizowane, czego dowodem są liczne inwestycje samorządowe i prywatne.

Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Debrzno, stanowiący załącznik do Uchwały nr XXI/153/2004 Rady Miejskiej w Debrznie z dnia 4 sierpnia 2004 roku, uwzględniał czasookresy: 2004 – 2006 i 2007 – 2013. Plan ten uwzględnia uwarunkowania rozwoju, w tym szanse, zagrożenia, silne i słabe strony. Plan precyzuje również obraz Gminy za 15 lat jako: *„Gmina rolniczo – przemysłowa oraz atrakcyjne miejsce wypoczynku i rekreacji o europejskim standardzie życia i rozwoju”*. W ramach tego hasła w Planie skonkretyzowano dziewięć planów strategicznych:

1. Tworzenie atrakcyjnych warunków do inwestowania, przygotowane oferty inwestycyjne, system ulg i preferencji podatkowych oraz ułatwień administracyjnych
2. Promocja przedsiębiorczości i aktywizacja rolnicza, wspieranie inicjatyw wspólnego gospodarowania, dostosowanie rolnictwa do standardów UE
3. Rozwój infrastruktury i turystyki wiejskiej oraz związana z tym rozbudowa bazy rekreacyjno – wypoczynkowej
4. Rozwój oświaty z uwzględnieniem szkolnictwa ponadgimnazjalnego oraz poprawa jakości usług medycznych
5. Tworzenie struktur organizacyjnych w gminie i w rejonie na rzecz pozyskiwania środków finansowania i partnerów dla rozwoju gminy
6. Modernizacja istniejących dróg
7. Rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Podobnie do Strategii Plan Rozwoju Lokalnego, zawiera listę projektów inwestycyjnych, wraz z harmonogramem ich realizacji oraz szacowanym kosztem.

Kierunki rozwoju poszczególnych sołectw wyznaczają:

- Plan Odnowy Miejscowości Strieczona na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/227/2009 z 09.06.2009, zmieniony uchwałą LXV/329/2010 z 23.07.2010
- Plan Odnowy Miejscowości Słupia na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/226/2009 z 09.06.2009, zmieniony uchwałą LXV/331/2010 z 23.07.2010
- Plan Odnowy Miejscowości Myśliligoszcz na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/225/2009 09.06.2009, zmieniony uchwałą LXV/327/2010 z dnia 23.07.2010
- Plan Odnowy Miejscowości Stanisławka - sołectwo Grzymisław na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/224/2009 09.06.2009
- Plan Odnowy Miejscowości Buka na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/223/2009 09.06.2009
- Plan Odnowy Miejscowości Cierznie na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/222/2009 z 09.06.2009, zmieniony uchwałą LXV/330/2010 z 23.07.2010
- Plan Odnowy Miejscowości Stare Gronowo na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/221/2009 09.06.2009
- Plan Odnowy Miejscowości Rozwory na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/220/2009 z 09.06.2009, zmieniony uchwałą LXV/328/2010 z dnia 23.07.2010
- Plan Odnowy Miejscowości Skowarnki na lata 2009-2016, załącznik do uchwały XLVI/219/2009 09.06.2009.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Debrno 2014 – 2020 została przyjęta dnia 20 lutego 2014 roku uchwałą Rady Miejskiej w Debrnie nr 09.LIV.2014. W Strategii zidentyfikowano główne obszary problemowe w sferze pomocy społecznej (długotrwałe bezrobocie, kryzys funkcji rodziny, patologie społeczne, marginalizacja grup społecznych). Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety (źródła problemów). Na tej podstawie w Strategii sformułowano cele strategiczne (ograniczenie długotrwałego bezrobocia, poprawa funkcjonowania rodziny, ograniczenie występowania patologii społecznych, ograniczenie marginalizacji wykluczonych grup społecznych), którym przyporządkowano cele operacyjne. Dokument zawiera również listę działań do zrealizowania w perspektywie lat 2014 – 2020 wraz z określeniem systemu monitoringu ich wdrażania.

6.2.4 Nagrody i wyróżnienia

Efekty polityki Miasta i Gminy Debrno zostały docenione na poziomie lokalnym i ogólnopolskim.

Miasto i Gmina Debrno brały udział w ogólnopolskim konkursie Grunt na Medal, w którym to **Zielony Park Przemysłowy Cierznie** otrzymał nagrodę i został umieszczony w bazie linvestpomerania, gdzie promowane są tereny inwestycyjne miasta i Gminy Debrno.

Miasto i Gmina Debrno wraz z gminami: Przechlewo, miejską Człuchów, wiejską Człuchów, Koczała i Rzeczenica było również partnerem projektu pn. „*Kraina Czystych Jezior i Rzek*”, który to otrzymał wyróżnienie II stopnia w konkursie Marszałka Województwa Pomorskiego pn. „**NAJLEPSZA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2013**”. Projekt zakładał budowę ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej. Wyróżnienie przyznano za: realizację spójnej koncepcji zagospodarowania przestrzeni niezwykle atrakcyjnej przyrodniczo i krajobrazowo, która umożliwi rozwój turystyki respektujący środowisko naturalne.

6.3 Kapitał społeczny

6.3.1 Aktywność mieszkańców

Kapitał społeczny Miasta i Gminy Debrno jest bardzo dobrze rozwinięty. Mieszkańcy chętnie zrzeszają się i organizują w ramach różnorodnych form aktywności. W obszarze tym funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych:

1. Stowarzyszenie „Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrno”

Celem Stowarzyszenia jest współdziałanie wielu partnerów oraz wspólne realizowanie przez nich projektów i inicjatyw służących uczynieniu z gminy Debrno gminy rolniczo- przemysłowej oraz atrakcyjnego miejsca wypoczynku i rekreacji o europejskim standardzie życia i rozwoju.

Stowarzyszenie prowadzi działalność zgodnie ze swoimi celami statutowymi, do których należą między innymi:

- poprawa jakości życia mieszkańców gminy,
- rozwijanie przedsiębiorczości, popularyzacja wiedzy i osiągnięć naukowych oraz praktycznych,
- działania z zakresu dziedzictwa przyrodniczego, ochrony środowiska oraz ochrony dóbr kultury i tradycji,
- rozwijanie działalności naukowej, naukowo- technicznej, oświatowej, kulturalnej,
- współdziałanie z władzami, instytucjami oraz organizacjami zainteresowanymi działalnością Stowarzyszenia,
- działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie poradnictwa obywatelskiego,
- działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,

Stowarzyszenie prowadzi również wynajem sal bankietowych, konferencyjnych, powierzchni biurowych, organizuje szkolenia

W ramach stowarzyszenia powstał Inkubator Przedsiębiorczości w Debrnie, który wspiera rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców miasta i gminy Debrno.

2. Fundacja Naszyjnik Północy

Fundacja Naszyjnik Północy jest sekretariatem Społecznego Porozumienia Naszyjnik Północy- inicjatywy podjętej przez Fundację Ekologiczną Ziemi Chojnickiej i Zaborskiej, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrno oraz Fundację Partnerstwo dla Środowiska, działające w przekonaniu, że odpowiedzią na problemy środowiskowe, społeczne i gospodarcze terenu Pomorza Środkowego, Borów Tucholskich i Ziemi Krajeńskiej jest integracja działań na polu ochrony środowiska oraz procesów rozwoju społecznego i gospodarczego regionu.

Misją Fundacji jest upowszechnienie zasad rozwoju zrównoważonego jako podstawy gospodarki w regionie

Wykorzystywanie walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych regionu jako podstawy miejscowego rozwoju, zagospodarowanie ruchu turystycznego oraz stwarzanie warunków i promocja turystyki przyjaznej środowisku i wartościowej dla człowieka, pogłębienie współpracy i koordynacji wszystkich działań zmierzających do rozwoju regionu i rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz zaangażowanie samorządów i społeczności lokalnych w ochronę walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych regionu.

3. Fundacja Lokalna Grupa Działania „Naszynik Północy”

Statutowym celem Fundacji jest działanie na rzecz rozwoju obszarów wiejskich poprzez działania wpływające na stymulowanie ich zrównoważonego rozwoju, sprawniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego terenów wiejskich, poprawę ich konkurencyjności jako miejsca zamieszkania, wypoczynku i prowadzenia działalności gospodarczej a także aktywizację oraz współpracę lokalnych środowisk.

Obszar działalności fundacji obejmuje 11 gmin miejskich i miejsko-wiejskich, z czego 6 położonych jest na terenie województwa pomorskiego (Miasto i Gmina Czarne Gmina Człuchów, Miasto i Gmina Debrzno, Gmina Koczała, Gmina Przechlewo, Gmina Rzeczenica), 4 gminy na terenie województwa wielkopolskiego (Gmina i Miasto Jastrowie, Gmina Lipka, Miasto i Gmina Okonek, Gmina Zakrzewo) i jedna na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (Miasto i Gmina Kamień Krajeński).

4. Lokalna Grupa Rybacka Pojezierze Krajeńskie

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka Pojezierze Krajeńskie powstało na terenie trzech województw, tj. pomorskiego, kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Łączna powierzchnia obszaru objętego LSROR wynosi 2 815 km².

W skład Stowarzyszenia wchodzi 11 sąsiadujących ze sobą gmin: gmina Człuchów (wiejska), Debrzno, Koczała, Przechlewo i Rzeczenica, które należą do powiatu człuchowskiego w woj. pomorskim. Następnie gminy: Jastrowie, Zakrzewo, Okonek, Lipka oraz Złotów (wiejska) położone w powiecie złotowskim w woj. wielkopolskim. Natomiast w woj. kujawsko-pomorskim, w powiecie sępoleńskim - gmina Kamień Krajeński.

Główne cele działania Stowarzyszenia odnoszą się do zwiększenia liczby miejsc pracy i aktywności społecznej w oparciu o lokalne zasoby oraz zachowania walorów przyrodniczych i kulturowo – historycznych obszaru. LGR Pojezierze Krajeńskie udziela wsparcia finansowego dla projektów i inicjatyw realizowanych przez podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz gminy.

5. Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „SALOS”

Organizacja „SALOS” zrzesza około 150 dzieci z terenu Miasta i Gminy Debrzno.

Stowarzyszenie realizuje treningi i zajęcia sportowe, wyjazdy na basen, imprezy sportowo-rekreacyjne dla dzieci i dorosłych, rozgrywki w piłkę nożną na szczeblu powiatowym, wyjazdy na obozy rekreacyjno – sportowe dla dzieci i młodzieży.

„SALOS” nie posiada własnych pomieszczeń, gościnnie korzysta z pomieszczeń i zaplecza Zespołu Szkół w Debrznie, gdzie przechowywany jest sprzęt sportowy.

6. Miejski klub sportowy,

Klub prowadzi działalność sportową (treningi, mecze, udział w rozgrywkach logowych) oraz organizuje cykliczne imprezy sportowo – kulturalne dla mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno. Biuro i całość dokumentacji z działalności stowarzyszenia znajduje się w budynku Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie. Klub użytkuje stadion miejski przy ul. Sportowej, będący własnością Miasta i Gminy Debrzno, dzierżawiony przez CKST. MKS Debrzno współpracuje z następującymi instytucjami: UMiG Debrzno, CKSiT, ZS Debrzno, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Debrznie, OSP Debrzno, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie Lokalne „Salos”, Straż Miejska Debrzno, policja, firmy i instytucje (partnerzy-darczyńcy).

7. Uczniowski Klub Sportowy „Sprinter” w Debrznie,
8. Klub Sportowy „Juve” w Uniechowie,
9. Klub Sportowy „TSUNAMI” w Debrznie,
10. Parafialny zespół „Caritas” przy Parafii NMP w Debrznie,
11. Rodzinny Ogród Działkowy „Zieleniak” w Debrznie,
12. Rodzinny Ogród Działkowy im. 35-Lecia Lotnictwa Morskiego w Debrznie,
13. Polski Związek Wędkarski,
14. Ochotnicza Straż Pożarna w Debrznie,
15. Ochotnicza Straż Pożarna w Starym Gronowie,
16. Ochotnicza Straż Pożarna w Myślignoszczy,
17. Ochotnicza Straż Pożarna w Strzeczonie,
18. Stowarzyszenie diabetyków w Debrznie,
19. Związek Emerytów i Rencistów w Debrznie,
20. Koło Gospodyń Wiejskich w Strzeczonie
21. Koło Gospodyń Wiejskich w Słupi.

6.3.2 Aktywność wyborcza

Aktywność wyborczą mieszkańców Gminy Debrzno obrazują przede wszystkim dane dotyczące frekwencji w trakcie wyborów samorządowych, parlamentarnych, prezydenckich i do Parlamentu Europejskiego.

Poniżej w tabelach pokazano dane przekrojowe dotyczące poszczególnych wyborów w latach 2006 – 2013.

Tabela. Frekwencja wyborcza w Mieście i Gminie Debrzno na tle innych gmin powiatu człuchowskiego w wyborach samorządowych w roku 2006 oraz 2010

Lp.	Gmina	Frekwencja rok 2006	Frekwencja rok 2010
1	m. Człuchów	45,21% (7)	47,03% (5)
2	Czarne	49,64% (4)	56,26% (3)
3	Człuchów	48,00% (6)	44,27% (7)
4	Debrzno	48,46% (5)	50,14% (4)
5	Koczała	58,81% (2)	45,21% (6)
6	Przechlewo	57,60% (3)	60,02% (2)
7	Rzeczenica	66,79% (1)	61,12% (1)
OGÓŁEM		51,00%	50,76%

Źródło: Dane Państwowej Komisji Wyborczej z 2006 i 2010 roku

Tabela. Frekwencja wyborcza w Mieście i Gminie Debrzno na tle innych gmin powiatu człuchowskiego w wyborach parlamentarnych w roku 2007 oraz 2011

Lp.	Gmina	Frekwencja rok 2007	Frekwencja rok 2011
1	m. Człuchów	55,25% (1)	49,20% (1)
2	Czarne	50,63% (2)	46,83% (2)
3	Człuchów	40,45% (6)	32,19% (7)
4	Debrzno	41,30% (5)	36,15% (5)
5	Koczała	46,22% (4)	36,91% (4)
6	Przechlewo	47,59% (3)	40,05% (3)
7	Rzeczenica	39,26% (7)	34,76% (6)
OGÓŁEM		47,38%	41,15%

Źródło: Dane Państwowej Komisji Wyborczej z 2007 i 2011 roku

Tabela. Frekwencja wyborcza w Mieście i Gminie Debrzno na tle innych gmin powiatu człuchowskiego w wyborach prezydenckich w 2010r. oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009

Lp.	Gmina	Frekwencja (wybory prezydenckie) rok 2010	Frekwencja (wybory do Parlamentu Europ.) rok 2009
1	m. Człuchów	55,44% (1)	23,26% (1)
2	Czarne	51,27% (3)	19,68% (2)
3	Człuchów	41,71% (7)	14,16% (5)
4	Debrzno	43,63% (6)	13,94% (6)
5	Koczała	47,94% (4)	18,08% (4)
6	Przechlewo	51,53% (2)	18,96% (3)
7	Rzeczenica	45,39% (5)	13,62% (7)
OGÓŁEM		48,99%	18,22%

Źródło: Dane Państwowej Komisji Wyborczej z 2009 i 2010 roku

Frekwencja zanotowana w wyborach samorządowych w 2006 i 2010 roku, parlamentarnych w 2007 i 2011 roku, prezydenckich w 2010 roku i w wyborach do Parlamentu UE w 2009 roku była niższa niż frekwencja notowana dla całego powiatu.

W omawianym okresie (latach 2006 – 2011) widać wyraźnie niską aktywność wyborczą mieszkańców. Frekwencja notowana w Mieście i Gminie Debrzno plasuje gminę dopiero na 5 lub 6 pozycji wśród 7 gmin powiatu człuchowskiego (z wyjątkiem wyborów samorządowych w 2010 roku – tu Miasto i Gmina były 4). Najchętniej mieszkańcy Debrzna głosują na władze samorządowe (udział w głosowaniu w latach 2006 i 2010 wzięło prawie 49% i ponad 50% uprawnionych). Aktywność wyborcza maleje wraz z hierarchią wyborów. Najmniej osób oddało swój głos w wyborach do Parlamentu Europejskiego - było to jedynie 13,94% uprawnionych.

Część II

Obszary problemowe Miasta i Gminy Debrzno i analiza SWOT

7 Analiza obszarów problemowych Miasta i Gminy Debrzno

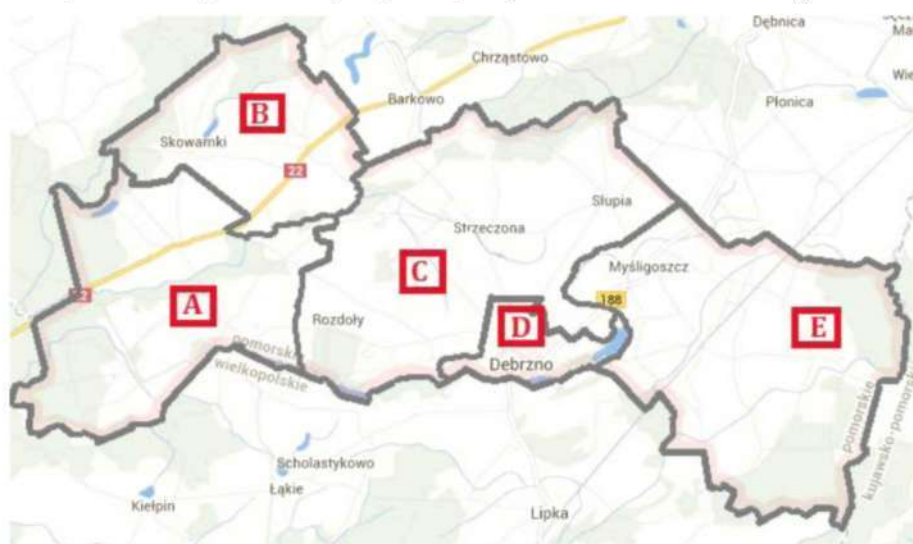
7.1 Szczegółowy opis – karty obszarów

Obszar Miasta i Gminy Debrzno jest obszarem zróżnicowanym funkcjonalnie. W związku z tym logiczną konsekwencją jest ustanowienie podziału przestrzennego na obszary podrzędne – tzw. obszary problemowe (rozwojowe).

Podziału dokonano w oparciu o analizę dotyczących sytuacji społeczno – gospodarczej Miasta i Gminy Debrzno. Za naturalny uznano podział wynikający z uwarunkowań geograficznych, a także administracyjnych. Podział uwzględnia również uwarunkowania i kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego. Podstawowym założeniem podczas ustalania granic podobszarów była odrębność terytorialna poszczególnych terenów – ten sam teren nie może należeć równocześnie do dwóch różnych obszarów, na terenie danego podobszaru nie mogą znajdować się tereny przynależne do innego podobszaru (enklawy).

Obszary problemowe (podobszary terytorialne Miasta i Gminy Debrzno) przedstawiono w formie graficznej i opisowej poniżej.

Rysunek. Lokalizacja obszarów problemowych (rozwojowe) na terenie Miasta i Gminy Debrzno

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://maps.google.pl/>

Obszary problemowe wyszczególnione w Mieście i Gminie Debrzno to:

A – obszar zachodni: sołectwa Cierznie, Prusinowo, Rozwory, Główna

B – obszar północno – zachodni: sołectwa Skowarnki, Uniechówek, Uniechów

C – obszar centralny: sołectwa Grzymisław, Buchowo, Strzeczona, Słupia

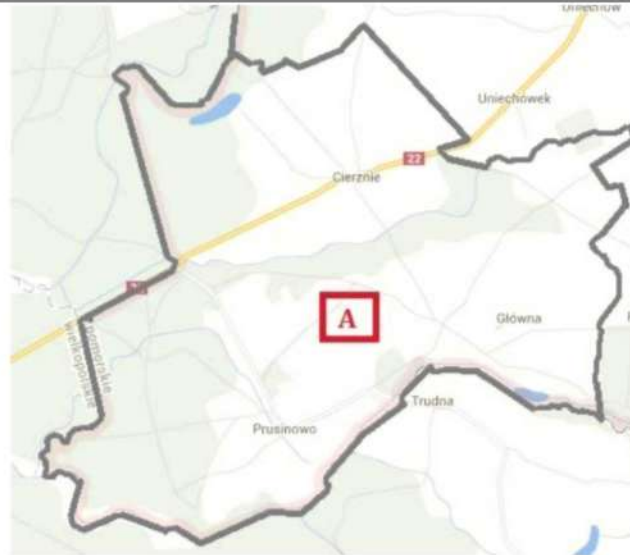
D – miasto Debrzno

E – obszar wschodni: sołectwa Boboszewo, Myśligoszcz, Drozdowo, Nowe Gronowo, Stare Gronowo, Buka

Szczegółowa charakterystyka poszczególnych obszarów została przedstawiona na kartach poszczególnych obszarów poniżej.

Obszar A – obszar zachodni

Podstawowe dane:

Zakres obszaru: sołectwa Cierznie, Prusinowo, Rozwory, Główna

Liczba ludności: 587 osoby¹

Powierzchnia obszaru: 50,71 km²

Charakterystyka:

Komunikacja:

ponadlokalna: fragment drogi krajowej 22 (trasa Kostrzyn – Grzechotki) – lokalnie zapewnia komunikację na linii Wałcz, Człuchów, Chojnice;

lokalna: drogi powiatowe 2550G, 2549G, 2551G, drogi gminne 233080G, 233081G, 233044G, 233045G, 233051G, 233079G

Środowisko:

Urozmaicona rzeźba terenu - pagórki morenowe o wysokości względnej 15 - 25 m, malowniczy krajobraz: jezioro Grabskie/Gardzkie (pow. 16,05 ha), Trudna/Główno (pow. 20,32 ha), rzeka Debrzynka, Szczyra ; znaczne tereny przeznaczone pod zalesienie

Inne:

Gospodarka - w miejscowości Cierznie obszar Zielonego Parku Przemysłowego o pow. 9,8736 ha, Inkubator Przedsiębiorczości, w pasie od miejscowości Cierznie do Uniechowa - teren o stosunkowo dużej odporności na degradację, gdzie poziom wodonośny jest dobrze izolowany od powierzchni terenu – możliwa lokalizacja inwestycji uciążliwych dla środowiska; stacja paliwowa, mini bar funkcjonujące jako MOP – przy DK 22

Infrastruktura społeczna: cmentarz katolicki

Rolnictwo: przewaga tradycyjne gospodarstwa indywidualne, tuczarnie trzody chlewnej, ośrodki rolne prowadzące produkcję roślinną, gleby urodzajne na południu obszaru

Atrakcje turystyczne: międzyregionalny szlak rowerowy Greenways Naszyjnik Północy, zespoły folwarczne, trasy kajakowe

¹ Ewidencja ludności Urzędu Miasta i Gminy Debrzno według zameldowania, stan na XII 2013 rok

Obszar B – obszar północno – zachodni

Podstawowe dane:

Zakres obszaru: sołectwa Skowarnki, Uniechówek, Uniechów

Liczba ludności: 553 osób³

Powierzchnia obszaru: 32,93 km²

Charakterystyka:

Komunikacja:

ponadlokalna: fragment drogi krajowej 22 (trasa Kostrzyn – Grzechotki) – lokalnie zapewnia komunikację na linii Wałcz, Cztuchów, Chojnice;

lokalna: drogi powiatowe 2542G, 2547G, drogi gminne 233041G, 233043G, 233045G, 233047G, 233048G;

Środowisko:

Urozmaicona rzeźba terenu i krajobrazu - niewielkie wzgórza morenowe, kulminacja na północno-zachód od Uniechowa na wysokości 178 m n. p. m., Kompleks kwaśnej buczyny niżowej z drzewostanami w wieku pow.100 lat, torfowiska wysokie

malowniczy krajobraz: dolina Szczyry – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000, jezioro Czarnowo Duże (pow. 23,15 ha), Czarnowo Małe (pow. 1,47 ha), Uniechów (pow. 4,14 ha), rzeka Szczyra, znaczne zalesienie;

Inne:

Gospodarka - złoża kruszywa naturalnego w Skowarnkach z wyznaczonym terenem górniczym

Infrastruktura społeczna: oddział przedszkolny w Uniechowie, szkoła podstawowa

Rolnictwo: bardzo duże gospodarstwa rolne, gospodarstwa prowadzące produkcję roślinną, tuczarnie trzody chlewnej, ферmy trzody chlewnej

Atrakcje turystyczne: trasy kajakowe, stawy wiejskie, zabytkowe cmentarze katolickie z XX i XVIII w., cmentarze ewangelickie z XIX i XX w.

³ Ewidencja ludności Urzędu Miasta i Gminy Debrzno według zameldowania, stan na XII 2013 rok

Obszar C – obszar centralny

Podstawowe dane:

Zakres obszaru: sołectwa Grzymisław, Buchowo, Strieczona, Słupia

Powierzchnia obszaru: 68,18 km²

Liczba ludności: 1045 osoby⁴

Charakterystyka:

Komunikacja:

ponadlokalna: fragment drogi wojewódzkiej 188 (trasa Piła – Człuchów) – lokalnie zapewnia komunikację na linii miasto Debrzno - Człuchów;

lokalna: drogi powiatowe 2544G, 2547G, 2548G drogi gminne 233052G, 233053G, 233054G, 233055G, 233060G; 233061G

Środowisko:

malowniczy krajobraz: dolina Debrzynki, jezioro Dolne/Długie/Kwiecko (pow. 26,06 ha), rzeka Chrzęstawa, rzeka Debrzynka

Inne:

Gospodarka – gorzelnie w Buchowie i w Kamieniu, obszar potencjalnej lokalizacji fermy wiatrowej

Infrastruktura techniczna: rekultywowane składowisko odpadów w Grzymisławiu, aglomeracja ściekowa

Rolnictwo: tradycyjne gospodarstwa indywidualne, produkcja sadownicza, skupiska obiektów produkcji hodowlanej, gleby urodzajne na południu obszaru, ferma drobiu, 7 grunty orne

Atrakcje turystyczne: zabytkowe cmentarze katolickie z XVIII/XIX w i ewangelicki z XIX w., zespoły folwarczne, zabudowania ujęte w rejestrze zabytków

⁴ Ewidencja ludności Urzędu Miasta i Gminy Debrzno według zameldowania, stan na XII 2013 rok

Obszar D – miasto Debrzno

Podstawowe dane:

Zakres obszaru: miasto Debrzno
Powierzchnia obszaru: 7,52 km²
Liczba ludności: 5171 osoby⁵

Charakterystyka:

Komunikacja:

ponadlokalna: fragment drogi wojewódzkiej 188 (trasa Piła – Człuchów) – lokalnie zapewnia komunikację na linii miasto Debrzno - Człuchów;

lokalna: drogi powiatowe 2546G, 2547G, 2550G, 2552G, 2561G, 2571G, 2572G drogi gminne 233001G - 233035G, 233078G

Środowisko: malownicze jeziora Żuczek (pow. 50,66 ha), Staw Miejski (pow. 26,36 ha)

Inne:

Gospodarka: stacja paliw płynnych, centrum usługowe dla miejscowości ościennych

Infrastruktura społeczna: zespół szkół, boiska sportowe, stadion miejski, supermarkety spożywcze, kawiarnie, restauracje, pub, pizzeria, centrum kultury z salą kinową, Urząd Miasta i Gminy, Straż Miejska, Ochotnicza Straż Pożarna, cmentarz komunalny

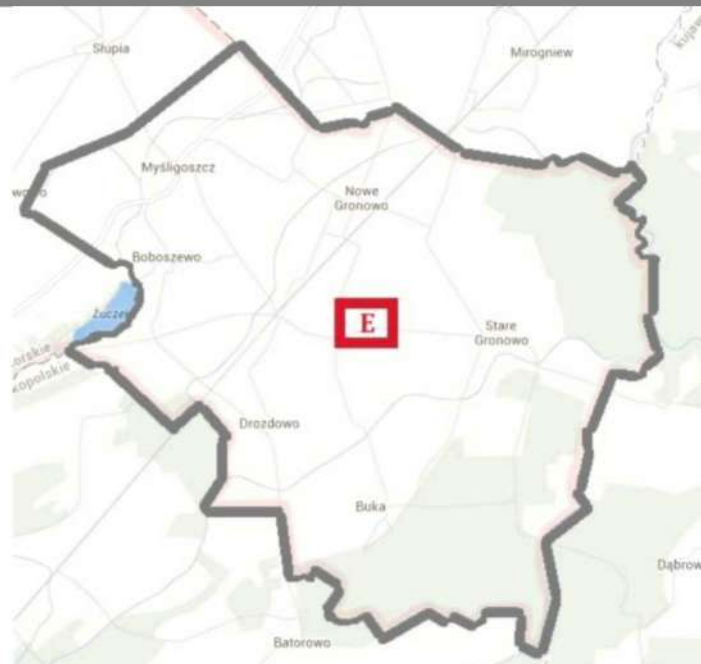
Infrastruktura techniczna: zaopatrywanie w wodę z ujęcia głębinowego przy ul. Parkowej, aglomeracja ściekowa, teren całkowicie skanalizowany, zaopatrzenie w ciepło z kotłowni lokalnych,

Atrakcje turystyczne: park miejski z pomnikami przyrody, możliwość uprawiania sportów wodnych, zabytki miejskie: kościół rzymsko-katolicki, obwarowania miejskie z XIV wieku, międzyregionalny szlak rowerowy Naszyjnik Północy, 2 funkcjonujące hotele, gospodarstwa agroturystyczne, liczne imprezy i wydarzenia kulturalne

⁵ Ewidencja ludności Urzędu Miasta i Gminy Debrzno według zameldowania, stan na XII 2013 rok

Obszar E – obszar wschodni

Podstawowe dane:

Zakres obszaru: sołectwa Boboszewo, Myślizszcz, Drozdowo, Nowe Gronowo, Stare Gronowo, Buka

Powierzchnia obszaru: 64,65 km²

Liczba ludności: 1445 osób⁶

Charakterystyka:

Komunikacja:

ponadlokalna: fragment drogi wojewódzkiej 188 (trasa Piła – Człuchów) – lokalnie zapewnia komunikację na linii miasto Debrzno - Człuchów;

lokalna: drogi powiatowe 2552G, 2558G, 2559G, 2560G, 2557G, 2561G, 2563G, drogi gminne 233065G, 233064G, 233072G, 233073G, 233081G,

Środowisko: dwa złoża kruszywa naturalnego, rzeka Stołunia, lasy ochronne we wschodniej części obszaru

Inne:

Infrastruktura społeczna: szkoły podstawowe

Infrastruktura techniczna: aglomeracja ściekowa, stacja radiolokacyjna, linia kolejowa relacji Tczew – Kostrzyn,

Rolnictwa: tradycyjne gospodarstwa indywidualne, produkcja hodowlana, duże ośrodki rolne prowadzące produkcję roślinną, żyzne gleby w okolicach Myślizszczy, w pozostałych obszarach gleby słabe i bardzo słabe

Atrakcje turystyczne: międzyregionalny szlak rowerowy Naszyjnik Północy, zabytkowe cmentarze ewangelickie z XVIII/XIX w., zabytkowe cmentarze katolickie z XIX w., zespół pałacowo – parkowy w Starym Gronowie

⁶ Ewidencja ludności Urzędu Miasta i Gminy Debrzno według zameldowania, stan na XII 2013 rok

7.2 Klasyfikacja obszarów

Klasyfikacja obszarów problemowych (rozwojowych) została dokonana na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Debrzno, Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz Krajowego Rejestru Sądowego. Dla każdego z obszarów zebrano dane dotyczące powierzchni, ludności, gęstości zaludnienia, osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, a także liczby przedsiębiorców. Dane te przedstawiono w formie ogólnej jak i wskaźnikowo – na 100 mieszkańców. Następnie na podstawie danych wskaźnikowych ustalono lokatę każdego z obszarów w Mieście i Gminie Debrzno w skali od 1 do 5, gdzie pozycja 1 – to miejsce o największej wartości wskaźnika, a pozycja 5 – o wartości najmniejszej. Dało to jasny obraz na temat stanu i sytuacji w poszczególnych obszarach i pozwoliło na ich sklasyfikowanie.

Tabela. Klasyfikacja obszarów problemowych – lokata poszczególnych obszarów w Mieście i Gminie Debrzno

Zasięg obszaru	Gęstość zaludnienia	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba przedsiębiorców na 100 mieszkańców
Obszar A	<u>5</u>	3	4	4
Obszar B	3	<u>1</u>	3	2
Obszar C	4	<u>1</u>	2	3
Obszar D	<u>1</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>1</u>
Obszar E	2	2	<u>1</u>	<u>5</u>

Źródło: Opracowanie własne

Obszarem o największym stopniu rozwoju jest bezsprzecznie obszar D – miasto Debrzno. Jest to teren o największej gęstości zaludnienia, największej liczbie działających przedsiębiorstw, a także o najmniejszej liczbie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, co jest prawdopodobnie spowodowane dobrym statusem materialnym mieszkańców.

Obszar A, czyli część zachodnia Gminy to tereny o najmniejszej gęstości zaludnienia. Znajduje się tam stosunkowo mało zarejestrowanych firm, o czy świadczy 4 miejsce (przedostatnie) w porównaniu ze innymi obszarami pod względem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw na 100 mieszkańców. Ludność tam mieszkająca rzadko korzysta ze świadczeń pomocy społecznej (miejsce 3 i 4 pod względem liczby rodzin i osób korzystających ze świadczeń na 100 mieszkańców).

Największa liczba gospodarstw domowych korzysta ze świadczeń rodzinnych na północnym – zachodzie, w obszarze B. Jednocześnie jest to teren, gdzie na 100 mieszkańców funkcjonuje ponad 3 przedsiębiorców, co daje drugie miejsce w gminie.

W centrum Gminy – obszarze C, również notowane są wysokie wskaźnik korzystania ze świadczeń rodzinnych również jest wysoki. Najgorsza sytuacja panuje jednak w obszarze E (na wschodzie). Tu osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest najwięcej (w tym 2 miejsce pod względem udzielonych świadczeń rodzinnych). Jednocześnie – stopień rozwoju gospodarczego jest najniższy – najmniej funkcjonuje to firm z sektora prywatnego. Przy stosunkowo dużej gęstości zaludnienia świadczy to o złej sytuacji społeczno – gospodarczej na tym terenie.

Tabela. Stopień rozwoju poszczególnych obszarów problemowych na podstawie danych statystycznych

Zasięg obszaru	Powierzchnia ⁷	Ludność ⁸	Gęstość zaludnienia	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych udzielonych przez OPS ⁹	Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych na 100 mieszkańców	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ¹⁰	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba przedsiębiorstw ¹¹	Liczba przedsiębiorstw na 100 mieszkańców
Obszar A	50,71 km ²	587 osób	12 osób / km ²	79	14	42	8	17	2,90
Obszar B	32,93 km ²	553 osób	17 osób / km ²	102	19	45	9	17	3,07
Obszar C	68,18 km ²	1045 osób	16 osób / km ²	195	19	113	11	31*	2,97
Obszar D	7,52 km ²	5171 osób	688 osób / km ²	535	11	257	5	256**	4,95
Obszar E	64,65 km ²	1445 osób	23 osób / km ²	210	15	210	15	39***	2,69

* 30 przedsiębiorców zarejestrowanych w EDG, 1 – w KRS (FRITOLAND Sp. z o.o.)

** 234 przedsiębiorców zarejestrowanych w EDG, 22 – w KRS

*** 38 przedsiębiorców zarejestrowanych w EDG, 2 – w KRS (ARARAT Sp. z o.o., VERDA Sp. z o.o.)

Źródło: Opracowanie własne

⁷ Suma wyliczona na podstawie powierzchni ujętej w statutach poszczególnych sołectw, które wchodzi w skład danych obszarów

⁸ Ludność ujęta w ewidencja ludności Urzędu Miasta i Gminy Debrzno według zameldowania, stan na koniec XII 2013 roku

⁹ Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie według udzielonych świadczeń rodzinnych w 2013 roku, stan na koniec XII 2013 roku

¹⁰ Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Debrznie według udzielonych świadczeń pomocy społecznej w 2013 roku, stan na koniec XII 2013 roku

¹¹ Suma przedsiębiorstw ujętych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz Krajowym Rejestrze Sądowym, stan na III 2014 roku

8 Stopień rozwoju oraz potencjał Gminy w opinii jej mieszkańców

Opinia mieszkańców Miasta i Gminy na temat jakości życia oraz możliwych kierunków rozwoju stanowi podstawę dla określenia wizji Gminy oraz misji działania jej samorządu.

Dla pozyskania informacji wykorzystano metodę badania ankietowego. Zastosowanie tej metody umożliwiło przedstawienie wyczerpujących danych charakteryzujących dotychczasowy stopień rozwoju Miasta i Gminy oraz pozwalających na poznanie oczekiwań mieszkańców w zakresie jej przyszłości.

Badanie odbywało się w dniach 14.02.– 13.03.2014r. na terenie Miasta i Gminy Debrzno, wśród jej mieszkańców. Udział w badaniu wzięło 204 mieszkańców. Formularz ankietowy składał się z dwóch części: identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz identyfikacji w ramach tzw. metryczki osobowej. Formularz zawierał pytania zamknięte, pytania półotwarte (z możliwością wpisu własnej odpowiedzi na listę) i pytania otwarte.

Łącznie w ramach identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców zadano pięć pytań, w tym dwa zamknięte, dwa półotwarte i jedno otwarte. W metryczce osobowej respondenci odpowiedzieli na 7 pytań zamkniętych o: płeć, wykształcenie, grupę wiekową, status zawodowy, rejon zamieszkania, wielkość gospodarstwa domowego, średnią wielkość dochodów na osobę w gospodarstwie domowym.

Ankieta była dystrybuowana w formie papierowej i elektronicznej. W związku z tym formularz był udostępniony w:

- Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz na stronie internetowej Urzędu (www.debrzno.pl)
- Urzędzie Stanu Cywilnego w Debrznie
- Bibliotece w Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
- Straży Miejskiej w Debrznie
- Ośrodku Pomocy Społecznej
- Inkubatorze Przedsiębiorczości Cierznie
- poszczególnych miejscowościach przez Sołtysów wsi

Informacja z linkiem odsyłającym umieszczona została na profilu Miasta i Gminy Debrzno na portalu społecznościowym, na stronie Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie (www.perlowainwestycja.pl) oraz na profilu Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie na portalu społecznościowym.

8.1 Wyniki badania ankietowego

Wyniki ankiety stały się podstawą do opracowania pełnej analizy SWOT, określenia celów strategicznych i operacyjnych oraz wskazania programów operacyjnych mających na celu wdrożenie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno do 2020 roku.

Warto zaznaczyć, iż w przypadku podania wyniku w formie wartości procentowych, nie zawsze sumują się one do 100% z uwagi na fakt, iż nie wszyscy respondenci w równym stopniu udzielili odpowiedzi. Część z pól ankiety pozostała niewypełniona. Głosy te jednak stanowią element dyskusji na temat stanu Miasta i Gminy Debrzno, toteż zostały one wliczone do puli odpowiedzi.

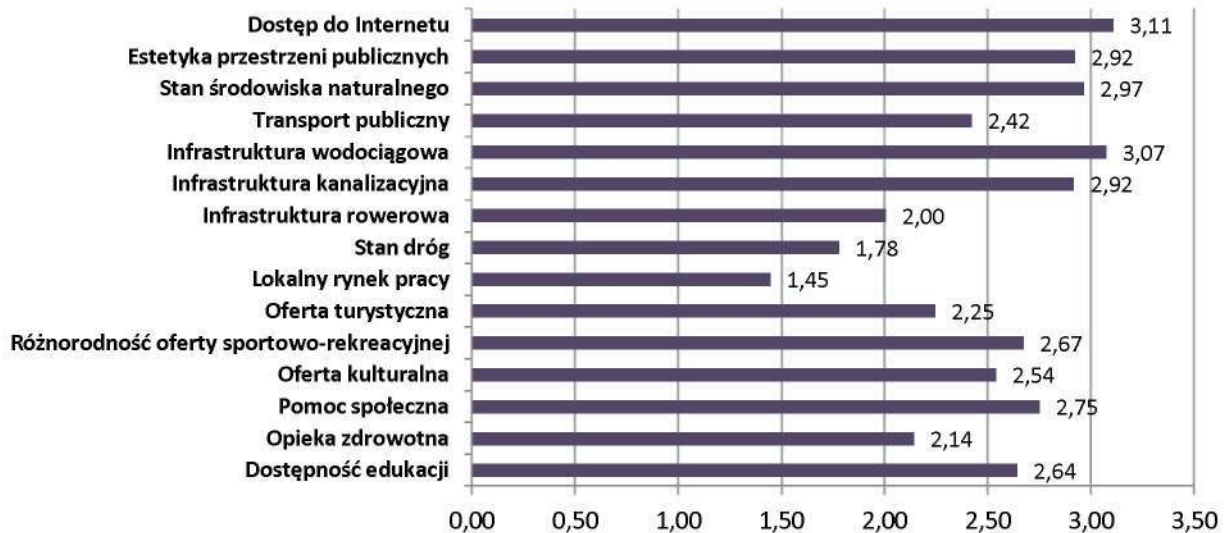

Na kolejnych stronach zaprezentowano wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców.

IDENTYFIKACJA POTRZEB I OCZEKIWAŃ MIESZKAŃCÓW

1. Jak Pani/Pan ocenia obecny stan Miasta i Gminy Debrno oraz swojego rejonu zamieszkania (proszę zaznaczyć stan w skali od 1 do 5, gdzie 1- bardzo źle, 5 – bardzo dobrze)

W GMINIE DEBRNO

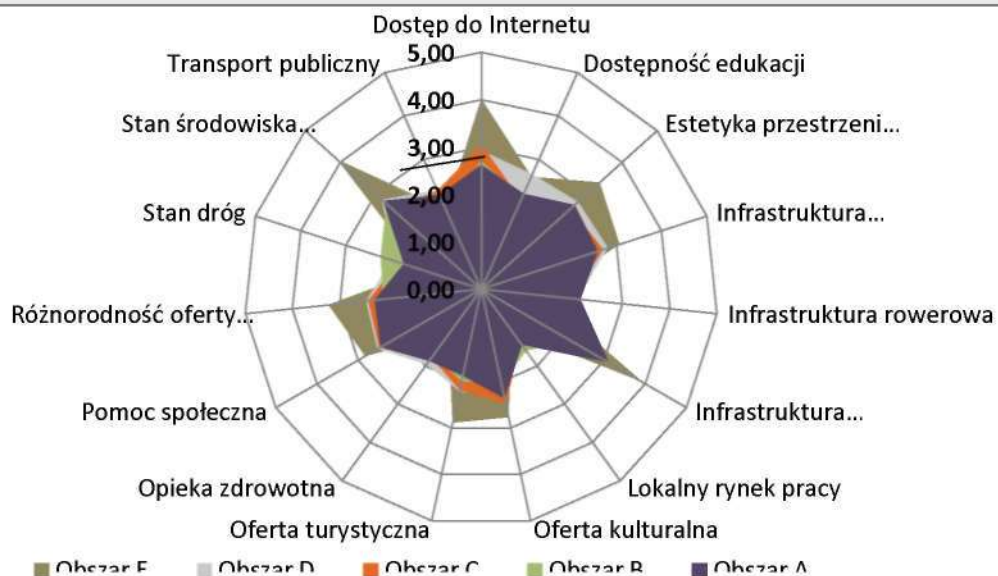
Obszary ocenione pozytywnie (oceny powyżej 2,5):

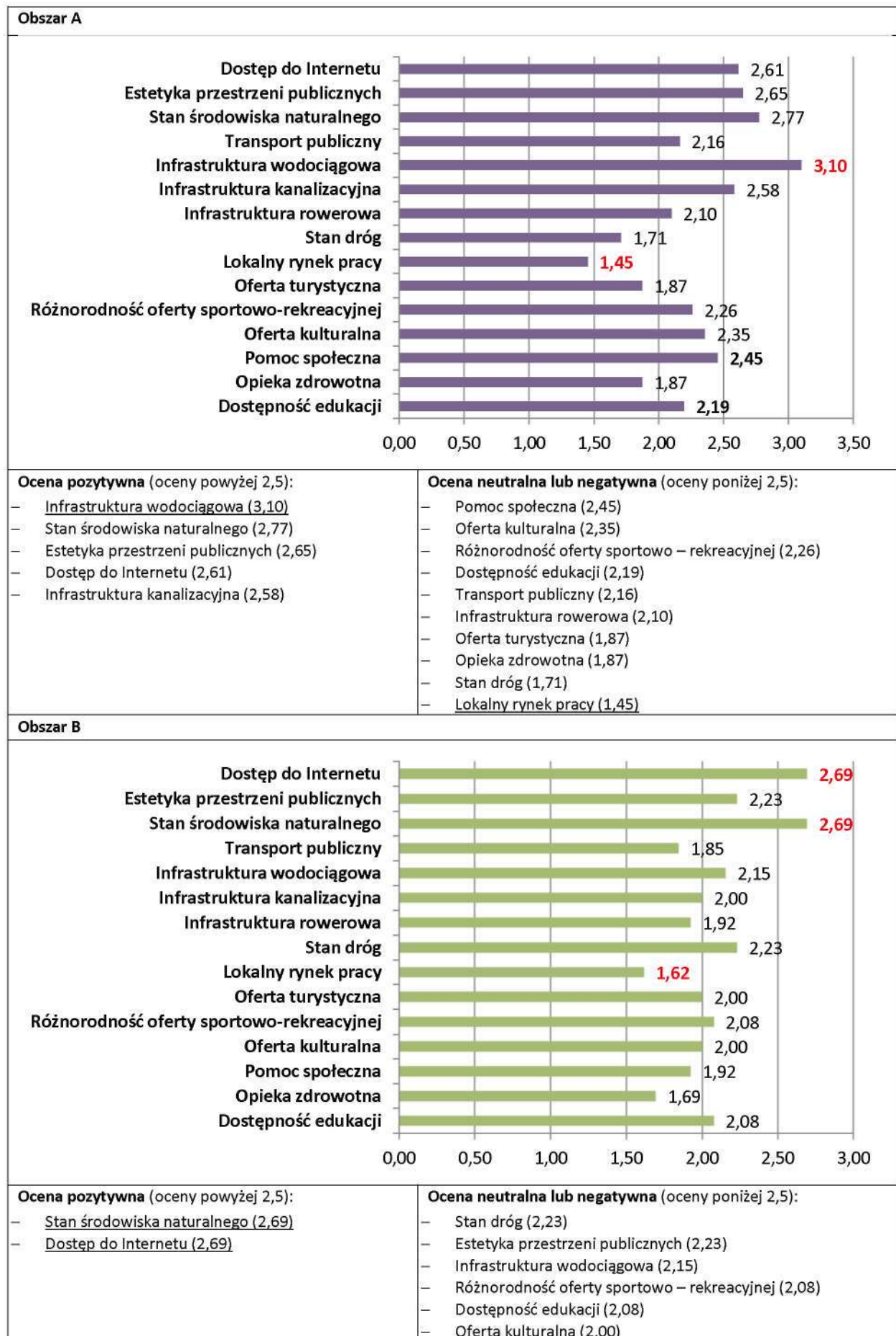
- Dostęp do Internetu (3,11)
- Infrastruktura wodociągowa (3,07)
- Stan środowiska naturalnego (2,97)
- Infrastruktura kanalizacyjna (2,92)
- Estetyka przestrzeni publicznych (2,92)
- Pomoc społeczna (2,75)
- Różnorodność oferty sportowo rekreacyjnej (2,67)
- Dostępność edukacji (2,64)
- Oferta kulturalna (2,54)

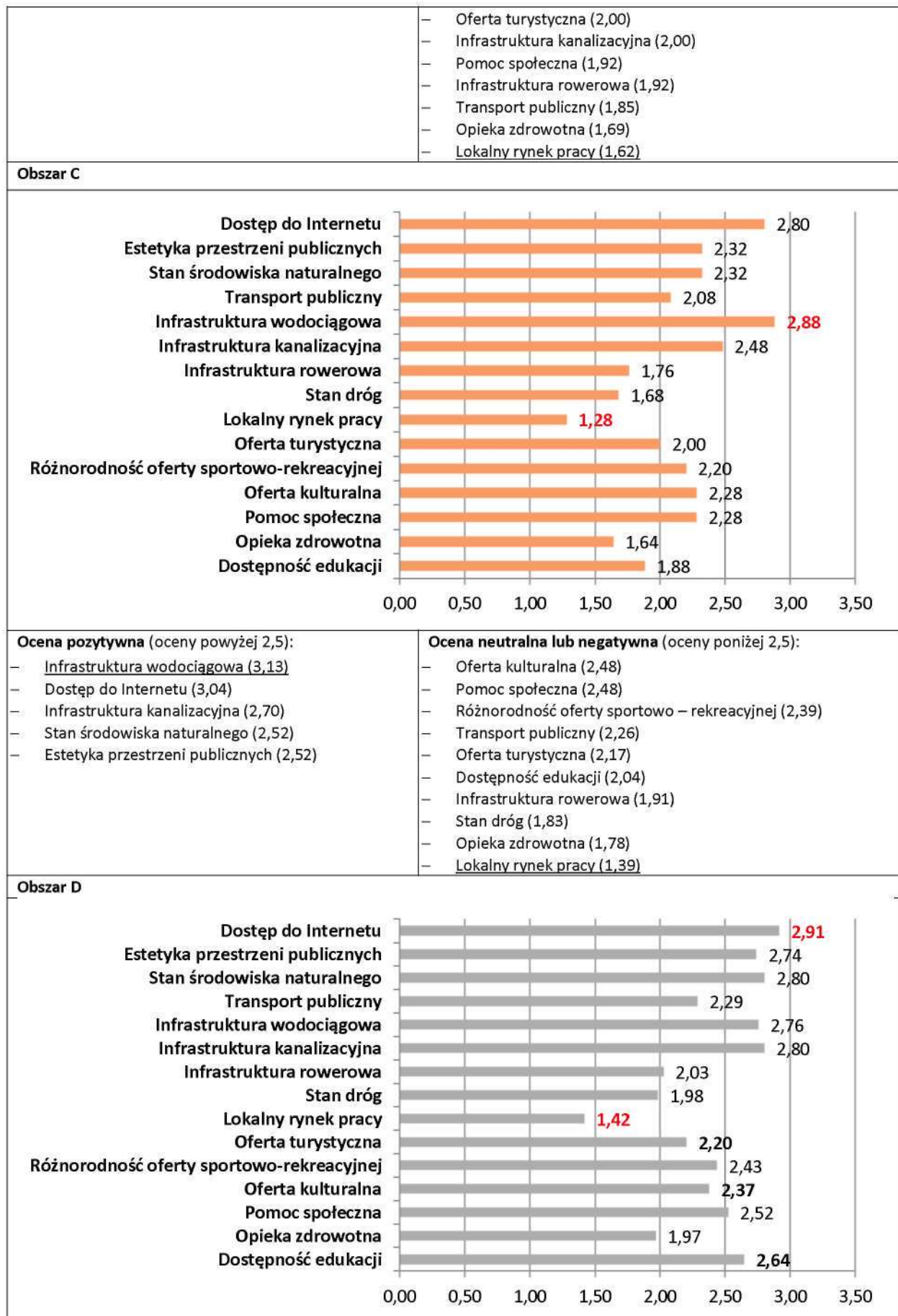
Obszary ocenione neutralnie lub negatywnie (oceny poniżej 2,5):

- Transport publiczny (2,42)
- Oferta turystyczna (2,25)
- Opieka zdrowotna (2,14)
- Infrastruktura rowerowa (2,00)
- Stan dróg (1,78)
- Lokalny rynek pracy (1,45)

W MOIM REJONIE

Ocena pozytywna (oceny powyżej 2,5):

- Dostęp do Internetu (2,91)
- Infrastruktura kanalizacyjna (2,80)
- Stan środowiska naturalnego (2,80)
- Infrastruktura wodociągowa (2,76)
- Estetyka przestrzeni publicznych (2,74)
- Dostępność edukacji (2,64)
- Pomoc społeczna (2,52)

Ocena neutralna lub negatywna (oceny poniżej 2,5):

- Różnorodność oferty sportowo – rekreacyjnej (2,43)
- Oferta kulturalna (2,37)
- Transport publiczny (2,29)
- Oferta turystyczna (2,20)
- Infrastruktura rowerowa (2,03)
- Stan dróg (1,98)
- Opieka zdrowotna (1,97)
- Lokalny rynek pracy (1,42)

Obszar E

Ocena pozytywna (oceny powyżej 2,5):

- Stan środowiska naturalnego (4,06)
- Dostęp do Internetu (4,00)
- Infrastruktura wodociągowa (3,88)
- Estetyka przestrzeni publicznych (3,35)
- Infrastruktura kanalizacyjna (3,06)
- Oferta turystyczna (2,88)
- Pomoc społeczna (2,82)
- Oferta kulturalna (2,76)
- Dostępność edukacji (2,59)

Ocena neutralna lub negatywna (oceny poniżej 2,5):

- Różnorodność oferty sportowo – rekreacyjnej (2,24)
- Transport publiczny (1,82)
- Infrastruktura rowerowa (1,29)
- Stan dróg (1,29)
- Opieka zdrowotna (1,18)
- Lokalny rynek pracy (1,06)

2. Co jest Pani/Pana zdaniem największym atutem Miasta i Gminy Debrzno (proszę zaznaczyć od 1 do 3 odpowiedzi)?

Główne atuty Miasta i Gminy Debrzno:

- Walory turystyczne: zabytki, jeziora, lasy, szlaki rowerowe
- Położenie względem DK 22, Człuchowa, Chojnic
- Możliwości aktywnego spędzania czasu i uprawiania sportu (obiekty sportowe i rekreacyjne)
- Czyste środowisko
- Aktywność organizacji samorządowych
- Wydarzenia kulturalne

W kategorii INNE (1% wskazań): MKS Debrzno, dbanie o czystość

3. Jaka jest Pani/Pana zdaniem największa słabość Miasta i Gminy Debrzno (proszę wymienić jedną)?

Pytanie otwarte

Główne słabości Miasta i Gminy Debrzno:

- Brak miejsc pracy
- Zły stan dróg
- Opieka zdrowotna: brak dostępu do lekarzy specjalistów

4. W jakim stopniu konieczna jest realizacja następujących zadań (proszę zaznaczyć w skali od 1 do 5, gdzie 1 – zdecydowanie nie, 5 – zdecydowanie tak)?

W GMINIE DEBRZNO

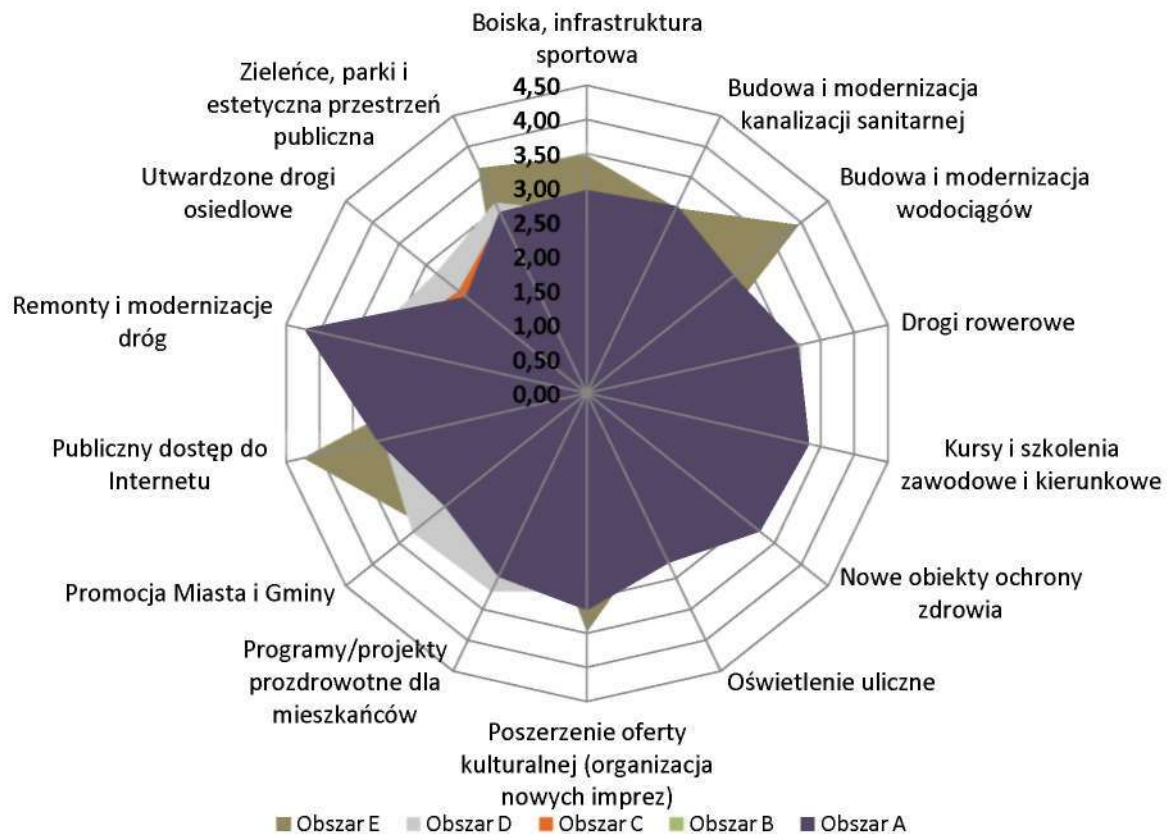
Inwestycje najbardziej pilne i potrzebne (ocena równa 3,0 i powyżej):

- Remonty i modernizacje dróg
- Publiczny dostęp do Internetu
- Kursy i szkolenia zawodowe i kierunkowe
- Drogi rowerowe
- Zieleńce, parki i estetyczna i przestrzeń publiczna
- Programy / projekty prozdrowotne dla mieszkańców
- Poszerzenie oferty kulturalnej (organizacja nowych imprez)
- Nowe obiekty ochrony zdrowia
- Promocja Miasta i Gminy

W kategorii INNE (ocena 0,27):

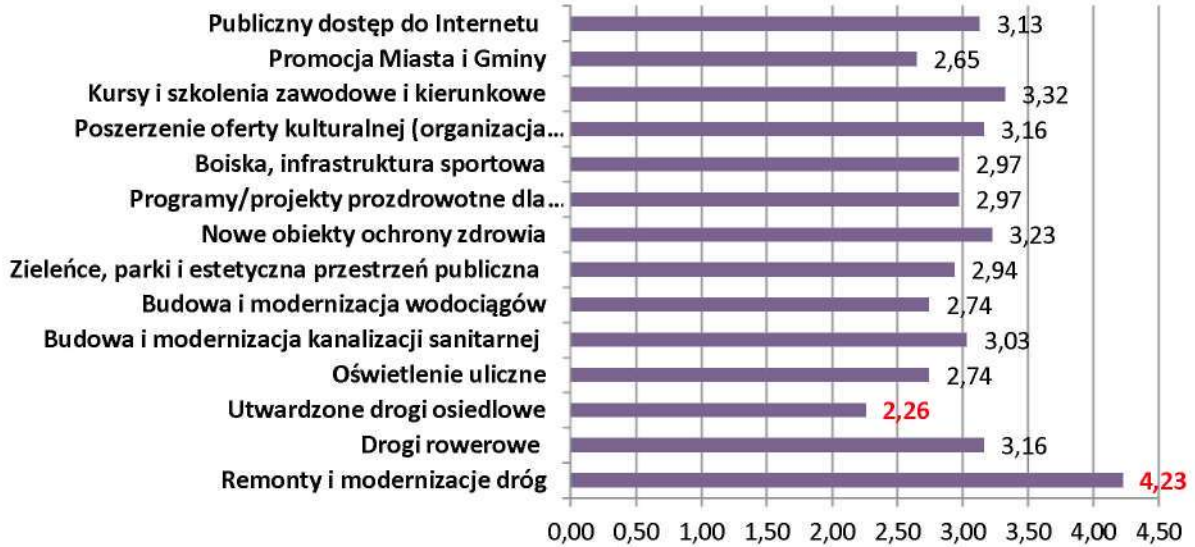
miejsca pracy, służba zdrowia (w tym stomatolog, rehabilitacja), bezpieczeństwo nocą, likwidacja tzw. "kocich łbów" przy ul. Traugutta, Harcerskiej, stan dróg, przedszkola, poprawa stanu powietrza (likwidacja opalania mieszkań), rozwój budownictwa wielorodzinnego na terenach wiejskich

W MOIM REJONIE

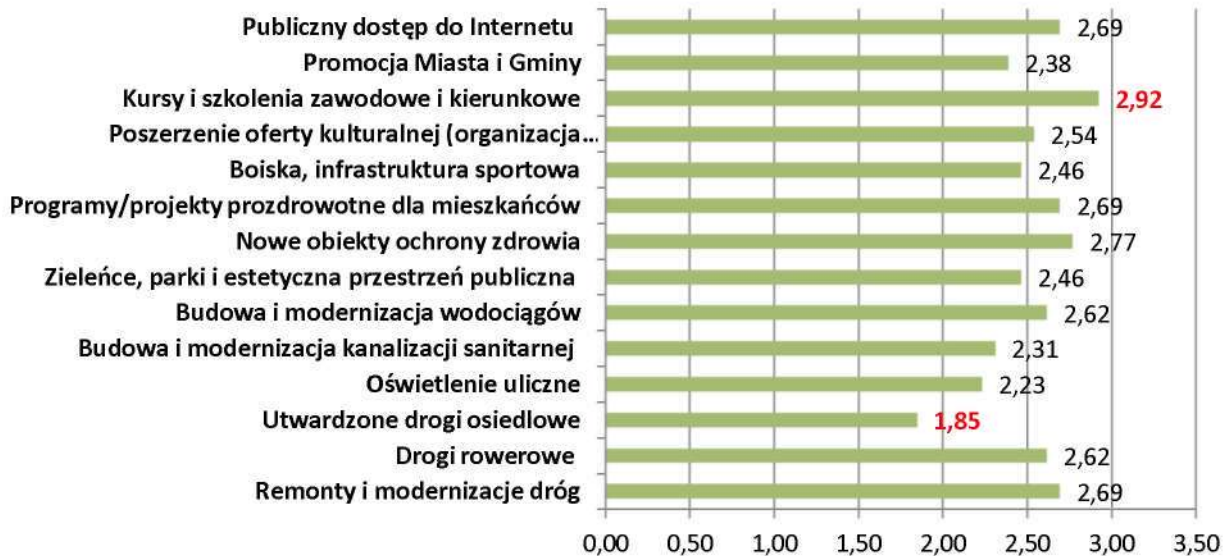
Obszar A

Inwestycje najbardziej pilne i potrzebne:

- Remonty i modernizacje dróg (4,23)
- Kursy i szkolenia zawodowe i kierunkowe (3,32)
- Nowe obiekty ochrony zdrowia (3,23)
- Drogi rowerowe (3,16)
- Poszerzenie oferty kulturalnej (3,16)
- Publiczny dostęp do Internetu (3,13)
- Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej (3,03)

Obszar B

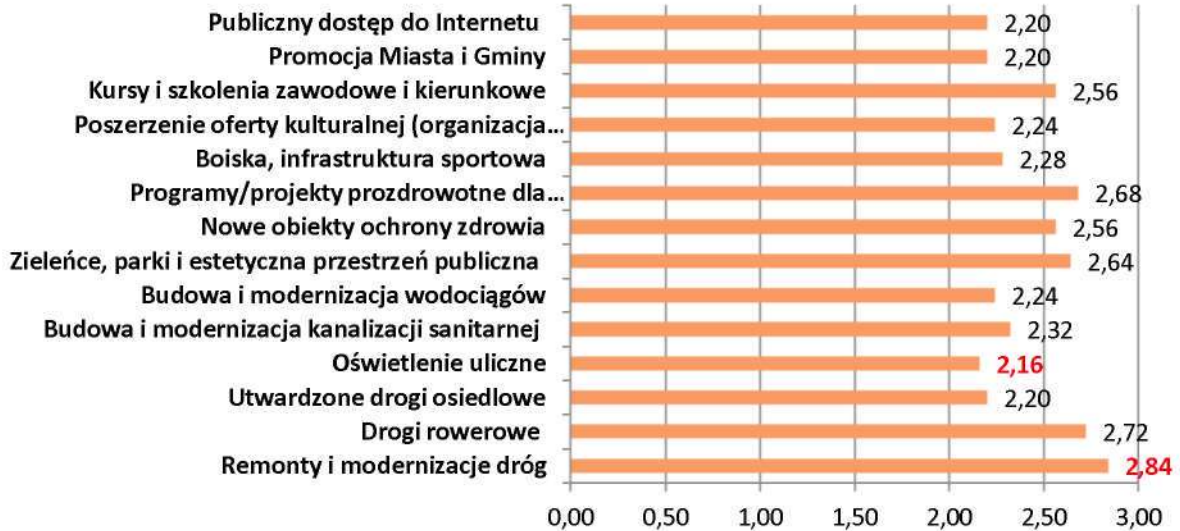
Inwestycje najbardziej pilne i potrzebne:

- Kursy i szkolenia zawodowe i kierunkowe (2,92)
- Nowe obiekty ochrony zdrowia (2,77)
- Remonty i modernizacje dróg (2,69)
- Publiczny dostęp do Internetu (2,69)
- Programy i projekty prozdrowotne dla mieszkańców (2,69)
- Budowa i modernizacja wodociągów (2,62)

– Drogi rowerowe (2,62)

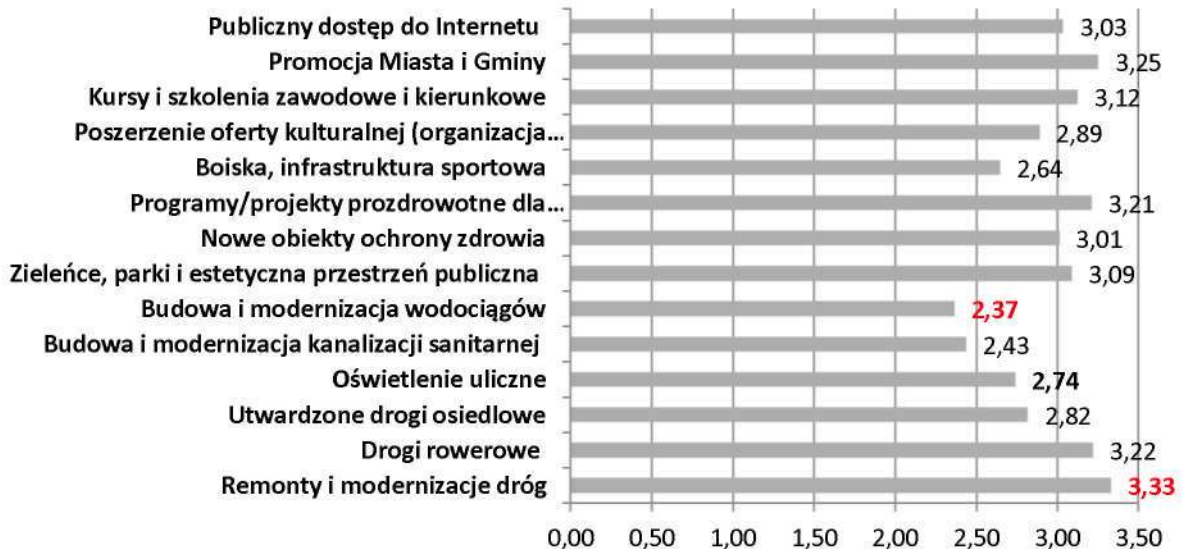
Obszar C

Inwestycje najbardziej pilne i potrzebne:

- Remonty i modernizacje dróg (3,09)
- Drogi rowerowe (2,96)
- Programy i projekty prozdrowotne dla mieszkańców (2,91)
- Zieleńce, parki i estetyczna przestrzeń publiczna (2,87)
- Kursy i szkolenia zawodowe i kierunkowe (2,78)
- Nowe obiekty ochrony zdrowia (2,78)

Obszar D

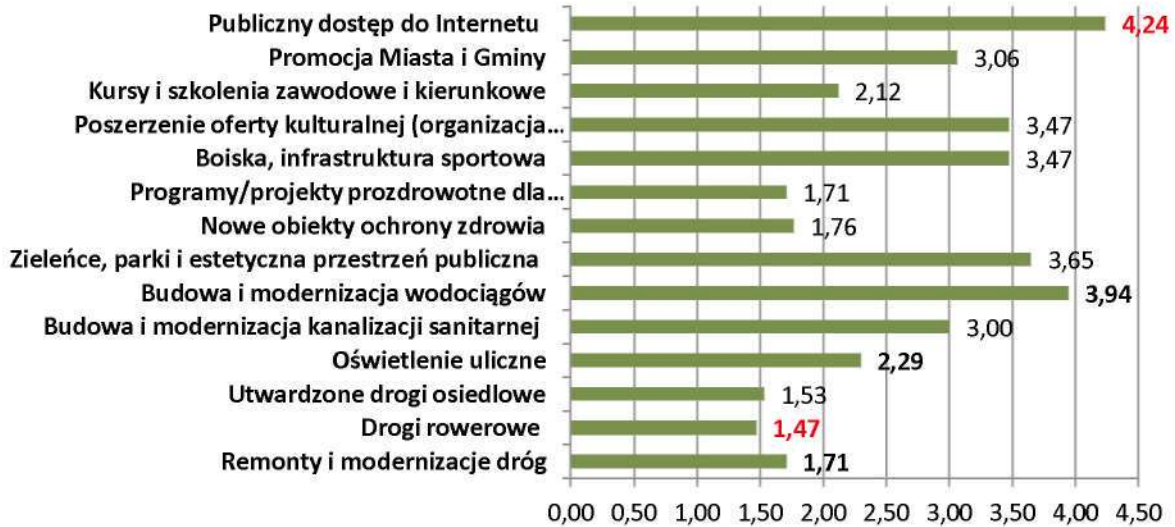
Inwestycje najbardziej pilne i potrzebne:

- Remonty i modernizacje dróg (3,33)
- Promocja Miasta i Gminy (3,25)
- Drogi rowerowe (3,22)
- Programy / projekty prozdrowotne dla mieszkańców (3,21)
- Kursy i szkolenia zawodowe i kierunkowe (3,12)

- Zieleńce, parki i estetyczna przestrzeń publiczna (3,09)
- Publiczny dostęp do Internetu (3,03)
- Nowe obiekty ochrony zdrowia (3,01)

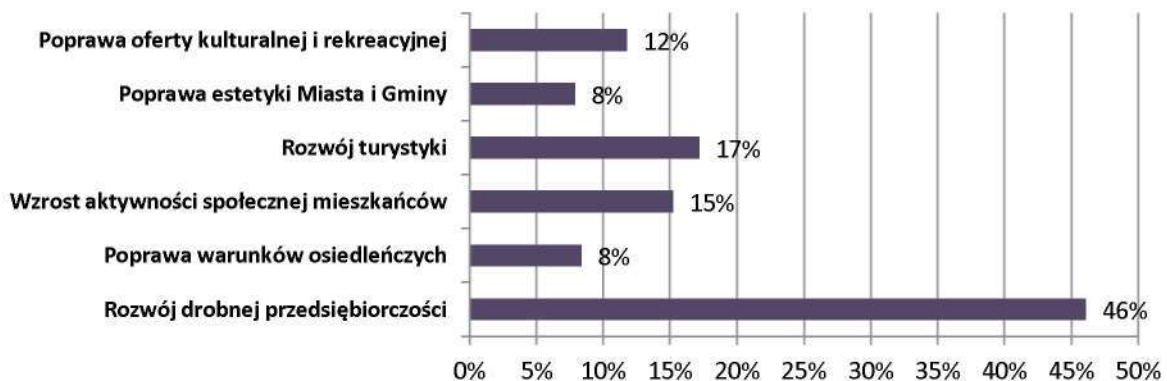
Obszar E

Inwestycje najbardziej pilne i potrzebne:

- Publiczny dostęp do Internetu (4,24)
- Budowa i modernizacja wodociągów (3,94)
- Zieleńce, parki i estetyczna przestrzeń publiczna (3,65)
- Boiska i infrastruktura sportowa (3,47)
- Poszerzenie oferty kulturalnej (organizacja nowych imprez) (3,47)
- Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej (3,00)
- Promocja Miasta i Gminy (3,06)

5. Proszę wskazać, co może wyznaczyć przyszły sukces rozwojowy Miasta i Gminy Debrzno?

Sukces rozwojowy Miasta i Gminy Debrzno zapewni przede wszystkim

- Rozwój drobnej przedsiębiorczości

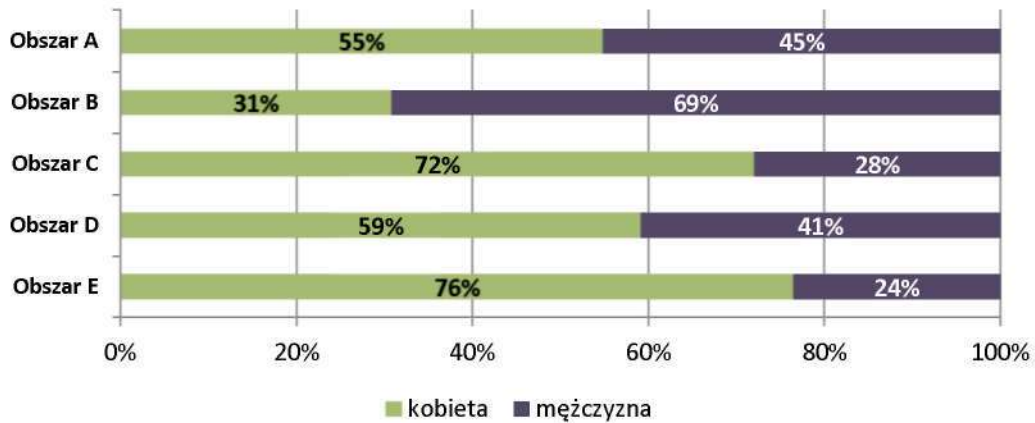
Oraz

- Rozwój turystyki
- Wzrost aktywności społecznej mieszkańców
- Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjnej

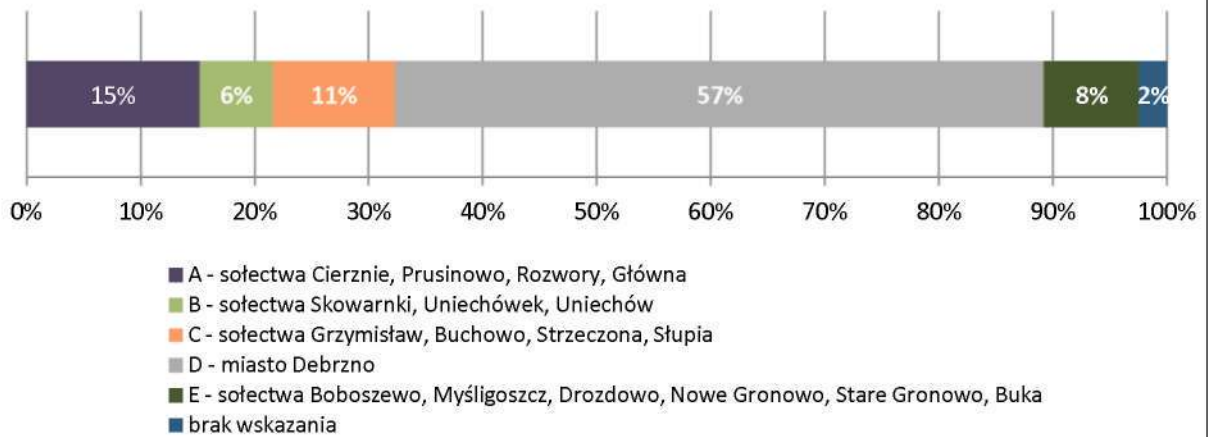

IDENTYFIKACJA OSOBOWA

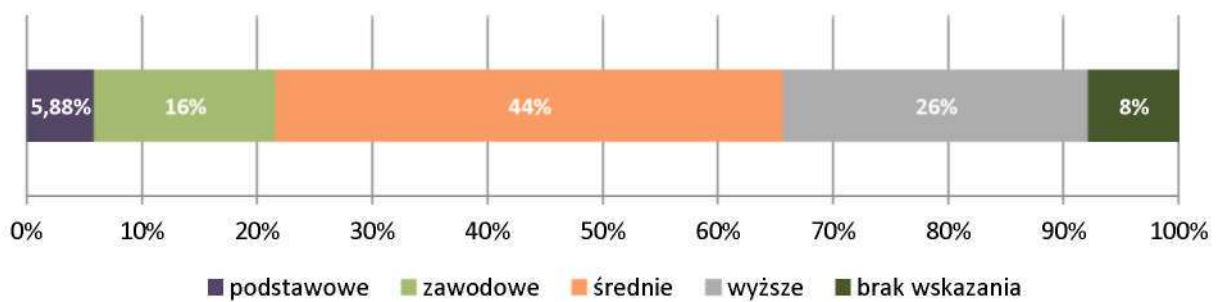
Płeć (wg rejonu zamieszkania)

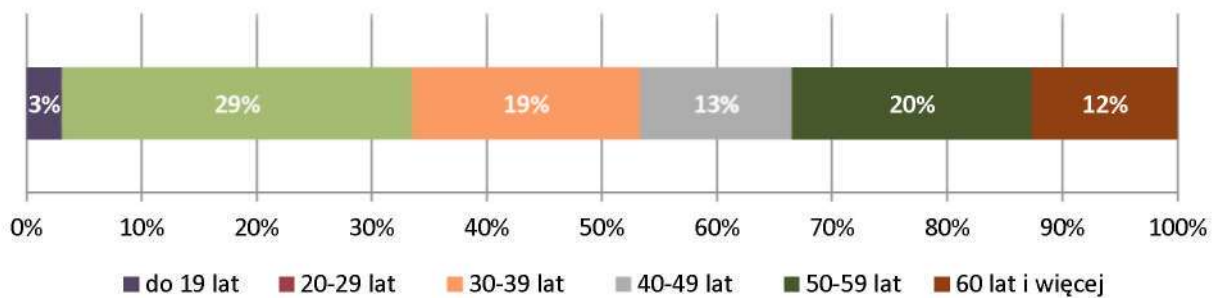
Rejon zamieszkania

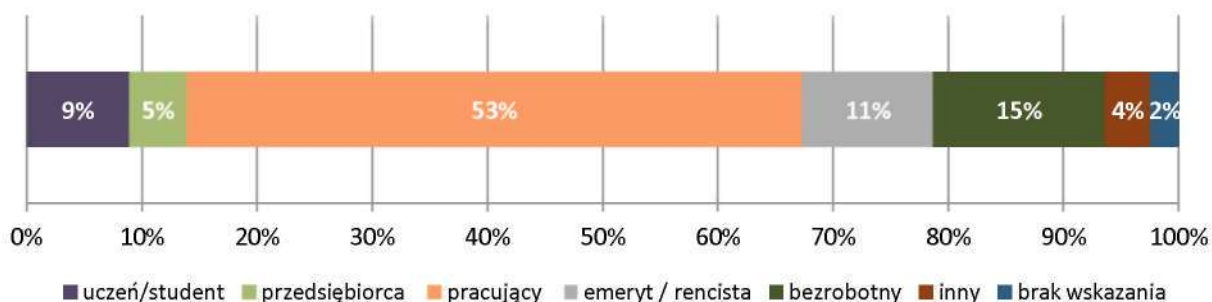
Wykształcenie

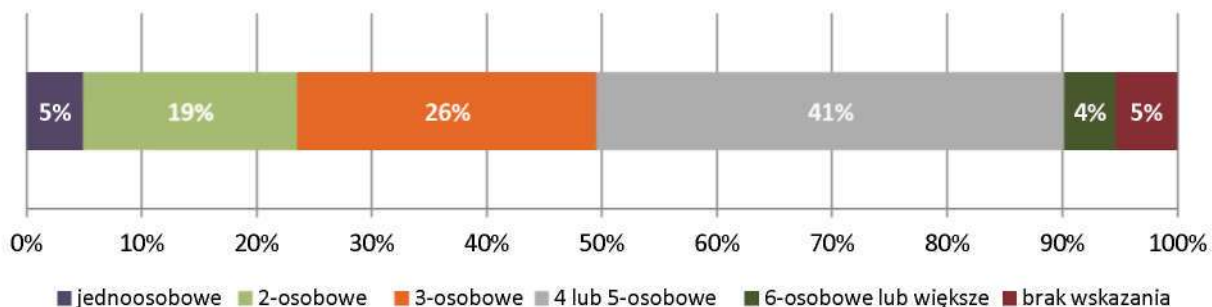
Grupa wiekowa

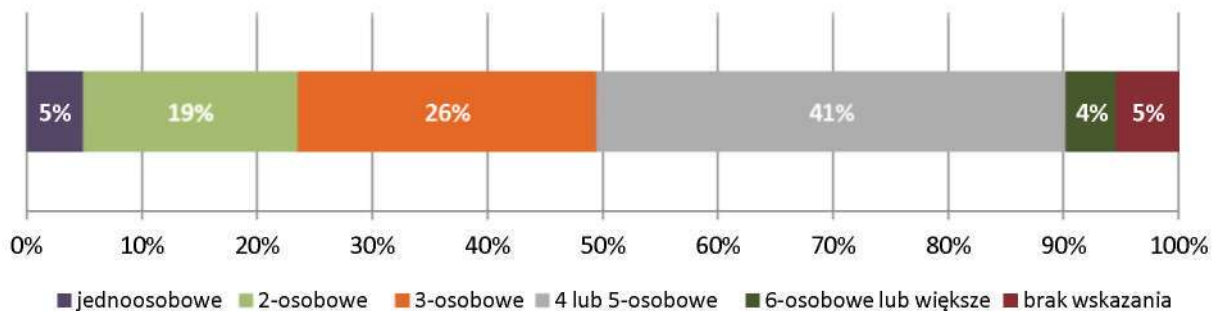
Status zawodowy

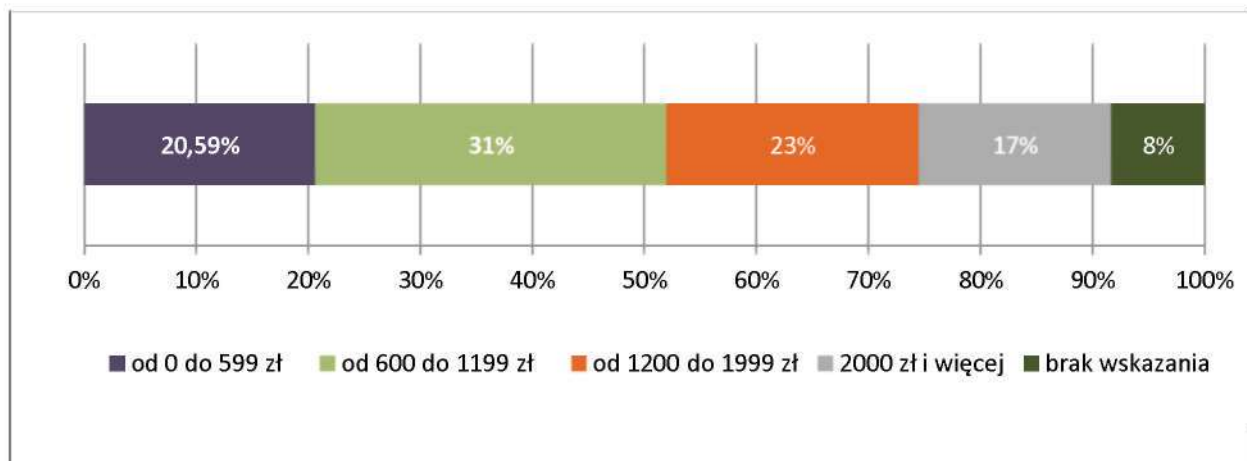
Wykształcenie

Wielkość gospodarstwa domowego

Średnia wielkość miesięcznych dochodów netto na 1 os. w gospodarstwie domowym:

9 Analiza SWOT

Analiza SWOT (z ang. *strengths, weaknesses, opportunities, threats*), polegająca na przeciwstawianiu stron mocnych i słabych z przyszłymi możliwymi szansami i zagrożeniami, jest podstawową metodą analizy rozwojowej wykorzystywaną w procesie planowania strategicznego.

Analiza powstała w wyniku oceny stanu istniejącego oraz obiektywnych założeń rozwojowych dokonanych na poziomie samorządu (Burmistrza Miasta i Gminy, członków zespołu roboczego ds. Strategii, urzędników), a także wniosków wynikających z przeprowadzonych konsultacji ze społecznością lokalną w ramach warsztatów i badania ankietowego przeprowadzonych wśród mieszkańców Miasta i Gminy.

Mocne i słabe strony stanowią zestaw czynników wewnętrznych oddziałujących bezpośrednio na Miasto i Gminę. Mocne strony należy wykorzystywać będą sprzyjać rozwojowi Gminy. Warunkiem jest jednoczesna eliminacja bądź zniwelowanie oddziaływania stron słabych. Szanse i zagrożenia są pogrupowanymi sytuacjami zewnętrznymi, które bezpośrednio i pośrednio mogą i będą wpływać na sytuację mieszkańców Miasta i Gminy, a skala tego wpływu będzie dodatnia lub ujemna. Umiejętne wykorzystanie poszczególnych czynników pozwoli pozytywnie wyróżnić Miasto i Gminę Debrzno w otoczeniu, budować przewagę konkurencyjną w stosunku do innych podmiotów oraz zapewni długofalowy sukces rozwojowy.

Tabela. Analiza SWOT Miasta i Gminy Debrzno

		POZYTYWNE	NEGATYWNE
		Mocne strony	Słabe strony
WEWNĘTRZNE	-	Możliwości aktywnego spędzania czasu i uprawiania sportu	- Położenie z dala od dużych aglomeracji wielkomiejskich
	-	Walory przyrodnicze i krajobrazowe (obszary chronione, rezerваты przyrody, lasy, jeziora i rzeki w granicach Miasta i Gminy)	- Wysoki poziom bezrobocia, w tym bezrobocia strukturalnego
	-	Walory turystyczne - liczne zabytki o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym	- Niskie tempo rozwoju gospodarki i brak nowych miejsc pracy
	-	Inwestycje infrastrukturalne i dobre wyposażenie w podstawową infrastrukturę (wodociągi, kanalizację)	- Niewystarczające wsparcie osób niepełnosprawnych
	-	Infrastruktura drogowa (układ koncentryczny z centrum w Mieście Debrzno oraz dostęp do drogi krajowej nr 22 i wojewódzkiej nr 188)	- Zły stan dróg lokalnych
	-	Aktywny samorząd lokalny	- Transport publiczny niedostosowany do potrzeb mieszkańców – brak komunikacji między miastowej
	-	Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi	- Niewystarczająca infrastruktura rowerowa
	-	Silnie rozwinięty sektor ekonomii społecznej	- Ograniczona dostępność infrastruktury dla osób niepełnosprawnych
	-	Dobra oferta sportowa	- Brak jednolitej oferty turystycznej
	-	Dobra struktura obszaru gospodarstw rolnych i zróżnicowany profil produkcji rolnej	- Niska jakość opieki zdrowotnej – brak dostępu do specjalistów
	-	Warunki do produkcji zdrowej żywności i rozwoju rolnictwa (dobre gleby, sieć gospodarstw rolnych)	- Brak perspektyw rozwoju i migracja ludzi młodych
	-	Przychylny klimat dla inwestorów – Zielony Park Przemysłowy Cierńce, Inkubator Przedsiębiorczości, ulgi i ułatwienia dla nowych inwestorów	- Mała różnorodność (brak boisk wielofunkcyjnych) i częściowo słaby stan infrastruktury sportowej na terenach wiejskich
	-	Dostępność zasobów biomasy (potencjałem energii cieplnej uzyskiwanej z biomasy)	- Niska aktywność społeczna, w tym mała aktywność osób starszych
	-	Sieć internetu szerokopasmowego	- Niewystarczające łącze energetyczne, wodociągowe i kanalizacyjne w Zielonym Parku Przemysłowym Cierńce
			- Brak miejsc opieki dla dzieci do lat 3
			- Zły stan obiektów zabytkowych na terenie Miasta i Gminy, w tym zły stan nekropolii
			- Niski poziom edukacji
		- Degradacja środowiska przyrodniczego przez rozprzestrzeniającą się, inwazyjną roślinę – Barszcz Sosnowskiego	

	Szanse	Zagrożenia
ZEWNEŹRZNE	– Rozwój ośrodków kształcenia zawodowego i ustawicznego w Człuchowie, Złotowie i Chojnicach (planowany w ramach Regionalnego Programu Strategicznego Rozwoju gospodarczego) – Realizacja założeń Chojnicko-Człuchowskiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (projektów sklasyfikowanych do realizacji, w tym utworzenie Chojnicko-Człuchowskiego Centrum Kultury i Sztuki, Kreatywnego Inkubatora Społecznego w Człuchowie, odcinkowej przebudowy drogi krajowej nr 22) – „Kajakiem przez Pomorze” – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej planowane w ramach RPS Atrakcyjność turystyczna i kulturowa – Poprawa dostępności transportowej ośrodków regionalnych i subregionalnych do Trójmiasta (w tym Człuchowa) założona w ramach RPS w zakresie transportu – Wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii na poziomie wojewódzkim – Koncepcja budowy dystrybucyjnej sieci gazowej w mieście Debrzno przewidziana w dokumencie KONCEPCJA ZRÓWNOWAŻONEJ POLITYKI MIEJSKIEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 188 na odcinku Człuchów-Debrzno planowana przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku – Pozyskiwanie środków zewnętrznych w perspektywie 2014-2020 – Rozwój aktywności obywatelskiej – Wdrożenie nowych form wsparcia dla przedsiębiorców	– Mniejsze od średniej wojewódzkiej środki w ramach realizacji Strategii Pomorskie 2020 przyznane dla powiatu człuchowskiego – Postępujący proces wyludniania się miast i ich funkcjonalnego otoczenia – Niekorzystne zmiany demograficzne – starzenie się społeczeństwa, ruchy migracyjne na tereny silnie zurbanizowane, niewystarczająca polityka prorodzinna – Stagnacja gospodarcza kraju i regionu – zmniejszenie zamożności mieszkańców, zmniejszenie tempa tworzenia miejsc pracy – Pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego – powodujące szereg problemów społecznych – Niewydolna polityka zatrudnienia, edukacyjna oraz polityka społeczna - na szczeblu krajowym – Wzrastające tempo rozwoju gmin ościennych - rosnąca konkurencja miejsc do osiedlania się i rekreacji – Wzrastający poziom zadłużenia samorządu – spowoduje ograniczenie środków przeznaczanych na działania rozwojowe i inwestycje – Niewystarczające środki przekazywane z budżetu państwa na zadania dodatkowo zlecone Gminie na podstawie aktów prawnych

Źródło: Opracowanie własne

*Poprawa dostępności do obiektów ogólnodostępnych dla osób niepełnosprawnych

*Wspieranie aktywizacji osób starszych

*Wspieranie osób powracających na rynek pracy

Mając na uwadze potrzebę racjonalizacji przyszłych działań inwestycyjnych Miasta i Gminy Debrzno należy zaznaczyć, że zidentyfikowane silne strony predysponują do intensyfikacji działań podejmowanych przez samorząd oraz podmioty prywatne. Wyszczególnione słabe strony poszczególnych obszarów winny również działać mobilizująco tak aby realizacja strategicznych przedsięwzięć w przyszłości pozwoliła na niwelowanie i wykluczanie zagrożeń.

Przyjęta wizja, cele strategiczne i zaplanowane działania wraz z programem ich wdrażania przedstawiona w kolejnej części dokumentu mają służyć strategicznemu rozwojowi każdego z obszarów oraz Miasta i Gminy jako całości. Rozwój ten winien być wielosektorowy i wielokierunkowy. Efekt podjętych starań monitorować zaś będzie system wskaźników.

Część III

Wizja, misja, cele strategiczne i system wdrażania

10 Wdrażanie Strategii Rozwoju

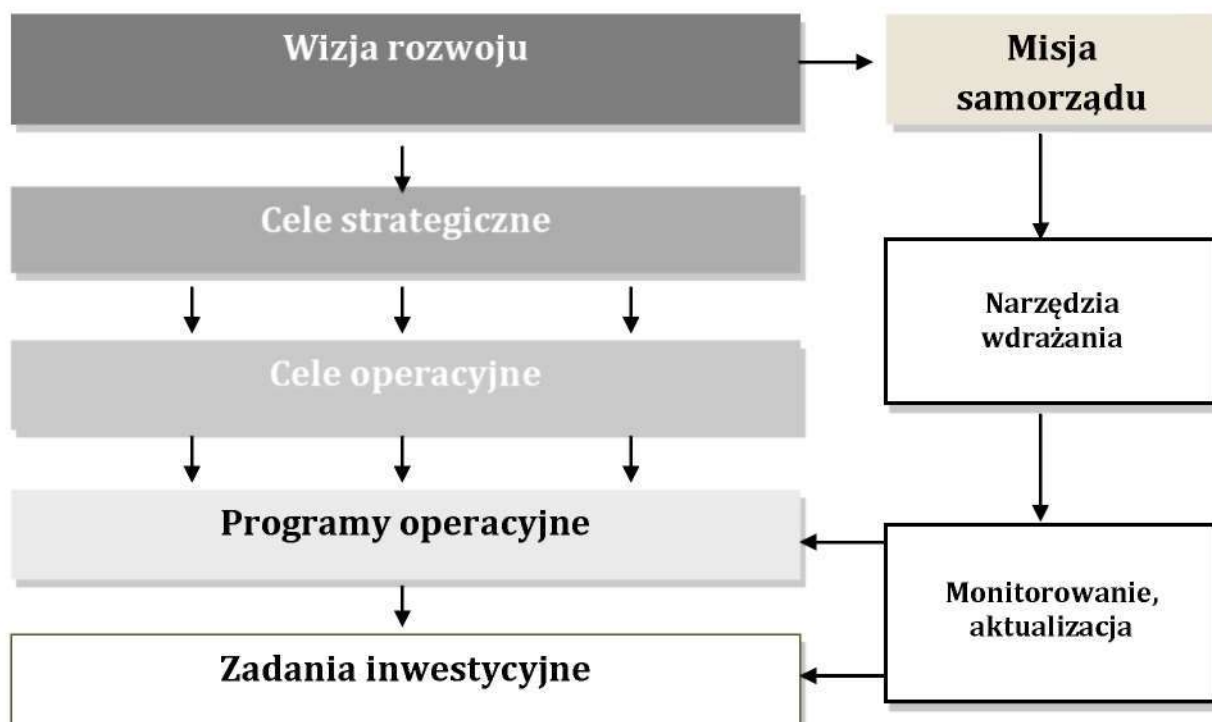
Planowanie ścieżki długofalowego, strategicznego rozwoju jest procesem opartym przede wszystkim o analizę stanu obecnego w aspekcie przestrzennym, społecznym i gospodarczym. Ważne jest przy tym uwzględnienie wniosków płynących z analizy SWOT, czyli silnych stron i szans w otoczeniu, przy jednoczesnej minimalizacji stron słabych i zagrożeń zewnętrznych. Ponadto jest to proces społeczny, konsultowany ze społeczeństwem Miasta i Gminy na poszczególnych jego etapach. Proces ten umożliwi dobór optymalnych i konkretnych działań, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia pewnego stanu docelowego pożądanego w przyszłości.

Wdrożenie programu strategicznego rozwoju opiera się na podstawowych założeniach, jakimi są:

- planowanie celów i decydowanie o najlepszym sposobie ich osiągnięcia,
- organizowanie, polegające na najlepszym pogrupowaniu działań i zasobów,
- realizacja założeń,
- bieżąca kontrola wykonania i monitorowanie efektów, wyrażające się wprowadzaniem korekt do przyjętych założeń (aktualizacji).

Poniższa rycina przedstawia schemat procesu planowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 – 2020.

Rysunek. Proces planowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 - 2020

Źródło: Opracowanie własne

11 Wizja rozwoju

Długoterminowy i stabilny rozwój wymaga zachowania równowagi w otoczeniu społeczno – gospodarczym oraz określenia pewnego stanu – obrazu przyszłości - do którego należy dążyć poprzez realizację różnorodnych działań.

Wizja Miasta i Gminy Debrzno stanowi wyobrażenie o wizerunku i sytuacji w przyszłości. Jest to docelowy profil, który odzwierciedla oczekiwania mieszkańców, opowiada ich aspiracjom, a zarazem prowadzi do wzmocnienia pozycji Miasta i Gminy w ramach gmin ościennych, powiatu oraz w samym województwie pomorskim. Wizja ma inspirować do działania. Pomaga również definiować poszczególne cele, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia pożądanego wizerunku.

Proces formułowania założeń wizji uwzględniał analizę danych i uwarunkowań dotyczących stanu wyjściowego, w tym przede wszystkim opinii mieszkańców na temat stopnia i przyszłych kierunków rozwoju. Przyjęte założenia zostały poddane pod dyskusję w ramach spotkań roboczych oraz warsztatów strategicznych. Wnioski płynące ze spotkań uwzględniono przy formułowaniu ostatecznego, spójnego brzmienia wizji.

Wizja Miasta i Gminy Debrzno w 2020 roku ma zatem następujące brzmienie:

Źródło: Opracowanie własne

Wizja rozumiana jest w trzech wymiarach:

- Społecznym – Gmina i Miasto Debrno jako komfortowe miejsce do życia dla wielu pokoleń mieszkańców świadomie dbających o swoje otoczenie, partycypujących w życiu społecznym i mających dostęp do nowoczesnych usług społecznych przede wszystkim z zakresu edukacji i zdrowia
- Gospodarczym – konkurencyjnym i przyciągającym nowych inwestorów zewnętrznych oraz wspierającym lokalnych przedsiębiorców zarówno wewnątrz jak i na rynkach ponadlokalnych, szczególnie dbającym o sektor rolnictwa i przetwórstwa rolniczego, a także rozwijającym turystykę z poszanowaniem istniejących walorów dziedzictwa kulturowego i czystego środowiska
- Przestrzennym – o równomiernym stopniu rozwoju obszaru miejskiego i obszarów wiejskich oraz o racjonalnym i zrównoważonym zagospodarowaniu terenów, których struktura użytkowania zgodna jest z przyjętymi celami polityki ekologicznej i społecznej

Równoczesny i zrównoważony rozwój we wskazanych strefach zapewni sukces i pozwoli osiągnąć stabilną pozycję wśród innych gmin województwa pomorskiego.

12 Misja

Osiągnięcie stanu docelowego przedstawionego w formie wizji jest długoletnim procesem, w którym uczestniczyć będą zarówno mieszkańcy, władze samorządowe, jak i wszelkie organizacje i instytucje społeczno – gospodarcze podejmujące działania na obszarze Miasta i Gminy. Podejmowane na terenie Miasta i Gminy działania rozwojowe powinny być odpowiednio skoordynowane. Spójność procesu rozwoju i utrzymanie jego ciągłości leży natomiast w gestii władz samorządowych i to właśnie do nich skierowana została misja.

Misja jest więc punktem odniesienia dla przedstawicieli samorządu w kontekście planowania priorytetów długookresowych. Określa ona kierunek i sposób podejmowania działań. Jest więc gwarantem prowadzenia długookresowej polityki rozwoju dla mieszkańców, przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu oraz przyszłych i potencjalnych inwestorów. Zadaniem misji jest także motywowanie i integrowanie do dalszego rozwoju. Wreszcie misja spełnia funkcję promującą Gminę.

Misją Miasta i Gminy Debrno jest:

Zrównoważone gospodarowanie w celu zapewnienia komfortu życia mieszkańców, tworzenie warunków prowadzenia i rozwoju biznesu, kształtowanie ładu przestrzennego oraz inicjowanie zmian w sferze społecznej i gospodarczej.

Skuteczna realizacja założeń Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 - 2020 wymaga również określenia filarów działania jako zestawu wartości, które mają sprzyjać wszechstronnemu i zrównoważonemu rozwojowi oraz wyróżniać Miasto i Gminę na tle innych ośrodków.

Filary realizacji wizji i działania spójnego z misją to:

- Wspieranie budowania relacji między mieszkańcami,
- Dbanie o warunki materialne życia mieszkańców,

- Zapewnienie swobody rozwoju mieszkańców,
- Zapewnienie wsparcia obecnym i przyszłym przedsiębiorcom,
- Troska i zachowanie walorów środowiskowych,
- Koordynacja realizowanych funkcji,
- Koncentracja na równomiernym rozwoju Gminy,
- Budowanie i wykorzystywanie pozycji w otoczeniu.

Realizacja polityki samorządowej zgodnie z powyższymi zasadami zagwarantuje, iż podejmowane działania charakteryzować się będą wysoką wartością dodaną. Tym samym osiągnięty będzie efekt synergii rozwoju, czyli zwielokrotnienia korzyści i sukcesów dzięki zastosowaniu i łączeniu wielu części składowych w jedną całość.

13 Cele strategiczne i operacyjne

Sterowanie lokalnym rozwojem wymaga uściślenia złożeń formie celów, do których należy dążyć. Fundamentem procesu formułowania celów jest ich hierarchizacja na dwóch poziomach: strategicznym (nadrzędnym) i operacyjnym (wykonawczym).

Podstawowym założeniem, które towarzyszyło kształtowaniu celów było ich określenie według metody SMART, czyli w sposób prosty i szczegółowy, mierzalny, osiągalny i realistyczny, istotny i terminowy.

Sprecyzowane wskazanie celów strategicznych pozwala na właściwą koordynację realizacji programów operacyjnych. Cele strategiczne określają długofalowe zrównoważone kierunki rozwoju Miasta i Gminy Debrzno. Cele operacyjne stanowią natomiast uszczegółowienie celów strategicznych, które pozwalają na wyznaczenie konkretnych programów operacyjnych.

Tabela. Cele strategiczne i operacyjne Miasta i Gminy Debrzno (osiągalne na rok 2020)

Cel strategiczny		Cel operacyjny	
1	Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	1.1	Kształtowanie oferty edukacyjnej i zapewnienie dostępu do edukacji wysokiej jakości
		1.2	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców
		1.3	Wyrównanie szans osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
		1.4	Poprawa dostępności do obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych

		1.5	Wspieranie aktywizacji osób starszych
		1.6	Tworzenie warunków i wsparcie funkcjonowania organizacji społecznych
		1.7	Wzmacnianie aktywności i świadomości obywatelskiej
2	Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	2.1	Promocja i rozwój Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie
		2.2	Wsparcie osób powracających na rynek pracy
		2.3	Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem mikro i małych przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność
		2.4	Promocja ekonomii społecznej w oparciu o lokalnych liderów i wsparcie instytucji otoczenia biznesu
		2.5	Budowa wizerunku i promocja oferty inwestycyjnej
		2.6	Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
		2.7	Aktywizacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców na lokalnym rynku pracy
3	Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	3.1	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne
		3.2	Upowszechnienie aktywnych form spędzania wolnego czasu
		3.3	Tworzenie i promocja kompleksowej oferty turystycznej
		3.4	Rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki

		3.5	Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej
		3.6	Zabezpieczenie i ochrona zabytków architektury
4	Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie	4.1	Usprawnienie i rozwój komunikacji
		4.2	Wydajna infrastruktura techniczna
		4.3	Efektywne planowanie przestrzenne poprzez studium uwarunkowań i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego
		4.4	Atrakcyjna, estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna
		4.5	Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiskowymi
		4.6	Bezpieczeństwo energetyczne
		4.7	Promocja i rozwój odnawialnych źródeł energii

Źródło: Opracowanie własne

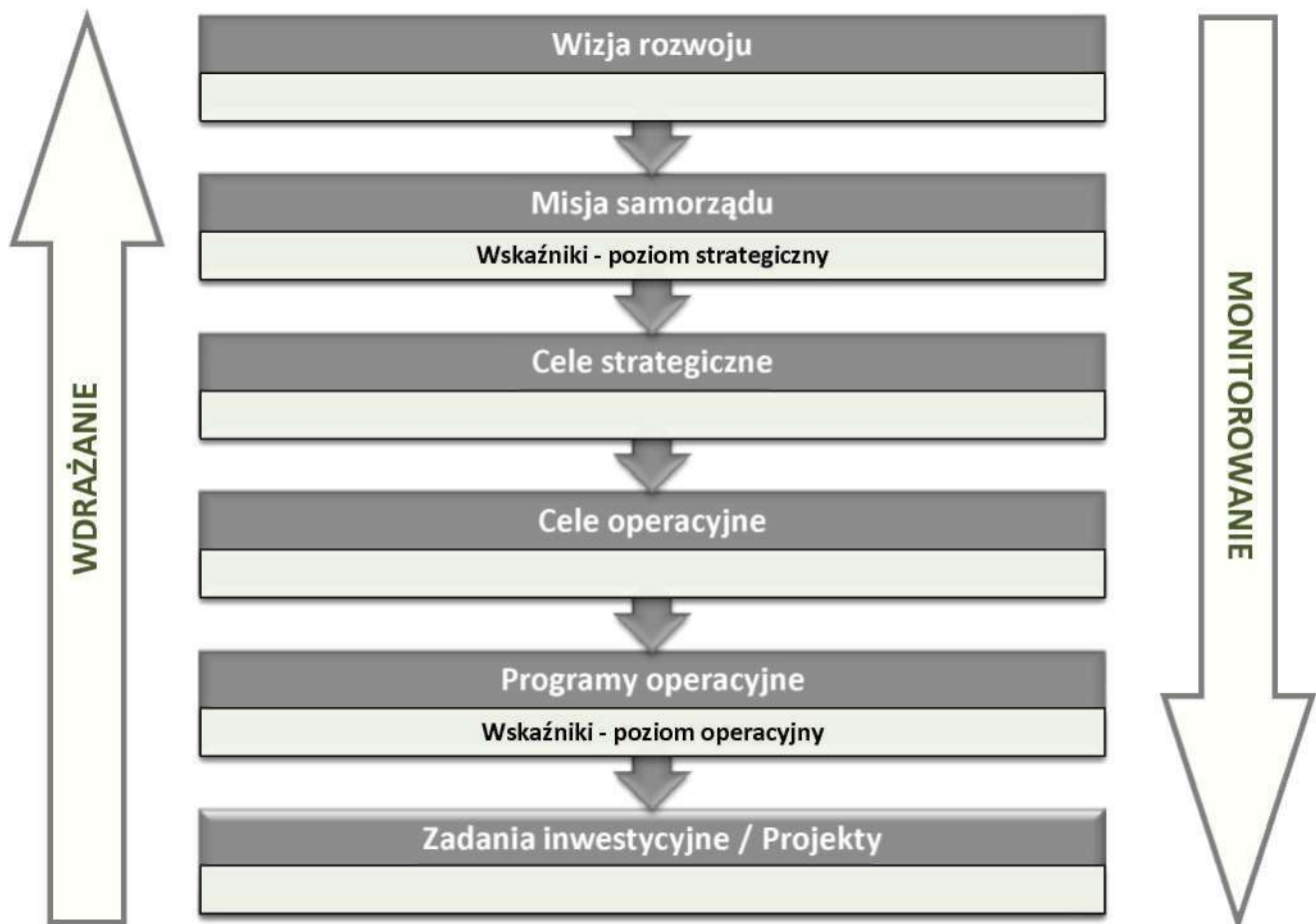
14 Monitorowanie i ewaluacja Strategii

Wdrażanie założeń strategicznych wymaga stałego monitorowania rezultatów. Proces monitorowania obejmuje zbieranie i analizę danych ukazujących realizację celów strategicznych i operacyjnych poprzez tempo oraz jakość wdrażania programów operacyjnych.

Monitorowanie realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno należy przeprowadzać na poziomie strategicznym i operacyjnym. Obecna postać Strategii została opracowana w warunkach społecznych, ekonomicznych i politycznych, które są stanami dynamicznymi. Ewaluacja na poziomie strategicznym obejmować będzie systematyczne obserwowanie zmian wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju miasta, procesów zachodzących w otoczeniu oraz aktualizowanie celów i priorytetów. Poniżej przedstawiono schemat monitorowania realizacji dokumenty oraz strategiczny wskaźnik kontroli wdrażania Strategii

Rysunek. Wdrażanie i monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020

Źródło: Opracowanie własne

Tabela. Monitorowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 na poziomie strategicznym

Miernik procesu	Opis	Wartość oczekiwana wskaźnika	Harmonogram zbierania informacji	Źródło danych
Liczba zrealizowanych celów strategicznych	Realizacja przynajmniej jednego zadania/projektu w każdym celu strategicznym do 2020 roku	100% zrealizowanych celów strategicznych	Raz do roku	Ewidencja Miasta i Gminy Debrzno (m.in. rejestr decyzji administracyjnych, bazy danych)

Źródło: Opracowanie własne

Monitorowanie wdrożenia Strategii na poziomie strategicznym obejmować będzie ocenę postępu realizacji i skuteczności wdrażanych projektów na podstawie osiągania wskaźników wpisanych w ramach programów operacyjnych. Za sam proces monitorowania odpowiedzialna będzie komórka organizacyjna Urzędu Miasta i Gminy Debrzno wyznaczona przez Burmistrza. W zakresie zadań komórki będzie dokonywanie analizy na koniec każdego roku kalendarzowego, zbieżności działań z celami strategicznymi oraz stopnia realizacji programów operacyjnych.

Część IV
Załączniki

Załącznik 1.**Zgodność celów strategicznych z krajowymi, wojewódzkimi, powiatowymi dokumentami o charakterze strategicznym*****Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”***

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno – gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres 20 lat. Strategia uwzględnia uwarunkowania wynikające ze zdarzeń i zmian w otoczeniu społecznym, politycznym i gospodarczym Polski w latach 2011-2012.

Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce. Osiągnięcie strategicznego celu kluczowego będzie możliwe dzięki trzem filarom zadaniowym: Innowacyjności (modernizacji), Terytorialnie zrównoważonego rozwoju (dyfuzji) i Efektywności.

Zgodność celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2015 z obszarami zadaniowymi Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju przedstawiona została poniżej.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020			
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
OBSZAR: Konkurencyjność i innowacyjność gospod.		X	X	
OBSZAR: Równoważenie potencjałów rozwojowych regionów	X	X	X	X
OBSZAR: Efektywność i sprawność państwa		X	X	X

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju – „Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo”

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest główną strategią rozwojową Polski w średnim horyzoncie czasowym. Dokument wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi wielkościami potrzebnych środków finansowych).

Celem głównym Strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę

jakości życia ludności. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne: I Sprawne i efektywne państwo, II Konkurencyjna gospodarka, III Spójność społeczna i terytorialna, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Poniżej zaprezentowano zgodność celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020 roku z obszarami strategicznymi Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju.

Strategia Rozwoju Kraju 2020	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020			
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
OBSZAR: Sprawne i efektywne państwo	X			
OBSZAR: Konkurencyjna gospodarka	X	X	X	X
OBSZAR: Spójność społeczna i terytorialna	X		X	X

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest jedną z dziewięciu strategii zintegrowanych i stanowi odpowiedź na konieczność podniesienia jakości życia w Polsce w perspektywie roku 2020. Jest jednocześnie punktem wyjścia do rozbudowy i podnoszenia jakości kapitału ludzkiego w Polsce poprzez zastosowanie właściwych rozwiązań, dostosowanych do potrzeb osób na każdym etapie życia.

Głównym celem realizacji Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób, tak aby mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Ponadto działania planowane w Strategii służyć będą m.in. wzrostowi zatrudnienia, podniesienia poziomu kompetencji i kwalifikacji, poprawie zdrowia, rozwojowi aktywności zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i starszych.

Zgodność celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 z celami szczegółowymi Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego została wykazana w postaci tabeli.

 STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020				
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
 Polska 2020 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego				
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Wzrost zatrudnienia	X	X		
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Wydłużenie okresu aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych	X	X		
CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	X			
CEL SZCZEGÓŁOWY 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej	X		X	X
CEL SZCZEGÓŁOWY 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli	X	X	X	

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego – Regiony – Miasta – Obszary wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego – Regiony – Miasta – Obszary wiejskie została przyjęta przez Radę Ministrów 13 lipca 2010 r. i stanowi kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno – gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Celem strategicznym polityki regionalnej, wskazanym w Strategii, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Ponadto ustalone zostały trzy cele szczegółowe: 1) Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów, 2) Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych, 3) Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

N następnej stronie umieszczona została tabela wskazująca zgodność celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRNO NA LATA 2014 - 2020			
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	5. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów „konkurencyjność”	X	X		
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych „spójność”	X	X	X	
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie „sprawność”	X	X	X	X

Projekt Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020

Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005* oraz projektów aktów wykonawczych Komisji Europejskiej.

Celem głównym Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

PROW 2014 – 2020 będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Założenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 – 2020 są spójne z planowanymi w Projekcie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich działaniami, a powiązania w zakresie ich zbieżności wykazano w tabeli.

Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020)	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRNO NA LATA 2014 - 2020			
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
1. Transfer wiedzy i działalność informacyjna	X	X		
2. Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw		X		
3. Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych		X		
4. Inwestycje w środki trwałe		X		
5. Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof		X		X
6. Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej		X		
7. Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich	X	X	X	X
8. Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów				X
9. Tworzenie grup i organizacji producentów		X		
10. Działanie rolno środowiskowo-klimatyczne		X		
11. Rolnictwo ekologiczne		X		
12. Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami				
13. Współpraca		X		
14. LEADER	X	X	X	X

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego będąca podstawowym i najważniejszym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej, została przyjęta uchwałą nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r. Strategia wyznacza główne cele i kierunki dalszego rozwoju regionu.

Poniżej przedstawiona została tabela wskazująca zgodność celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy na lata 2014 - 2020 z celami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020			
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
Nowoczesna gospodarka		X	X	
Aktywni mieszkańcy	X			
Atrakcyjna przestrzeń			X	X

REGIONALNE PROGRAMY STRATEGICZNE

Regionalne Programy Strategiczne należą do podstawowych punktów odniesienia, decydujących o kształcie przyjmowanych na poziomie Województwa Pomorskiego programów operacyjnych, a także ukierunkowaniu środków ujmowanych w budżecie województwa po stronie wydatków rozwojowych. Programy zostały podzielone na sześć obszarów tematycznych:

- 1) Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego „Pomorski Port Kreatywności”
- 2) Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej "Pomorska Podróż"
- 3) Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie”
- 4) Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia „Zdrowie dla Pomorzanie”
- 5) Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu „Mobilne Pomorze”
- 6) Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska „Ekoefektywne Pomorze”

„Pomorski Port Kreatywności”

Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego Pomorski Port Kreatywności (RPS RG) jest jednym z sześciu zasadniczych narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 uchwalonej przez Sejmik Województwa Pomorskiego w dniu 24 września 2012r. (uchwała nr 458/XXII/12). Celem głównym RPS RG jest unowocześnienie gospodarki regionu przy

zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech jego potencjału gospodarczego, społecznego i kulturowego.

Poniżej przedstawiona została tabela wykazująca zgodność RPS „Pomorski Port Kreatywności” z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Efektywne przedsiębiorstwa	CEL STRATEGICZNY: 2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Konkurencyjne szkolnictwo wyższe	

"Pomorska Podróż"

Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej Pomorska Podróż, jest kolejnym z sześciu zasadniczych narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020. Podstawowym celem Programu jest rozwój, wykorzystujący dziedzictwo naturalne i kulturowe zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Służyć temu ma ukształtowanie nowej, wysokiej jakości, atrakcyjnej i adekwatnej do współczesnych potrzeb oferty czasu wolnego (w tym m.in. specjalizacja regionu w turystyce prozdrowotnej oraz rozwój przemysłu spotkań), która przyczyni się do wydłużenia sezonu turystycznego, a zarazem ograniczenia negatywnego wpływu turystyki na środowisko przyrodnicze i kulturowe.

Poniżej przedstawiona została tabela wykazująca zgodność RPS "Pomorska Podróż" z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Zachowanie i turystyczne wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego i naturalnego	CEL STRATEGICZNY: 3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Całoroczna, sieciowa i kompleksowa oferta, wzmacniająca wizerunek regionu	

„Aktywni Pomorzanie”

Realizacja Programu strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej (RPS „Aktywni Pomorzanie”) przyczyni się do wzrostu zatrudnienia i kompetencji zawodowych mieszkańców, ograniczenie ubóstwa i patologii społecznych, kształtowania kompetencji kluczowych oraz zapewnienia możliwości wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży; aktywizacji osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem; utrwalenia podstawowych funkcji rodziny; wzmocnienia

regionalnej wspólnoty obywatelskiej i kulturowej przy jednoczesnym zachowaniu więzi lokalnych oraz włączenia szerokiego grona partnerów w określenie i realizację polityki rozwoju regionu.

Zgodność RPS „Aktywni Pomorzanie” z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 – 2020 przedstawiono poniżej.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Wysoki poziom zatrudnienia	CEL STRATEGICZNY: 1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Wysoki poziom kapitału społecznego	
CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Efektywny system edukacji	

„Mobilne Pomorze”

Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu wskazuje 3 cele szczegółowe, mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu tematycznym odpowiadającym Kierunkom Działań zapisanym w Celu Operacyjnym 3.1. SRWP 2020. Są one konkretyzowane przez 7 Priorytetów oraz 17 działań. Celem głównym programu jest stworzenie sprawnego systemu transportowego. Podejmowana interwencja ma przyczynić się do podniesienia sprawności i efektywności funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego oraz poprawy warunków dostępności zewnętrznej i spójności transportowej województwa.

Poniżej przedstawiona została tabela wykazująca zgodność RPS „Mobilne Pomorze” na poziomie strategicznym ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 - 2020.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Rozwinięty i efektywny system publicznego transportu zbiorowego	CEL STRATEGICZNY: 4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Sieć drogowa wzmacniająca dostępność i spójność regionu	
CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Węzły multimodalne dobrze powiązane z systemem transportowym	

„Ekoefektywne Pomorze”

Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska za cel główny stawia efektywniejsze gospodarowanie zasobami sprzyjające rozwojowi niskoemisyjnej gospodarki, wzrostowi bezpieczeństwa energetycznego i poprawie stanu środowiska. Program przewiduje prowadzenie szerokiego spektrum działań od oszczędnego i racjonalnego gospodarowania zasobami, podniesienia efektywności energetycznej, transformacji systemu energetycznego po działania w zakresie ograniczenia emisji w gospodarce Pomorza, wdrożenia innowacji i wzrost bezpieczeństwa energetycznego przy zapewnieniu równowagi procesów biologicznych i zachowaniu cennych walorów przyrodniczo-krajobrazowych Pomorza

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Bezpieczeństwo energetyczne i poprawa efektywności energetycznej	CEL STRATEGICZNY: 4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
CEL SZCZEGÓŁOWY 2 Adaptacja do zmian klimatu, zapobieganie zagrożeniom i zarządzanie ryzykiem	
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Zrównoważone gospodarowanie zasobami oraz poprawa środowiskowych warunków życia	

„Zdrowie dla Pomorzan”

Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia przewiduje jako cel główny Poprawę stanu zdrowia mieszkańców województwa pomorskiego. Cel ten będzie realizowany dzięki działaniom podjętym w ramach 7 priorytetów podzielonych według celów strategicznych.

	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Wysoki poziom kompetencji zdrowotnych ludności	CEL STRATEGICZNY: 1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Bezpieczeństwo pacjentów i efektywność regionalnego systemu zdrowia	
CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Wyrównany dostęp do usług zdrowotnych	

Projekt uwzględniający wnioski z konsultacji społecznych i oceny ex-ante (zaakceptowany uchwałą nr 107/325/14 z dnia 07.02.2014 r. Zarządu Województwa Pomorskiego)

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 -2020 (RPO WP) będzie jednym z narzędzi realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP). Tematyczny zakres oraz logika interwencji RPO WP są zdeteminowane zapisami sześciu Regionalnych Programów Strategicznych (w zakresie rozwoju gospodarczego, aktywności zawodowej i społecznej, transportu, energetyki i środowiska, aktywności kulturalnej i turystycznej, ochrony zdrowia) stanowiącymi uszczegółowienie SRWP.

Zgodność priorytetów RPO WP z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020 przedstawiona została w postaci tabeli.

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020			
	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
1. Komerccjalizacja wiedzy	X	X		
2. Przedsiębiorstwa		X	X	
3. Edukacja	X			
4. Kształcenie zawodowe		X		
5. Zatrudnienie	X	X		
6. Integracja	X			
7. Zdrowie	X		X	
8. Konwersja			X	X
9. Mobilność				X
10. Energia				X
11. Środowisko			X	X

**Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020
projekt do konsultacji społecznych**

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020 stanowi załącznik do Uchwały Nr 985/278/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 27 sierpnia 2013 roku. Dokument ma za zadanie zweryfikowanie obranych od 2006 r. kierunków w regionalnej polityce społecznej i zaplanowanie działań prowadzących do budowania nowego wymiaru integracji

społecznej, koniecznego w kontekście zmian demograficznych, gospodarczych oraz społeczno – kulturowych.

Strategia jest opracowaniem kompleksowym, obejmującym w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 jest integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 i stanowi tym samym dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym w obszarze *aktywni mieszkańcy*.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL STRATEGICZNY 1: Właściwie funkcjonująca rodzina	CEL STRATEGICZNY: 1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
CEL STRATEGICZNY 2: Integrująca rola polityki społecznej	
CEL STRATEGICZNY 3: Aktywni seniorzy	
CEL STRATEGICZNY 4: Włączenie społeczne osób niepełnosprawnych	

Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013 – 2016 z perspektywą do roku 2020

Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020” (uchwała nr 528/XXV/12). Dokument stanowi aktualizację „Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014”, przyjętego przez SWP 24 września 2007 r. uchwałą nr 191/XII/07.

Strategiczna część dokumentu zawiera 4 cele perspektywiczne, 12 średniookresowych, 1 priorytetowy oraz 60 kierunków działań. Każdemu z celów towarzyszy krótka charakterystyka stanu i problemów środowiska oraz wybranych uwarunkowań wynikających z przepisów prawa. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno jest spójna z Programem Ochrony Środowiska poprzez cel strategiczny nr 3 „Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego wraz z poprawą stanu infrastruktury technicznej”.

Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013 – 2016	STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020
CEL NR 1: Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego	CELE STRATEGICZNE: 3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne 4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie
CEL NR 2: Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska	
CEL NR 3: Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody	
CEL NR 4: Zrównoważone wykorzystanie energii, wody i surowców naturalnych	

Załącznik 2.

Programy operacyjne

Programy operacyjne stanowią przejście z poziomu planowania celów strategicznych do planowania działań operacyjnych i są kluczowym aspektem wdrażania Strategii. Umożliwiają one przede wszystkim pogrupowanie założeń strategicznych według głównych sfer oddziaływania, wyznaczenie poszczególnych czynników warunkujących realizację działań inwestycyjnych oraz systemu monitorowania no poziomie operacyjnym.

Wyróżniono następujące Programy operacyjne:

Programy zostały skonkretyzowane w oparciu o politykę rozwojową samorządu (w tym Wieloletni Plan Inwestycyjny, Wieloletni Plan Finansowy), uwzględniają także konsultacje społeczne. Podstawą opracowania wskazanych programów operacyjnych była również zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 przyjętą przez Sejmik Województwa Pomorskiego dnia 24 września 2012r.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego precyzuje w perspektywie 2020 roku trzy cele strategiczne, mające charakter ogólny i określające pożądane stany docelowe w ujęciu problemowym. Są to: (1) nowoczesna gospodarka, (2) aktywni mieszkańcy i (3) atrakcyjna przestrzeń. Są one konkretyzowane przez 10 celów operacyjnych oraz zaproponowane kierunki działań. Celem nadrzędnym pozostaje spójność regionu, rozumiana jako zapewnienie możliwości rozwoju i poszukiwanie takich ścieżek zmian, które będą wykorzystywały i wzmacniały potencjał każdego z obszarów.

Szczegółowo założenia przyszłej, wojewódzkiej polityki rozwojowej prezentują, opracowane na podstawie Strategii Pomorskie 2020, Regionalne Programy Strategiczne (RPS) w sześciu obszarach:

(1) rozwój gospodarczy, (2) atrakcyjność kulturalna i turystyczna, (3) aktywność zawodowa i społeczna, (4) ochrona zdrowia, (5) transport, a także (6) energetyka i środowisko.

Zależności między Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wspólnie z Regionalnymi Programami Strategicznymi (RPS) – prezentuje poniższy rysunek.

Rysunek. Zależności między Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020 oraz Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 wspólnie z Regionalnymi Programami Strategicznymi (RPS)

		 STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO NA LATA 2014 - 2020			
		SPOŁECZEŃSTWO	KULTURA, SPORT I TURYSTYKA	BIZNES I GOSPODARKA	INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO
NOWOCZESNA GOSPODARKA	RPS – rozwój gospodarczy		X	X	
	RPS – atrakcyjność kulturalna i turystyczna		X		
AKTYWNI MIESZKAŃCY	RPS – aktywność zawodowa i społeczna	X		X	
	RPS – ochrona zdrowia	X			
ATRAKCYJNA PRZESTRZEŃ	RPS - transport				X
	RPS – energetyka i środowisko				X

RPS – Regionalny Program Strategiczny

Źródło: Opracowanie własne

Głównym przyjętym założeniem zaproponowanych Programów operacyjnych Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 jest wpisywanie się w co najmniej jeden cel strategiczny na poziomie niniejszej Strategii, a w związku z tym spełnianie założeń jednego lub więcej celów operacyjnych. Zakres każdego programu operacyjnego obejmuje w szczególności: cele strategiczne programu, uwarunkowania realizacji programu, identyfikację potencjalnych beneficjentów, powiązania z innymi programami operacyjnymi, przewidywalne mierzalne rezultaty, listę projektów kluczowych, źródła finansowania projektu.

Realizacja działań wpisujących się w założenia programów operacyjnych, ma przyczynić się do osiągnięcia zakładanych celów, oraz poprzez wypełnienie misji, założonej wizji rozwoju. Skuteczność procesu wdrożenia będzie natomiast weryfikowana poprzez system monitorowania – w formie stopnia realizacji wskaźników operacyjnych określonych na rok 2020.

SPOŁECZEŃSTWO

Cele strategiczne	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	
	2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej	
	3. Rozwój rekreacji, sportu, kultury i turystyki w oparciu o zasoby lokalne	
Cele operacyjne	1.1 Kształtowanie oferty edukacyjnej i zapewnienie dostępu do edukacji wysokiej jakości	
	1.2 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców	
	1.3 Wyrównanie szans osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	
	1.4 Poprawa dostępności do obiektów ogólnodostępnych dla osób niepełnosprawnych	
	1.5 Wspieranie aktywizacji osób starszych	
	1.6 Tworzenie warunków i wsparcie funkcjonowania organizacji społecznych	
	1.7 Wzmacnianie aktywności i świadomości obywatelskiej	
	2.2 Wsparcie osób powracających na rynek pracy	
	2.4 Promocja ekonomii społecznej w oparciu o lokalnych liderów i wsparcie instytucji otoczenia biznesu	
	2.5 Aktywizacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców na lokalnym rynku pracy	
	3.2 Upowszechnienie aktywnych form spędzania wolnego czasu	
	3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	
Komplementarność z innymi programami	KULTURA, SPORT I TURYSTYKA	BIZNES I GOSPODARKA
Beneficjenci	Mieszkańcy Miasta i Gminy Debrzno	Przedsiębiorcy
Partnerzy	– Samorząd terytorialny – Placówki edukacyjne – Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie – Zakłady Opieki Zdrowotnej – Organizacje pozarządowe	– Ośrodek Pomocy Społecznej – Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie – Kościoły i związki wyznaniowe – Inne jednostki samorządu terytorialnego – Instytucje i organizacje zagraniczne
Rola samorządu	– Inicjowanie zadań	– Wsparcie organizacyjne – Wsparcie finansowe
Źródła finansowania	– Budżet Miasta i Gminy – Pozostałe środki publiczne (w tym krajowe) – Środki dotacyjne w ramach funduszy unijnych (w tym RPO WP, PROW) i pozostałych funduszy (m.in. MF EOG)	– Środki pozadotacyjne w ramach funduszy unijnych (w tym pożyczki, wsparcie kapitałowe i in.) – Środki prywatne
Wskaźniki operacyjne	Liczba projektów z zakresu spójności społecznej - 6	Liczba organizacji pozarządowych, które zrealizowały projekty - 6
Korzyści bezpośrednie	– Wzrost jakości życia mieszkańców – Lepszy dostęp i jakość edukacji i ochrony zdrowia – Aktywizacja mieszkańców, w tym osób starszych i niepełnosprawnych	– Wzrost publicznej partycypacji mieszkańców – Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego

BIZNES I GOSPODARKA

Cele strategiczne	1. Poprawa jakości życia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 2. Zwiększenie konkurencyjności gospodarki lokalnej 4. Integracja i ład przestrzenny w Mieście i Gminie		
Cele operacyjne	1.3 Wyrównanie szans osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.4 Poprawa dostępności do obiektów ogólnodostępnych dla osób niepełnosprawnych 1.5 Wspieranie aktywizacji osób starszych 1.6 Tworzenie warunków i wsparcie funkcjonowania organizacji społecznych 2.1 Promocja i rozwój Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie 2.2 Wsparcie osób powracających na rynek pracy 2.3 Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem mikro i małych przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność 2.5 Promocja ekonomii społecznej w oparciu o lokalnych liderów i wsparcie instytucji otoczenia biznesu 2.6 Budowa wizerunku i promocja oferty inwestycyjnej 2.7 Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego 2.8 Aktywizacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych mieszkańców na lokalnym rynku pracy 4.3 Efektywne planowanie przestrzenne poprzez studium uwarunkowań i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego		
Komplementarność z innymi programami	SPOŁECZEŃSTWO	INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO	
Beneficjenci	Przedsiębiorcy	Inwestorzy	Mieszkańcy Miasta i Gminy Debrzno
Partnerzy	– Przedsiębiorcy – Samorząd terytorialny – Powiatowy Urząd Pracy w Człuchowie – Słupska Specjalna Strefa Ekonomiczna		– Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie – Organizacje pozarządowe – Inne jednostki samorządu terytorialnego – Instytucje i organizacje zagraniczne
Rola samorządu	Inicjowanie zadań	Wsparcie organizacyjne	Wsparcie finansowe Wsparcie promocyjne
Źródła finansowania	– Budżet Gminy – Pozostałe środki publiczne (w tym krajowe) – Środki prywatne		– Środki dotacyjne i pozadotacyjne w ramach funduszy unijnych (w tym RPO WP, PROW) i pozostałych funduszy (m.in. MF EOG)
Wskaźniki operacyjne	Liczba przedsiębiorców wpisanych do EDG – 20 jedn.		Liczba nowych inwestycji – 15 szt.
Korzyści bezpośrednie	– Rozwój gospodarczy Miasta i Gminy – Powstanie nowych miejsc pracy i ograniczenie bezrobocia – Nowe inwestycje – Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego		– Wzrost poziomu życia mieszkańców – Zmiana struktury gospodarczej Gminy – Ograniczenie zjawiska migracji zwłaszcza ludzi młodych

Załącznik 3.

Wykaz projektów planowanych do realizacji na terenie Miasta i Gminy
Debrzno w latach 2014 - 2020

Lp.	Nazwa inwestycji	Realizowany cel operacyjny	Planowane lata realizacji	Szacunkowa wartość	Strony zaangażowane z ramienia UMiG
PO 1 SPOŁECZEŃSTWO					
1	Modernizacja, remont, budowa i przebudowa świetlic wiejskich	1.3 Wyrównanie szans osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.6 Tworzenie warunków i wsparcie funkcjonowania organizacji społecznych	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
2	Remont i budowa lokali socjalnych	1.3 Wyrównanie szans osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. gospodarki mieszkaniowej – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych
3	Modernizacja, remont, budowa i przebudowa szkół, przedszkoli i innych obiektów zakładów opiekuńczo-wychowawczych dzieci i młodzieży, w tym dzieci do lat 3	1.1 Kształtowanie oferty edukacyjnej i zapewnienie dostępu do edukacji wysokiej jakości	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. oświaty – Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych

4	Programy profilaktyczne i prozdrowotne dla mieszkańców Miasta i Gminy	1.2 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych
5	Kursy i zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych	1.1 Kształtowanie oferty edukacyjnej i zapewnienie dostępu do edukacji wysokiej jakości 1.3 Wyrównywanie szans osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.5 Wspieranie aktywizacji osób starszych 3.2 Upowszechnienie aktywnych form spędzania wolnego czasu 3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. oświaty – Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
6	Utworzenie domu opieki nad osobami starszymi	1.2 Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców 1.5 Wspierani aktywizacji osób starszych	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
PO 2 KULTURA, SPORT I TURYSTYKA					
1	Modernizacja, remont, budowa,	3.1 Rozwój infrastruktury	2014 - 2020	(określona na podstawie	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków

	przebudowa, rewitalizacja zabytkowych fortyfikacji okresu średniowiecza i innych zabytków na terenie Miasta i Gminy (w tym Baszty Młyńskiej, murów obronnych)	turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 3.3 Tworzenie i promocja kompleksowej oferty turystycznej 3.6 Zabezpieczenie i ochrona zabytków architektury		WPF)	pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. promocji i wdrażania Strategii Rozwoju – Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
2	Budowa utwardzonych ścieżek rowerowych i spacerowych	3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 3.2 Upowszechnienie aktywnych form spędzania wolnego czasu 3.3 Tworzenie i promocja kompleksowej oferty turystycznej 3.4 Rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki 3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. promocji i wdrażania Strategii Rozwoju – Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
3	Turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie akwenów wodnych i pozostałych atrakcji przyrodniczych na terenie Miasta i Gminy (budowa pomostów,	3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 3.2 Upowszechnienie aktywnych form spędzania wolnego czasu	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. promocji i wdrażania Strategii Rozwoju

	ścieżek pieszych, rowerowych i innych obiektów małej architektury)	3.3 Tworzenie i promocja kompleksowej oferty turystycznej 3.4 Rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki 3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej			– Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
4	Modernizacja obiektu C.K.S.T.	3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej 4.4 Atrakcyjna, estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna	2014	1 874,00 tys. zł	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. promocji i wdrażania Strategii Rozwoju – Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
5	Modernizacja stadionu M.K.S. Debrzno	3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 3.2 Upowszechnienie aktywnych form spędzania czasu wolnego 3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej 4.4 Atrakcyjna, estetyczna	2014	1 782,00 tys. zł	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie

		i funkcjonalna przestrzeń publiczna			
6	Modernizacja, remont, budowa, przebudowa obiektów sportowych na terenie Miasta i Gminy	3.1 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 3.2 Upowszechnienie aktywnych form spędzania czasu wolnego 3.5 Kształtowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej 4.4 Atrakcyjna, estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. oświaty – Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie
PO 3 BIZNES I GOSPODARKA					
1	Uzbrojenie działek budowlanych	2.1 Promocja i rozwój Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie 2.3 Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem mikro i małych przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
2	Budowa targowiska gminnego	2.3 Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem mikro i	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Stanowisko ds. pozyskiwania

		małych przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność			środków pozabudżetowych
3	Wykup gruntów pod inwestycje i rozwój oferty mieszkaniowej	1.3 Wyrównanie szans dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym 2.3 Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem mikro i małych przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
4	Rozwój Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie	2.1 Promocja i rozwój Zielonego Parku Przemysłowego Cierznie 2.3 Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem mikro i małych przedsiębiorstw oraz osób rozpoczynających działalność 2.6 Budowa wizerunku i promocja oferty inwestycyjnej	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego – Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie
PO 4 INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO					
1	Modernizacja, remont, budowa, przebudowa dróg	3.3 Rozwój infrastruktury turystycznej,	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych

	gminnych, powiatowych i wojewódzkich (w tym przebudowa ul. Długiej)	rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 4.1 Usprawnienie i rozwój komunikacji 4.2 Wydajna infrastruktura techniczna			– Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
2	Rewitalizacja Parku Miejskiego	3.3 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej w oparciu o atrakcje lokalne 4.4 Atrakcyjna, estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych – Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
3	Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań	4.3 Efektywne planowanie przestrzenne poprzez studium uwarunkowań i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
4	Remont alejek i estetyzacja przestrzeni w nekropoliach i na terenie gminy	4.4 Atrakcyjna, estetyczna i funkcjonalna przestrzeń publiczna	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego
5	Rekultywacja składowiska odpadów	4.5 Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiskowymi	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska
6	Termomodernizacja obiektów na terenie Miasta i Gminy i wzrost ich efektywności energetycznej	4.5 Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiskowymi	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	– Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska – Stanowisko ds. inwestycji i planowania

		4.6 Bezpieczeństwo energetyczne			przestrzennego
7	Kontynuacja modernizacji infrastruktury wodno ściekowej	4.2 Wydajna infrastruktura techniczna 4.5 Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiskowymi 4.6 Bezpieczeństwo energetyczne	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	- Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska - Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego - Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych - Zakład Wodociągów i Kanalizacji
8	Rozwój alternatywnych źródeł energii (w tym energii z solarów)	4.5 Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiskowymi 4.6 Bezpieczeństwo energetyczne 4.7 Promocja i rozwój odnawialnych źródeł energii	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	- Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska - Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego - Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych
9	Likwidacja azbestu w obiektach na terenie Miasta i Gminy	4.5 Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiskowymi	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	- Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska - Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego - Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych
10	Promocja i wsparcie budowy oczyszczalni przydomowych	4.2 Wydajna infrastruktura techniczna 4.5 Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami	2014 - 2020	(określona na podstawie WPF)	- Stanowisko ds. rolnictwa i ochrony środowiska - Stanowisko ds. inwestycji i planowania przestrzennego

		środowiskowymi			– Stanowisko ds. pozyskiwania środków pozabudżetowych

Załącznik 4.

Raport z konsultacji społecznych

1 Przedmiot przeprowadzonych konsultacji

Prace nad Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 odbywały się z udziałem społeczności lokalnej. Sam fakt rozpoczęcia prac nad Strategią został ogłoszony na stronie internetowej Miasta i Gminy Debrzno www.debrzno.pl („Aktualność nr 521”).

W celu zachowania zasady partycypacji społecznej na każdym etapie, przebieg prac uwzględniał:

- przeprowadzenie badania ankietowego opinii mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno na temat stopnia oraz przyszłych perspektyw rozwoju
- publikacja ogłoszenia o naborze pomysłów inwestycyjnych celem ujęcia w Strategii planów przedsiębiorców
- przeprowadzenie spotkań warsztatowych z przedstawicielami różnych środowisk, w tym sektora społecznego, gospodarczego, administracji publicznej oraz mieszkańcami miasta i gminy
- opublikowanie projektu dokumentu do wglądu wraz z formularzem uwag na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy.

Tematyka konsultacji dotyczyła poszczególnych sfer i zagadnień strategicznych.

Urząd Miasta i Gminy zachęcał do uczestnictwa w pracach nad Strategią, podkreślając iż wkład wniesiony w prace pozwoli na stworzenie spójnych założeń polityki rozwoju na lata 2014 – 2020.

Aktualność nr 521

[Dodaj komentarz](#) | [Pokaż komentarze](#)

Lubię to!

Bądź pierwszym znajomym, który to lubi

Rozpoczęcie prac nad Strategią Miasta i Gminy Debrzno

Pragniemy poinformować Państwa, iż przystapiono do opracowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020.

Rozpoczęcie prac nad opracowywaniem nowej strategii rozwoju było podyktowane następującymi przestankami:

- koniecznością weryfikacji zapisów Strategii Miasta i Gminy Debrzno na lata 2006 – 2013, wynikającą z oceny jej dotychczasowej użyteczności,

- chęcią uwzględnienia aktualnych uwarunkowań makroekonomicznych, przepisów prawnych i zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej,

- Zatwierdzeniem przez Sejmik Województwa Pomorskiego „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” i koniecznością dostosowania zapisów dokumentów zarządzania strategicznego na poziomie lokalnym do polityki wojewódzkiej.

Podstawową zasadę opracowania dokumentu stanowi zasada partycypacji społecznej na każdym etapie prac nad *Strategią*. W tym celu powołano Zespół merytoryczny ds. opracowania projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 – 2020, w skład którego weszli przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy oraz przedstawiciele społeczności lokalnej reprezentujący różne środowiska i grupy interesów.

Zachęcamy do współpracy również wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy. W celu poznania opinii o stanie i kierunku rozwoju Miasta i Gminy prosimy o pobranie i wypełnienie ankiety zamieszczonej na stronie internetowej <http://www.debrzno.pl/aktualnosc/521>

Wersja papierowa dokumentu dostępna jest do pobrania w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno oraz jednostkach podległych: Ośrodku Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Inkubatorze Przedsiębiorczości w Cierzniach oraz Centrum Kultury, Sportu i Turystyki.

Ankiety prosimy wrzucać do oznaczonych urn w w/w miejscach **do dnia 28 lutego**.

Osoba do kontaktu: Helena Dziubińska

Pliki PDF do pobrania:

1. ankieta

2 Przebieg konsultacji

2.1 Badanie ankietowe mieszkańców

Opinia mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno na temat jakości życia oraz możliwych kierunków rozwoju stanowi punkt wyjścia dla określenia wizji Miasta i Gminy oraz misji działania jej samorządu. Dla pozyskania informacji źródłowych wykorzystano metodę badania ankietowego. Poniżej zaprezentowano szczegóły przebiegu badania.

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1	Termin badania	14.02 – 28.02.2014 roku Przedłużone do 13.03.2014 roku
2	Forma badania	Badanie ankietowe (kwestionariusz)
3	Objętość kwestionariusza	2 strony
4	Sposób publikacji	– wersja papierowa – wersja elektroniczna
5	Kanały dystrybucji	<i>Wersja papierowa</i> – Urząd Miasta i Gminy Debrzno – Urząd Stanu Cywilnego w Debrznie – Biblioteka w Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Debrznie – Straż Miejska w Debrznie – Ośrodek Pomocy Społecznej – Inkubator Przedsiębiorczości Cierznie – Dystrybucja w miejscowościach przez Sołtysów wsi <i>Wersja elektroniczna</i> – Strona Urzędu Miasta i Gminy Debrzno (www.debrzno.pl) – Informacja z linkiem odsyłającym na profilu Miasta i Gminy Debrzno na portalu społecznościowym (www.facebook.pl) – Informacja z linkiem odsyłającym na stronie Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie (www.perlowainwestycja.pl) – Informacja z linkiem odsyłającym na profilu Inkubatora Przedsiębiorczości Cierznie na portalu społecznościowym (www.facebook.pl)
6	Punkty zbiorcze	Pojemniki: – w Urzędzie Miasta i Gminy (obok sekretariatu) – w bibliotece w Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Debrznie – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Debrznie
7	Liczba respondentów	204

Formularz ankietowy składał się z dwóch części: identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz identyfikacji w ramach tzw. metryczki osobowej. Formularz zawierał pytania zamknięte, pytania półotwarte (z możliwością wpisu własnej odpowiedzi na listę) i pytań otwartych.

Łącznie w ramach identyfikacji potrzeb i oczekiwań mieszkańców zadano pięć pytań, w tym dwa zamknięte, dwa półotwarte i jedno otwarte. W metryczce osobowej respondenci odpowiedzieli na 7 pytań zamkniętych o: płeć, wykształcenie, grupę wiekową, status zawodowy, rejon zamieszkania, wielkość gospodarstwa domowego, średnią wielkość dochodów na osobę w gospodarstwie domowym.

Na następnych stronach zaprezentowano formularz badania ankietowego.

ANKIETA

Proszę o wypełnienie przeznaczanej dla mieszkańców Miasta i Gminy Debrno ankiety dotyczącej oceny stanu i potencjału gminy. Ankieta jest anonimowa. Dla uzyskania optymalnych celów statystycznych prosimy o wypełnienie wszystkich pól. Ankieta stanowić będzie źródło danych dla powstającego opracowania pt. „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 - 2020”.

PROSIMY O WYPEŁNIENIE I ZWROT ANKIETY DO 13 MARCA 2014 ROKU

1. Jak Pani/Pan ocenia obecny stan Miasta i Gminy Debrno oraz swojego rejonu zamieszkania (proszę zaznaczyć stan w skali od 1 do 5)

1 – bardzo źle; 2 – źle; 3 – umiarkowanie; 4 – dobrze; 5 – bardzo dobrze;

— W GMINIE DEBRNO —		— W MOIM REJONIE —
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Dostępność edukacji	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Opieka zdrowotna	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Pomoc społeczna	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Oferta kulturalna	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Różnorodność oferty sportowo-rekreacyjnej	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Oferta turystyczna	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Lokalny rynek pracy	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Stan dróg	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Infrastruktura rowerowa	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Infrastruktura kanalizacyjna	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Infrastruktura wodociągowa	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Transport publiczny	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Stan środowiska naturalnego	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Estetyka przestrzeni publicznych	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Dostęp do Internetu	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

2. Co jest Pani/Pana zdaniem największym atutem Miasta i Gminy Debrno (proszę zaznaczyć od 1 do 3 odpowiedzi)?

☐ Położenie względem DK 22, Człuchowa, Chojnic	☐ Przedsiębiorczy mieszkańcy Miasta i Gminy
☐ Infrastruktura techniczna (kanalizacja, wodociągi)	☐ Prężna gospodarka i nowe miejsca pracy
☐ Stan dróg i chodników, ścieżki rowerowe	☐ Zaplecze handlowe i usługowe
☐ Dogodne połączenia komunikacji zbiorowej	☐ Dobre warunki dla rozwoju rolnictwa
☐ Kompetentna administracja lokalna	☐ Czyste środowisko
☐ Aktywność organizacji pozarządowych	☐ Walory turystyczne: zabytki, jeziora, lasy, szlaki rowerowe
☐ Wydarzenia kulturalne	☐ Możliwość aktywnego spędzania czasu i uprawiania sportu (obiekty sportowe i rekreacyjne)

Inne: (jakie?) .....

3. Jaka jest Pani/Pana zdaniem największa słabość Miasta i Gminy Debrno (proszę wymienić jedną)?

Słabość: .....

4. W jakim stopniu konieczna jest realizacja następujących zadań (proszę zaznaczyć w skali od 1 do 5)?

1 – zdecydowanie nie; 2 – raczej nie; 3 – umiarkowanie; 4 – raczej tak; 5 – zdecydowanie tak;

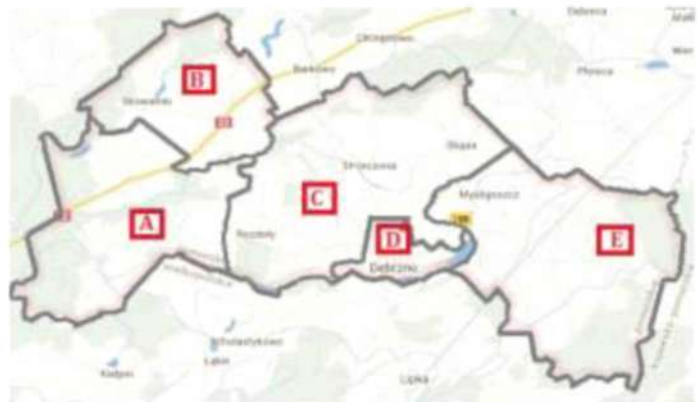
--- W GMINIE DEBRZNO ---		--- W MOIM REJONIE ---
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Remonty i modernizacje dróg	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Drogi rowerowe	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Utwardzone drogi osiedlowe	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Oświetlenie uliczne	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Budowa i modernizacja wodociągów	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Zieleńce, parki i estetyczna przestrzeń publiczna	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Nowe obiekty ochrony zdrowia	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Programy/projekty prozdrowotne dla mieszkańców	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Boiska, infrastruktura sportowa	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Poszerzenie oferty kulturalnej (organizacja nowych imprez)	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Kursy i szkolenia zawodowe i kierunkowe	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Promocja Miasta i Gminy	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Publiczny dostęp do Internetu	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐
1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐	Inne (jakie?).....	1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐

5. Proszę wskazać, co może wyznaczać przyszły sukces rozwojowy Miasta i Gminy Debrzno (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź).

- Rozwój drobnej przedsiębiorczości
- Poprawa warunków osiedleńczych
- Wzrost aktywności społecznej mieszkańców
- Rozwój turystyki
- Poprawa estetyki Miasta i Gminy
- Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjnej

IDENTYFIKACJA OSOBOWA

6. Płeć: kobieta mężczyzna
7. Wykształcenie:
 podstawowe zawodowe średnie wyższe
8. Grupa wiekowa:
 do 19 lat 20-29 lat 30-39 lat
 40-49 lat 50-59 lat 60 lat i więcej
9. Status zawodowy:
 uczeń/student pracujący przedsiębiorca
 emeryt/rencista bezrobotny inny
10. Rejon zamieszkania:
 A – sołectwa Cierznie, Prusinowo, Rozwory, Główna
 B – sołectwa Skowarnki, Uniechówek, Uniechów
 C – sołectwa Grzymisław, Buchowo, Strieczona, Słupia
 D – miasto Debrzno
 E – sołectwa Boboszewo, Myślęgoszcz, Drozdowo, Nowe Gronowo, Stare Gronowo, Buka
11. Wielkość gospodarstwa domowego, z którego Pan/Pani pochodzi:
 jednoosobowe 2-osobowe 3-osobowe 4 lub 5-osobowe 6-osobowe lub większe
12. Średnia wielkość miesięcznych dochodów netto na 1 os. w gospodarstwie domowym:
 od 0 do 599 zł od 600 do 1199 zł od 1200 do 1999 zł 2000 zł i więcej

2.2 Informacja dla przedsiębiorców

Równoległe z rozpoczęciem badania ankietowego w dniu 14 lutego 2014 na stronie Miasta i Gminy (www.debrzno.pl) opublikowano ogłoszenie (Aktualność nr 522) dotyczące naboru pomysłów inwestycyjnych do uwzględnienia w planach strategicznych. Ogłoszenie skierowane było do przedsiębiorców i instytucji, zwłaszcza do planujących inwestycję na obszarze miasta Debrzno (z uwagi na możliwości finansowania inwestycji w ramach Inicjatywy JESSICA w ramach RPO WP na lata 2007 – 2013). Nabór trwał w całym okresie prac nad Strategią.

Aktualność nr 522

Dołąć kamorans | Poki kamorans

Łubie łut Bęć pamiżym znapym, kóży to łub

Planujesz inwestycję? Zgłoś swoje plany rozwojowe do Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno!

Planujesz inwestycję? Zgłoś swoje plany rozwojowe do Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno!

W związku z opracowywaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno na lata 2014 - 2020 zapraszamy mieszkańców i przedsiębiorców do zgłoszenia swoich planowanych inwestycji. Ujęcie inwestycji w Strategii otwiera możliwości skorzystania w przyszłości m.in. z preferencyjnego finansowania w ramach Inicjatywy JESSICA.

Inicjatywa JESSICA stanowi jeden z ważniejszych instrumentów wspierających inwestycje na obszarach wiejskich, a więc na terenie miasta Debrzno. JESSICA pozwala na wykorzystanie funduszy strukturalnych UE w systemie zwrotnym, czyli sfinansowanie realnych inwestycji finansowe (pomoc) na warunkach znacznie bardziej korzystnych niż warunki rynkowe. Inwestycje mogą dotyczyć szerokiej kłazy tematycznej - od rewitalizacji, pasaża technologicznego i sztuki, kultury, turystyki, transportu i rekreacji, poprzez na obszarach wiejskich i obszarach wiejskich. Umieżliwość realizację przez samorząd, inwestorów prywatnych, a także partnerstwa publiczne - prywatne projektów komercyjnyh, dochodowyh, przyznawanyh również korzystno aplikacjom mieszkańcom. Inicjatywa JESSICA wspiera łub na rynku, z pomocą dotacjami z kredytami i innymi instrumentami bankowymi.

Środki w ramach inicjatywy JESSICA będą możliwością przeznaczony m.in. na:

- budowę, renowację, przebudowę, remont obiektów przeznaczonych na stowarzyszenie lub nauczanie parków naukowo-technologicznych, centrów zapoczątkowanych technologicznych, centrów doświadczenia, centrów edukacyjno-innowacyjnych, inkubatorów przedsiębiorczości;
- projekty polegające na kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów wiejskich (m.in. pasażarych, powojennych, postindustrialnych, portowych i przyportowych, mieszkalnych, wakacyjnych);
- budowę, renowację, przebudowę, remont adaptację i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej (w tym m.in. obiektów sportowych, kongresowych, kulturalnych, wystawienniczych i targowych) wraz z niezbędnym zagospodarowaniem obszarów tych obiektów;
- kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych w centrach miast m.in. pasaż wyjazdowe ich z ruchu kolejącego, budowę parkingów wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą;
- budowę nową, renowację i przebudowę istniejącej liniiowej infrastruktury transportu kolejowego, autobusowego i szynowego (szynkowyh koleh wiejskich) oraz tramwajowyh oraz punktowej infrastruktury transportu szynowego w obszarach regionalnych węzłóh interakcyjnyh;
- kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, pasażarych również z przekształcaniem istniejących systemów ogrzewania; w tym przebudowę źródeł ciepła na wykorzystujące odnawialne źródła energii;
- budowę istniejących systemów ogrzewania wodnego i podłączanie oddzielnie do miejskiego systemu ogrzewczego oraz lokalnych systemów ogrzewczych;
- renowację lub przebudowę infrastruktury oraz zakupu urządzeń służących do produkcji energii pasażarych z źródeł odnawialnych.

Podstawowym warunkiem uzyskania przedsięwzięcia będzie zgodność z postanowieniem i ujęcie inwestycji w Strategii.

W celu zgłoszenia przedsięwzięcia zapraszamy do skorzystania z formularza, łubi projektów łub na: <http://www.debrzno.pl/aktualnosci/522>

Pełny formularz możemy odczytać formularza na adres promocja@debrzno.pl lub Inicjatywa do Strategii łub w naszej pasażarych na adres: Urząd Miasta i Gminy Debrzno, ul. Toruńska 2, 77-010 Debrzno, s. łub pasażarych. Inicjatywa do Strategii w terminie do 3 marca 2014 roku.

Dołub do kontaktu: Helena Duszyńska

Opublikowano:

PSiKi POP do pobrania:

1. łubi

Do formularza dołączono fiszkę projektu z podstawowymi pytaniami o inwestycję:

Tytuł projektu	.....
Inwestor	
Lokalizacja na terenie obszaru problemowego (podkreślić właściwe)	A – sołectwa Cierznie, Prusinowo, Rozwory, Główna B – sołectwa Skowarnki, Uniechówek, Uniechów C – sołectwa Grzymisław, Buchowo, Strzeczona, Słupia D – miasto Debrzno E – sołectwa Boboszewo, Myślizoszcz, Drozdowo, Nowe Gronowo, Stare Gronowo, Buka Proszę podać dokładną lokalizację: .....
Typ projektu (podkreślić właściwe)	• budowa, rozbudowa, przebudowa, remont obiektów przeznaczonych na stworzenie lub rozwijanie parków naukowo-technologicznych, centrów zaawansowanych technologii, centrów doskonałości, centrów edukacyjno-wdrożeniowych, inkubatorów przedsiębiorczości i innych instytucji o podobnym charakterze (wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem otoczenia) • kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich (m.in. przemysłowych, powojennych, pokolejowych, portowych i przyporowych, mieszkaniowych, usługowych), w tym budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych, edukacyjnych, społecznych, rekreacyjnych • budowa, rozbudowa, przebudowa, remont, adaptacja i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej (z wyłączeniem siedzib jednostek samorządu terytorialnego) i innych obiektów znaczeniu historycznym o charakterze i funkcjach metropolitalnych i ponadlokalnych (w tym m.in. obiektów sportowych, kongresowych, kulturalnych, wystawienniczych i targowych) wraz z niezbędnym zagospodarowaniem otoczenia tych obiektów • kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych w centrach miast m.in. poprzez wyłączenie ich z ruchu kołowego, budowę parkingów wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą • budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej liniowej infrastruktury transportu trolejbusowego, autobusowego i szynowego (szybkiej kolei miejskiej oraz tramwaju) oraz punktowej infrastruktury transportu zbiorowego w obszarach regionalnych węzłów integracyjnych • kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkalnych, połączoną również z przekształceniem istniejących systemów ogrzewania, w tym przebudowa źródeł ciepła na wykorzystujące odnawialne źródła energii • likwidacja istniejących systemów ogrzewania węglem i podłączenie odbiorców do miejskiego systemu ciepłowniczego oraz lokalnych systemów ciepłowniczych • rozbudowa lub przebudowa scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło, obejmującą źródła, sieci i węzły cieplne (w tym wyposażenie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych) • rozbudowa lub przebudowa infrastruktury oraz zakup urządzeń służących do produkcji energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych, w tym m.in.: budowa źródeł ciepła opalanych biomasą, biogazem lub biopaliwami, budowa instalacji

	solarnych
Wskaźniki produktu	• Liczba zrewitalizowanych obszarów – ..... szt. • Liczba wybudowanych/* przebudowanych/*rozbudowanych obiektów użyteczności publicznej o charakterze i funkcjach ponadlokalnych – ..... szt.
Spodziewane korzyści z realizacji projektu:	• ... • ... • ...
Przybliżony zakres prac inwestycyjnych	• ... • ... • ...
Szacunkowa wartość inwestycji	
Lata realizacji	

W odpowiedzi wpłynął jeden formularz dotyczący: rewitalizacji zabytkowych fortyfikacji okresu średniowiecza i innych zabytków na terenie Miasta i Gminy (w tym Baszty Młyńskiej, murów obronnych). Projekt został uwzględniony w treści Strategii Rozwoju Miasta i Gminy.

2.3 Spotkania warsztatowe

W celu zachowania zasady partycypacji społecznej na każdym etapie prac odbywały się spotkania warsztatowe z przedstawicielami grup zaangażowanych w budowanie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 – 2020. Poniżej przedstawiono harmonogram, zakres spotkań i grupy uczestników.

Lp.	Termin spotkania	Opis	Zakres
1	5 lutego 2014 roku	Pierwsze spotkanie robocze z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy oraz ekspertami firmy konsultingowej. Liczba uczestników: 6	– Przedstawienie zasad pracy nad Strategią Rozwoju (metodologii, harmonogramu) – Przedstawienie zasad współpracy z osobami zaangażowanymi w opracowanie dokumentu, w tym propozycja składu zespołu roboczego (wysłana w informacji po spotkaniu) – Omówienie celu prac nad Strategią – Przekazanie listy materiałów niezbędnych do opracowania kolejnych elementów dokumentacji
2	27 marca 2014 roku	Spotkanie warsztatowe z Radnymi MiG oraz Sołtysami Wsi i przedstawicielami Urzędu	– Omówienie wyników badania ankietowego mieszkańców – Analiza silnych, słabych stron, szans i zagrożeń

		Miasta i Gminy Liczba uczestników: 30	– Przedstawienie struktury wdrażania Strategii: propozycja wizji i misji – Omówienie celów strategicznych i operacyjnych – Omówienie programów operacyjnych
3	15 kwietnia 2014 roku	Spotkanie warsztatowe z zespołem roboczym składającym się z przedstawicielami organizacji społecznych, Straży Miejskiej, Urzędu Miasta i Gminy oraz spotkanie z zainteresowanymi mieszkańcami Liczba uczestników: 18	– Omówienie treści Raportu o stanie Miasta i Gminy (części I Strategii Rozwoju) – treść projektu Strategii wysłano zainteresowanym przed spotkaniem – Omówienie wyników ankiet (części II Strategii Rozwoju) – Zebranie i omówienie uwag dotyczących dokumentu
4	24 kwietnia 2014 roku	Spotkanie warsztatowe z mieszkańcami Liczba uczestników: 9	– Omówienie części dotyczącej wdrażania dokumentu (części III i IV Strategii) – Zebranie i omówienie uwag dotyczących dokumentu

W trakcie spotkań wnoszono uwagi co do treści dokumentu. Sporządzono szczegółowy Raport z wykazem zmian.

2.4 Publikacja projektu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy na lata 2014 – 2020

Projekt Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrno na lata 2014 – 2020 po naniesieniu uwag przekazanych w trakcie spotkań warsztatowych opublikowano na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy (Aktualność nr 584) dnia 30 kwietnia 2014 roku.

W aktualnościach poinformowano o:

- Powodach opracowywania nowej Strategii Rozwoju
- Dotychczasowym przebiegu prac
- Kolejnych etapach prac.

Jednocześnie ogłoszenie zachęcało do zapoznania się z treścią Strategii oraz zawierało formularz uwag wraz z określeniem sposobu ich składania. Możliwe było przekazanie uwag w wersji elektronicznej na adres internetowy oraz w wersji papierowej do wskazanego pokoju w Urzędzie Miasta i Gminy Debrzno w terminie 30 kwietnia – 14 maja 2014 roku. Poniżej zaprezentowano treść ogłoszenia.

Aktualność nr 584

Konsultacje w sprawie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno

Nowe wyzwanie jakie stawia przed Miastem i Gminą Debrzno perspektywa ujęcia na lata 2014 - 2020, obowiązek planowania strategicznego nakładony na jednostkę samorządu ustawą z dnia 6 grudnia o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2006 r. Nr 227, poz. 1653) oraz nowe założenia rozwoju na poziomie województwa (Strategia Pomorskie 2020 i Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020) stały się impulsem do aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy na lata 2014 - 2020.

Dotychczasowy przebieg prac urzędniczych:

5 lutego 2014 roku - spotkanie robocze na temat planowanych działań z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy oraz ekspertami firmy konsultingowej

14 lutego - 3 marca 2014 roku - nabór pomysłów innowacyjnych od przedsiębiorców (poprzez formularz na stronie internetowej UMiG)

14 lutego - 13 marca 2014 roku - badania ankietowe na temat stanu i perspektyw rozwoju wśród mieszkańców Miasta i Gminy

27 marca 2014 roku - spotkanie warsztatowe z Radnym MiG oraz Sołtysami Wn i przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy

15 marca 2014 roku - spotkanie warsztatowe z zespołem roboczym i spotkanie z zainteresowanymi mieszkańcami

24 marca 2014 roku - spotkanie warsztatowe z zespołem roboczym.

Kolejne etapy prac:

- podsumowanie konsultacji społecznych oraz przedstawienie projektu strategii uwzględniającego zgłoszone przez Państwa uwagi.
- podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia strategii.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz licząc na Państwa aktywny wkład w budowanie strategii pragniemy o zapoznaniu się z jej projektem i wyrażeniu uwag poprzez wypełnienie "formularza uwag" (w formie doc).

Wypełnione formularze proszę dostarczyć do Urzędu Miasta i Gminy, pokój nr 82 lub przesłać pocztą elektroniczną na adres: promocja@debrzno.pl do dnia **14 maja br.**

Pliki PDF do pobrania:

1. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY DEBRZNO
2. FORMULARZ UWAG

We wskazanym terminie nie wpłynęły żadne uwagi, co do treści dokumentu.

3 Wnioski i podsumowanie

W trakcie prowadzenia konsultacji społecznych wykorzystano różnorodne kanały komunikacji, w tym:

- informacje przekazywane drogą elektroniczną (ogłoszenia, ankiety, projekt dokumentu),
- informacje przekazywane w wersji papierowej (przekazywane zainteresowanym stronom w miejscach często odwiedzanych)
- spotkania z zainteresowanymi stronami.

Konsultacje były prowadzone od momentu rozpoczęcia prac nad Strategią oraz na bieżąco, w trakcie kolejnych etapów prac.

Lp.	Rodzaj konsultacji	Liczba zebranych uwag / odpowiedzi
	Badanie ankietowe	204
	Informacja o naborze pomysłów inwestycyjnych dla przedsiębiorców	1
	Spotkania robocze / warsztatowe	37
	Publikacja treści Projektu Strategii	0

Mieszkańcy najchętniej odpowiadali w trakcie badania ankietowego – zebrano 204 ankiety. Spotkania cieszyły się mniejszą popularnością, jednak w trakcie ich trwania wniesiono największą liczbę uwag. Najrzadziej odpowiadali przedsiębiorcy zapytani o przyszłe plany inwestycyjne – wpłynęła jedynie jedna odpowiedź.

Informacja zwrotna przekazywana przez mieszkańców Miasta i Gminy Debrzno oraz instytucje uczestniczące w procesie konsultacji społecznych stanowiły najważniejszy element w trakcie budowania założeń strategicznych. W szczególności stały się podstawą opracowania analizy silnych i słabych stron, szans i zagrożeń Miasta i Gminy, wizji i misji oraz celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków inwestycyjnych w latach 2014 – 2020.

Załącznik 5.

Wieloletni Plan Inwestycyjny (Wieloletnia Prognoza Finansowa)